

Den blijden-wegh tot Bethleem voor de Christelijcke jonckheyt

**vermeerdert met vele nieuwe leysenen, lof-sanghen ende
gheestelijcke liedekens**

bron

*Den blijden-wegh tot Bethleem voor de Christelijcke jonckheyt vermeerdt met vele nieuwe leysenen,
lof-sanghen ende gheestelijcke liedekens.* H. Verdussen, Antwerpen 1645

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_bli007blij01_01/colofon.php

© 2012 dbnl

The logo for the Dutch Bible Society (dbnl) consists of the lowercase letters 'd', 'b', and 'n' in a stylized, rounded font, followed by the lowercase letter 'l' in a similar font. The letters are blue.

***Voor-reden In-leydende de Catholijcke Jonckheydt in desen
Bleyen-Wegh,***

Op de wijze: Een Seraphinsche tongh.

HOort toe wat ick u leere
 Kinders van goeden aert
 Dient voor al Godt den Heere,
 Met gheen sond' u beswaert:
 Ghy sijt toch al herboren
 In Christo I E S V fijn:
 Gaet ghy nu weer verloren,
 Ten sal maer u schult zijn.
 Maer wilt ghy wel u leven
 Aenstellen naer behoor,
 Hoort niet naer't quaet ingheven
 Al van den helsche Moor,
 Oock van de quaede leckers
 Die vuyl manierich zijn,
 Wacht u, 't zijn kleyne neckers,
 Sy stroyen quaet fenijn.
 Maer noch wil ick u bringhen
 Al voorder tot de deucht:
 En wilt my niet ontspringhen,
 Comt me ghy jonghe jeucht,
 Comt hoor Catechiseren;
 En comter met jolijt
 En wilt toch niet failleren,
 't Is toch al u profijt.

Daer suldy wonder leeren,
 En veel dinghen onclae
 Sullen door licht vermeer
 V worden openbaer:
 Oock sult ghy hooren spreken
 Seer fraey en excellent,
 Sy staen al op haer reken
 Met oorden pertinent.

Noch sult ghy hooren singhen,
 Een liedt met soeten thoon,
 Van gheestelijcke dinghen,
 Tot deughden seer ydoon.
 Leert dese oock van buyten,
 En laet die vuyle staen,
 Laet de vuyle scavuyten
 Alleen naar de helle gaen.

Maer als ghy nu te gaeder
 Den Catechismus hoort,
 Ick ben u een goet raeder,
 Den Pater niet en stoort:
 Want anders sout ghy derven
 Alle die prijsen schoon,
 Die de stille verwerven,
 En krijghen voor haer loon.

Dus handekens te samen,
 En wilt de ooghen slaen,
 Op Pater naet betamen,
 En hoort sijn goet vermaen;
 Dus doende sult ghy wasschen
 In Gods graci divijn
 En groote wijsheyt tassen,
 Op seer corten termijn.

Van Kersmisse tot Lichtmisse Het I. Deel.

Schoone gheestelijcke Leysenen. Van de gheboorte *Chrisi*.

Op de wijze: Alsoo 't beghint.

*H*Et viel een hemels douwe
 In een kleyn maechdeken,
 Ten was noyt beter Vrouwe,
 Dat ded' een kindeken,
 Dat van haer was gheboren,
 En sy bleef Maghet fijn:
 O Maghet wtverkoren,
 Lof moet u altoos sijn.

Die Maghet ghinck met kinde,
 Een swaerheydt ghinck haer aen,
 Als Ioseph dat versierende
 Dien goeden weerden man,
 Hy docht, ick wils laten
 Den Vader ben ick niet,
 En trecken mijnder straten,
 Eer my schande gheschiet.

Al van des hemels throone
 Sprack hem den Enghel aen
 O Ioseph Davids sone.
 O wtvercoren man,

Blijft toch beyde te gader
Tis boven menschen kracht
Dat Godt almachtich Vader
In haer dus heeft ghewracht.

Corts daer naer is ghegheven
Een Keyserlijck ghebodt
Dat elck mensch sonder sneven
Moest komen sonder spodt
Van waer hy was gheboren,
En brenghen sijn tribuyt,
Dat dedemen daer hooren,
En roepen overluydt.

Maria Ioseph mede,
Quaemen te Bethlehem waert.
Want daer was Iosephs stede,
Soo de Schrifture verclaert,
Maer sy mocht nievers inne;
Men wees haer altoos voort,
Der Enghelen Coninginne
En wiert daer niet verhoort.

In't veldt hebben sy vonden
Een huys seer dun ghedaect,
Binnen soo corte stonden
Hebben logijs ghemaect,
Daer wert de mahget Moeder
Al sonder wee oft pijn
En Godt des menschen broedet,
Mocht hy ons nader zijn?

*Een ander**Op de wijze: Alsoo 't beghint.*

LAet ons met herten reene
 Loven dat soete kindeken kleene
 Het brengt ons wt den weene.

 Ons is een kindt gheboren,
 Een soon ghepresenteert.
 Hy comt de hel verstooren,
 Als mensch ghefigureert:
 Godt ende mensch met [c]ene
 Onsen verlosser goet alleene
 Wordt hier met ons ghemeene.

 Laet ons, etc.

 Dies moghen wy wel eeren
 De Maghet die hem droech
 Dien grooten Heere der Heeren,
 Die haer niet en verwoecht
 Sy is, en anders gheene
 Moeder, en Maghet alleene.
 Godt is met haer ghemmen.

 Laet ons, etc.

 Groet alle vriendelijcke
 Die schoone suyver jeught:
 Men vant noyt haers ghelijcke
 Sy mach wel zijn verheucht.

 Sy is, en anders geene, etc.

 Laet ons, etc.

Ghe-eert soo moet dan wesen,
 Nu, en tot alder tijt,
 De Moeder godts ghepresen
 Al ist de Kettters spijt:
 Sy is, en anders geene etc.

Een ander

Op de wijze: Ierusalem ghy schoone Stadt

O Saligh heyligh Bethlehem
 Onder duysent uytvercoren
 Vereert boven Ierusalem,
 Want Iesus is in u gheboren.
 O Bethlehem cleyn groote stadt
 Cleyn van begrijp: maer groot *van* weerden
 Ghy zijt dat alder-eelste vadt
 End' alder rijkste stadt der eerden.
 Verheught u dan o Israel,
 Hoe mochtm' u blijder bootschap bringhen?
 Tot u soo comt Emanuel,
 Wilt uyt der sonden slaep ontspringhen.
 O Coninck Christe, Prince groot
 Hoe wort ghy hier aldus ghevonden
 In hoy, in stroy, in sulcken noot.
 In arme doexken teer ghewonden.
 Ghy hebt het firmament ghemaect
 Al waer u loven s'hemels gheesten
 Maer nu gheheel bloodt ende naeckt
 Light ghy in't midden vande beesten.

Ghy wordt gheboren in een stal,
 Niemandt bekent in den nacht stille
 Maer d' Enghelen singhen over al,
 Peys met den mensch van goede wille.

O machtigh Godt, o Iesu soet.
 Wat liefd' heeft u daer toe ghetrocken
 Dat ghy aennemt ons vleesch en bloet
 Om ons tot u alsoo te locken.
 Comt tot dit kint ghy Adams kint,
 Hoe kont ghy noch de wereltd minnen?
 Siet hoe Iesus hem met u binden
 Offert hem heel u hert en sinnen.

Een ander.

Op de vvijsse: O mensch, ô edel mensch.

O Blijden lieven nacht,
 O nacht des levens dagh,
 Groot wordt den mensch gheacht,
 Die in droefheydt lach,
 Met reden hy nu mach,
 Roepen sonder gheclagh,
 O lieven blijden nacht
 O nacht des levens dagh.

O mensch gheluckigh mensch
 Hier op u ooghen slaet,
 Om uwen sonden boos,
 Comt Godt hier versmaet.
 Des hemels hooghen staet,

En d'Engelen hy verlaet,
 Die hem met blijden moet
 Dienden vroeck ende laet.

Comt dan o sondigh mensch,
 Neemt hier exempel aen,
 Ghy die in alle vreught
 Passeert des werelts baen,
 Blijft hier een weynigh staen,
 Beraet u sondigh mensch,
 Wilt hier een oogh op slaen.

Desen verworpen stal
 Leert u *oodtmoedigheydt*.
 Dit teer kleyn kindeken
 Thoont u *ghehoorsaemheydt*.
 De Cribbe *lijdsaemheydt*,
 De doecxkens *reynigheydt*,
 Den Esel en den Os
 Leeren u *danckbaerheydt*.

Dit is het huys der deught
 Vol van godtvruchtigheydt,
 Hier sal ick u o Heere
 Loven met vlijtigheydt:
 Want hier beghint den strijdt
 Van mijne saligheydt,
 Daerom soo moet u zijn
 Lof Iesus tot alder tijdt.

Een ander***Op de wijze: Alsoo 't begint***

MEt herpen en trompetten
 Maeckt vreught ende jolijt
 Wilt aen d' een sijde setten
 Droefheyt op desen tijt
Dochters van Iesusalem
Siet hoe den Heer der Heeren,
Dochters van Ierusalem,
Hier ley in Bethlehem.
Messias is gheboren,
Jesus is neer ghedaelt,
 Comt die eerst waert verloren,
 En die langh hebt ghedwaelt.

Dochters, &c.

Den dagh begint te naken,
 Den nacht is ghepasseert,
 De sonden wilt versaken,
 V tot deuchden begheeft.

Dochters, &c.

Siet hoe Godt leyt in doecken
 In een verworpen stal,
 Hy comt ons nu besoecken
 Al in dit aertsche dal,

Dochters, &c.

Het kindeken is kleyne,
 Maer sijn macht is groot;
 Looft hem met herten reyne,
 Hy helpt u wt den noot,

Dochters, &c.

Glorie sy Godt daer boven
 En op der aerden me,
 Die menschen die hem loven
 Gheluck peys ende vre,
Dochters, &c.

Een ander

Op de wijze: Graces au bon petit Iesus. &c.

LOff Iesu die tot ons profijt,
 Op desen tijt,
 Ghedaelt sijt wt des Vaders schoot
 Om te verdraghen
 Naer luttel daghen,
 Die bitter doot:
Laet ons met eenen blijden moet
Nu eens beghinnen
V te beminnen:
O Iesu soet.
 Ghy comt ter werelt naeckt en bloot
 In grooten noot
 En achter laet 's Hemels plaisier
 Om deur lijden
 Ons te verblijden
 Van 's Helsche vier.

Laet ons, &c.

Aensiet o mensch hoe dat dit kijnt
 Sy selven pijnt,
 En maeckt hem cleyn in 'smenschen schijn
 Om ons te trecken
 En te verwecken
 Om kleyn te sijn.

Laet ons, &c.

Siet oft ghy sulck een liefde vint,
 Godt wordt een kint
 Die eeuwigh was wort inden tijt
 Een creature
 Wt liefde pure
 Tot ons profijt:

Laet ons &c.

Wie heeft sulcx wonder oyt ghehoort
 Vleesch wordt het Woordt
 En onsen Vader op dit pas
 Wort onsen broede
 Een Maghet sijns Moeder
 Wiens kint hy was.

Laet ons, &c.

In't kribbeken wiert hy gheleyt
 Wiens Majesteyt,
 De Coninghen te boven gaet
 Die wert ghewonden
 Om onse sonden
 En doecxkens quaet.

Laet ons, &c.

Met woorden toonen sijn verdriet
 En kan hy niet,
 Maer sijn kleyn ooghskens sijn vervuldt
 Met veel tranen
 Om te vermanen,
 Der menschen schult.

Laet ons, &c.

O Moeder Godts en laet ons niet
 In ons verdriet,
 Maer op dat wy sonder misdaet
 V Soon behaghen,
 Van ons verjaghen
 Wilt alle quaet.

Laet ons, &c.

Iesus die tot ons nu ter tijt
 Ghecomen zijt,
 Wy bidden u gheeft ons den loon,
 Daer naer dit lijden,
 Wy ons verblijden,
 In uwen throon.

Laet ons, &c.

Een ander.

Op de wijze: Alsoo 't beghint.

H Eden is ons een kindeken gheboren
 Wt verkoren
 Van Maria Maghet seer bequaem
 En waer hy niet gheboren
 Wy waren al verloren
Iesus is sijnen naem.
 Gloria in excelsis schoone
 Wt den throone
 Songhen d' Enghelkens met groot jolijt
 Die Herderkens die songhen,
 Die lammerkens die spronghen
 Vreucht inde werelt wijt.
 Op den achtsten dach werdt 't kindeken besneden
 In sijn teere leden
 Naer die oude wet 'tis openbaer;
 Dus wilt hem altijd eeren
 En sijnen lof vermeeren
 Met desen nieuwen jaer.

Van Kersmisse tot Lichtmisse. Het II. Deel.

Smeeck-woorden van Maria.

Op de wijze: Alsoo 't beghint.

*N*ieu geboren, sien ick een kindeken cleene
 Suchten en traentjens weene.
 G'hebt reden dat ghy claghet
 Spreeckt daer een vrouw die Moeder was cen maghet.
 Door den Hemel hebt ghy nu een speloncke
 Koudt sonder vier oft voncke:
 Voor u throone, een krebbe;
 Een weynigh hoy, in plaets van wol en webbe.
 Daer u songen thien hondert duysent lieren,
 Daer loven nu twee dieren
 Die voor Hymnen en Psalmen
 Met lauwen aem, u teer leden bewalmen.
 V cleet dat blonck van Sterren en van Sonnen,
 Nu moet ghy sijn ghewonden
 In dees leuren en doecken,
 Die mijn armoe by een heeft konnen soecken:
 Door u wierden versaet al Hemels geesten,
 Menschen, Voghelen en beesten:
 Nu van hongher en dorste
 Soo smaeckt gy mijn maeghdelijcke borste.

V quam eer toe een keyserlijke moeder
 Augustus voor een voeder:
 Want desen u wel soude
 Hebben vereert met purper en met goude.
 Maer want het u soo belieft mijn Godt en Sone
 Bethlehem voor een Throone,
 Soo ghenadighe u handen
 Te laten woelen in dees arme banden.

Nieuwe Iaer-Liedt.

MEt desen nieuwen jaere
 Soo wordt ons openbaere
 Hoe dat een Maghet vruchtbaere,
 Die wereltd heeft verblijdt.
Ghelovet moet zijn
Dat soete kindekijn.
Ghe-eert moet oock zijn
Dat soete Maeghdekijn,
Nu ende eeuwelijck tot alder-tijdt.

Hoe wel was sy te moede
 Doen sy in vleesche en bloede,
 Aensagh haers herten hoede,
 Den Heere der werelt wijt.
Ghelovet, &c.
 Sy baerd' hem sonder pijn,
 En bleef een Maghet fijne,
 Das sondaers medecijne,
 Dies is de Ioden nijt.
Ghelovet, &c.

Die Enghels songhen schoone,
 Glory al in den throone
 Ter eeren ter croone
 Des kindts ghebenedijdt.

Ghelovet, &c.

Naer acht daghen gheleden
 Soo wiert Iesus besneden
 Al naer de Iodsche seden,
 T'welck ons van sonden vrijdt.

Ghelovet, &c.

Wt Orienten lande
 Quamen ter offerhande
 Dry Heeren onbekande
 Van Godt ghebenedijdt.

Ghelovet moet zijn

Dat soete kindekijn.

Ghe-eert moet oock zijn

Dat soete kindekijn,

Nu ende eeuwelijck tot alder-tijdt.

Lof-sanck van den alderheylichsten Naem Iesus.

Op de wijze: Mijn ziele maect nu groot den Heere.

*IEsus o soete Naem verheven,
 Iesus o Naem seer hoogh geschreven,*

O Naem vol weerdigheydt,
 O Naem van Saligheydt,
 Wil my u benedictie gheven,
Iesu door uvven Naem,
Maeckt my tot Godts dienst bequaem.

O vrome Ridders *Christi* Knapen
Iesus Naem is als schilt en wapen
 Voor uwe companij,
 Hierom vertrouwt u vrij,
 Dat ghy in hem sult vreughde rapen;
Iesu door uvven Naem
Maeckt my tot u dienst bequem.

Iesus Naem breckt de kracht der hellen
 En de ketters 'sduyvels ghesellen
 Sijn voor die Naem bevreest
 Die haer plaeght aldermeest:
Iesus Naem wil' ick voor my stellen;
Iesu door uvven Naem
Maeckt my tot u dienst bequaem.

Ick wil, met *Iesus* gaen verblijden
 En voor zijnen naem wil ick strijden
 Alwaert oock tot inder doodt,
 Ick vreesse kleyn noch groot,
 Ick ben bereydt daer te lijden:
Iesu door uvven Naem
Maeckt my tot u dienst bequaem.

Al die in druck oft in pijnen
 Soeckt inden Naem u Medecijnen
 Roept hem aen in u hert

Tot hulp van alle smert,
 Al u torment sal haest verdwijnen:
Iesu door uwe Naem
Maeckt my tot u dienst bequaem.
 In *Iesus* Naem wil' ick beghinnen
 Offeren Godt mijn hert en sinnen
 Nu en tot alder tijdt
 Tot alle vijandts spijdt
 Want ick ghevoel zijn hulp van binnen:
Iesu door uwen Naem.
Maeckt my tot u dienst bequaem.

Voor H. dry Coningen dagh.

EEn kindeken is ons gheboren
 In Bethlehem,
 Des hadde Herodes thoren
 Dat scheen aen hem.
 Dry Coninghen wtvercoren
 Quamen te Ierusalem,
 Sy vraeghden waer hy was gheboren
 Den Coninck der Ioden.
 Wy saghen in Orienten die sterre sijn,
 Wy comen hem aenbidden
 Dat kindekijn,
 Een kindeken, etc.
 Doen Herodes dat vernam
 Dat t'kindt gheboren was
 Hy wert toornigh ende gram
 Ende ontsagh hem das

Dat hy verliesen soude
 Sijn Rijck was groot,
 Dacht hoe hy brengden woude
 Dat kindeken ter doot.

Een kindeken, etc.

Hy vraechde met haestichede
 Waer t'kindt gheboren was?
 Te Bethlehem binnen de stede
 Soo was datmen daer las,
 Daer is gheboren die Heere groot
 Die ons sal verlossen
 Van d'eeuwighe doot.

Een kindeken, etc.

Herodes sprack totten vroeden;
 Gaet henen soeckt dat Kindt
 Met alsoo grooten spoeden
 Tot dat ghy hem oock vindt:
 Boven alle Coninghen soo is hy fijn,
 Met seyt hy sal besitten
 Dat Rijcke mijn.

Een kindeken, etc.

Als ghy dat Kindt hebt vonden
 Soo keert weder tot my
 In alsoo corte stonden
 En seght my waer dat zy
 Ick soudt gheerne aenbeden
 Dat kleyne Kindekijn,
 'tHeeft seer door-sneden
 Dat herte mijn.

Een kindeken, etc.

Maer als die Coninghen quamen
 Buyten Hierusalem,
 Met vreughden sy vernamen
 De sterre gaen voor hen
 Al tot dat sy hadden vonden
 Dat kleyne Kindekijn
 In doecken ghewonden
 Bij de Moeder zijn.

Een kindeken, etc.

Dry Coninghen daer aenbaden
 Dat kindeken niet seer oudt,
 Sy offerden wel beraden
 Myrhe, wierooock ende Goudt
 Dat deden sy daeromme
 Dat daer scheen groot noot
 Sy saghen al omme ende omme
 Van haven bloodt.

Een kindeken, etc.

Des nachts als sy slapen wouden
 Quam die Eghel Godts tot hen,
 Dat sy niet keeren en souden
 Al over Hierusalem
 Nae eenen anderen weghe
 Soo zijn zy ghekeert
 Tot in hun Coninghs Rijke
 Alsmen ons leert.

Een kindeken, etc.

Wy bidden nu en singhen
 Dat Iesus is bekant,
 Dat hy ons soude bringhen
 In sijns Vaders lant.
 Daer hem de Enghelen eeren
 Tot alder tijt,

Dat gunt ons den Heer der Heeren
Ghebenedijdt.

Een kindeken, etc.

Een ander.

Op de wijze: Alsoo't beghint.

*H*Et quamen dry Coningen wt verre landen

Nu wiegen, nu wiegen, nu wiegen wy,

Om Godt te doen een offerhande,

Doen waren sy vro,

Alle mijnen troost, mijn toeverlaet is Maria Soon.

Sy quamen van oosten, sy quamen van verre,

Nu wieghen, nu wieghen nu wieghen wy,

Al door de claerheyte van eender sterre

Des waren wy vro,

Alle mijnen.

Maer doen wy binnen Ierusalem quamen

Nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wy,

De klaerheyte der sterren sy niet vernamen,

Des waren sy droef.

Alle mijnen.

Doen sy over tafel waren gheseten

Nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wy,

Doen quam Godts Enghel al in secreten,

Des waren sy vro.

Alle mijnen.

Gy Heeren en moget niet langer beyden

Nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wy,

Herodes die doet sijn peert bereyden,

Des waren sy droef.

Alle mijnen.

Wel op ghy Heeren laet staen u eten

Nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wy,

Herodes is op sijn peert gheseten,

Des waren sy droef.

Alle mijnen.

Doen sy buyten Ierusalem quamen
 Nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wy,
 Die klaerheydt der Sterren sy weder vernamen,
 Bly waren sy doen,

Alle mijnen.

Sy volghden de sterre in korten stonden,
 Nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wy,
 Tot Bethlehem daer sy t'kindeken vonden,
 Bly waren sy doen.

Alle mijnen.

Den eenen ginck voor den anderen staen.
 Nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wy,
 Om dat hy eerst ten offer sou gaen,
 Des waren sy vro.

Alle mijnen.

Sy vielen daer t'samen al op der aerden,
 Nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wy,
 Sy loofden den Koninck van grooter weerden,
 Des waren sy vro.

Alle mijnen.

Sy offerden Myrrhe, Wierooock en goudt,
 Nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wy,
 Sy loofden dat Kindeken menigh foudt,
 Des waren sy vro.

Alle mijnen.

Van Kersmisse tot Lichtmisse. Het III. Deel.

Een Nieuw Kers-Liedeken, Tot het nieuw-gheboren Kindeken Iesus.

O Herderkens al soetjens en sonder getier
Messias rust alhier:

O Herderkens.

Na, na, na Kindtje kleyn,
 Na, na, na Kindtje reyn:
 Slaept bloem van Iesse stam,
 Nu slaept onnoosel Lam,
 Slaept nieuw-gheboren Vorst van Israel,
 Slaept cleynen Koningh, slaept Emanuel.

Na, na.

Goe liekens van buyten al stillekens al
 Die komt in desen stel:

Goe liekens.

Na, na, na Kindtje kleyn,
 Na, na, na Kindtje reyn:
 Slaept bloem van Iesse stam,
 Nu slaept onnoosel Lam,
 Slaept nieuw-gheboren Vorst van Israel,
 Slaept cleynen Koningh, slaept Emanuel.

Na, na,

Hout op u van stormen ghy noorden wint,
 T'is uwen Heer dit Kindt.

Houdt op.

Na, na, na Kindtje kleyn,

Na, na, na Kindtje reyn:
 Slaept bloem van Iesse stam,
 Nu slaept onnoosel Lam,
 Slaept nieuw-gheboren Vorst van Israel,
 Slaept cleynen Koningh, slaept Emanuel.

Na, na.

Nu Iesu, nu slaept nu isset al ghestilt,
 Nu slaept alsoo ghy wilt.

Nu Iesu,

Na, na, na Kindtje kleyn,
 Na, na, na Kindtje reyn:
 Slaept bloem van Iesse stam,
 Nu slaept onnoosel Lam,
 Slaept nieuw-gheboren Vorst van Israel,
 Slaept cleynen Koningh, slaept Emanuel.

Na, na,

Een Nieuw Kers-Liedeken,

Op de wijze: Een Kindeken is ons gheboren.

*Een kindeken is ons geboren,, Godt lof en danck,
 Verheught u, uytverkoren,, Met spel en sanck.*

TE Nazareth was besloten
 Dees bloem in haeren bodt,
 Die nu is uytghesproten,
 Seer schoon verciert van Godt.
 Te Bethlehem wordt ghevonden
 Dit Hemels-broodt,
 Dat ons gheneest van sonden,
 En doodt de doodt.

Een kindeken, &c.

Den schijn van 's Vaders glori',
 Sijns wesens Even-beelt,
 Wt zijn vruchtbaer memori'
 Eerst zonde vrouw gheteelt,
 Is van een maeght gheboren,
 Oock sonder man:
 Dit vat heeft hy verkoren,
 Die wonder kan.

Een kindeken, &c.

Maer siet, hoe dat onthaelt wordt
 Godts Soon, Godts Woort, Godts schijn
 Hoe quaelijck dat betaelt wort
 Zijn min, zijn jonst, zijn pijn.
 Hy gaet tot sijne vrinden,
 Soeckt over al:
 Gheen plaets en kan hy vinden,
 Als inden stal.

Een kindeken, &c.

Comt alle creaturen,
 [Dient] [die] u 't wesen gheeft;
 Comt Enghels zijn ghebueren,
 [Die door] hem eeuwich leeft;
 Comt menschen tot u broeder,
 Soo kleyn, soo groot,
 Wie u met zijn Moeder
 Treckt uyt de doot.

Een kindeken, &c.

Comt Branders nu beneden,
 Met al u minne-vier:
 Comt Volle-wetentheden,
 V Meester die is hier:
 Comt Throonen hem ontfanghen,
 [D]aer ghy in rust.

Des wereldts groot verlanghen,
Des Hemels lust.

Een kindeken, &c.

Comt hooghe Heerschappijen,
Comt alle Cracht, en Macht;
Comt Princen hem bevrijen
Van't haetich loods gheslacht;
Comt hier Arch-enghels vliegghen,
Met soet gheschal;
Comt Engelkens hem wieghen
In desen stal.

Een kindeken, &c.

Maer boven al, ghy menschen,
Comt dienen uwen Heer,
Die u gheeft uwe wenschen,
En noch belooft veel meer:
Comt hier van alle kanten,
O *Adams* bloet:
Dit kindt comt in u planten
Het eeuwigh goet.

Een kindeken, &c.

Leysen Liedeken, Vanden Stal ende de Herders die *Iesum* besochten.

Op de wijze: O debonnaire Iesu!

OCh! Daer en is in desen stal
Niet-met-al;
Onder dit kleyn dack
Is gheen ghemack.
Iesus light hier
Sonder vier,
Inden windt,

Ghelijck een kindt,
 Vol van druck,
 En vol van ongheluck.
 Siet, hy light daer op het stroy,
 En hy is ghedeckt met hoy;
 Is dit voor een Koninghs kindt niet moy?

Siet.

Een ieghelijck die gaet ter sy,
 Oft voor by
 Daer en is gheen besoeck
 In desen hoeck
 Noch aen de deur
 Staet Monsieur,
 Noch Mevrouw,
 Sy vreest de kouw:
 Dat is hier
 Noch Maert, noch Kamenier.
 Ioseph die gaet op en neer,
 Ioseph die gaet wegh en weer,
 Ioseph dient den nieuw-gheboren Heer.

Ioseph.

Ick sagh daer maer wat Herders by,
 Twee oft dry,
 En besijden stondt
 Den Herders hondt;
 D'een die brocht aen
 Melck en saen,
 D'ander quam
 Met een wit lam,
 T'derde schonck

Het Kindt een duyve-jonck.
 En doen namen sy hun fluyt,
 Maeckten t'samen soet gheluyt,
 Daer me ghinghen sy den stal weer uyt.
En doen.

Een Nieuw Kers-Liedeken,

*Op de wijze: Een Kindeken dat is gheboren, (oft) Ick hoorde dees voor-lede
 daghen, &c.*

'S Nachts als yeghelijck was in rusten,
 In d'alderstilste vanden nacht:
 Soo baerde een Maghet met wellusten
 Dat cleyne kindeken langh verwacht.
 Seght eens, o kint,
 Waerom ghy mint
 Den mensch, die 't niet en heeft verdint?
 Waerom het nouw
 In des kouw
 Gheboren zijn wilt van een vrouw?
 Voghelkens, die met soeter kelen
 Aen den hemel tiereliert:
 Viskens die op't water spelen,
 Vee, en kruypen de ghediert;
 Comt, vraeght dit kint,
 Waerom het mint
 Den mensch, die't niet en heeft verdint.
 Waerom het nouw
 In dese kouw
 Gheboren zijn wilt van een vrouw.

Herderkens, die recht zijt van sinnen,
 Herten die meynt dat ghy seght
 Herderkens, die wel weet van minnen:
 Al is uw' taele plompt en slecht;
 Comt vraeght dit kint
 Waerom het mint
 Den mensch, die't niet en heeft verdint:
 Waerom het nauw
 In dese kouw
 Gheboren zijn wilt van een vrouw.
 Enghelkens, die van Godt den Vader
 Zijt tot dienst van't kindt besteet:
 Isser van u-lien allegader
 Iemandt, die des' reden weet,
 Waerom dit kint
 Soo seer bemint
 Den mensch die 't niet en heeft verdint:
 Waerom hy nouw
 In dese kouw
 Gheboren zijn wil van een vrouw.
 Kindeken, dat ghy 't woud' uyt-legghen,
 Waerom ghy den mensch soo vrijt:
 Wat soudy toch anders segghen,
 Dan om dat ghy Liefde zijt.
 Daerom, o kint
 Ist dat ghy mint
 Den mensch, die 't niet en heeft verdint;
 En dat ghy nouw
 In dese kouw
 Gheboren zijn wilt van een vrouw.

Een Nieuw Liedeken, Van het nieuw-gheboren Kindeken tot den Sondaer.

Op de wijze: Les graces & l'amour.

*A*Ensiet hoe *Iesus* schreyt,
 In hoy in stroy gheleyt,
 In doeckskens teer ghewonden; *Aensiet.*
 Waer is u Majesteyt
 Godt vander eeuwigheydt,
 Dat ghy soo naeckt hier wordt gevonden: *Waer.*
 Al schudt hy heel van kouw,
 Sijn traentjens zijn noch louw,
 Sijn ooghen zijn sijn wonden: *Al schult.*
 O mensch in liefden flouw!
 Komt, thoont eens bitteren rouw,
 En weent hier over uwe sonden. *>O mensch.*
 En vreest niet Sondaer groot,
 Het kindt is naeckt en bloot,
 Sijn handen zijn [be]wonden; *En vreest*
 Hy jaeght van u de doodt,
 Hy helpt u uyt den noodt,
 Hy heeft u handen al ontbonden. *Hy jaeght.*
 Ick danck' u *Iesu* soet,
 Ick schenck' u lijf en bloet,
 Ick schenck' u duysent herten, *Ick danck'.*
 Iae gantsch mijn heel ghemoet,
 Met allen s'werelds goet,
 Schenck' ick u voor u bitter smerten. *Iae gansch.*

Het bloedt is een Nieuwv-jaer,
 Ghestort voor alle-gaer,
 Schept nieuwen moedt en sinnen. *Het bloet.*
 Adieu, 'tis 't leste jaer,
 Laet ons dit nemen waer,
 En *Iesum* gaen voort-aen beminnen. *Adieu.*

Kers-liedecken, hoe de Herderkens de gheboorte Christi ghewaer worden.

Op een nieuwe wijze.

Coridon die hiel de wacht
 Inden schoonen nacht,
 Die de Sonn' in Bethlehem bracht.

Coridon.

Hy liep, hy riep, daer Thirsis sliep:
 Comt-uyt, en siet; Siet wat de locht,
 Wat den Hemel ons bediet.

Hy liep.

Siet den Enghel op de voet
 Quam hun in't ghemoet,
 Ende wenscht hun alle goet.

Siet den.

Weest nu verblijdt, al die hier zijt
 Hoort naer mijn stem: com-aen
 Laet ons gaen nae Bethlehem.

Weest.

Siet, daer vonden sy het kint,
 Dat de Moeder wint
 In een slechte winde-lint.

Siet daer.

Soo goet, soo soet: noyt schoonder bloet
 Aensach den dach, als doen dit kint
 In sijne Moeders ermen lagh.

Soo goet.

Met sijn handekens terstont
Trock by 't hayrken blond.
's Moeders aensicht aen sijn mont.

Met sijn.

Sy kust; hy blust haer soeten lust.
Als rooskens root, bloeyen (al is
Winter) in des Maghets schoot.

Sy kust.

De Moeder-maghet ghetuyght,
Als s'haer borsten buyght,
Dat Godt self daer aen suyght.

De Moeder.

Sy schinckt, hy drinckt, soo dat haer dinckt,
Dat menichamel 't sneeuw-witte soch
Swemt als in een schaell'van corael.

Sy.

Als sy van de traenkens telt
Ghelijck peerels ghestelt:
Door des kouden vorsts ghewelt.

Als sy dan.

Hy beeft, sy gheeft, al wat-se heeft
Aen-dien schadt, want Godt en heeft
Die saelijcke noyt gehad.

Hy beeft, sy gheeft.

Want die ooghen saeghen hier
Op een wonder manier.
Met de tranen stoocken vier.

Want de oogen.

Als hoy en stroy in tranenson
Al even sterck, Godt ende mensch
Branden t'samen in dit werck.

Als hoy en.

En ander Kers-liedecken van ghelijcker inhoudt als het voorgaende.

O Herders laet uw' bocken en schaepen:

Den grooten Heer, die 't al heeft gheschapen,

Is voor u gheboren, die al waert verloren,
 In kribbe gheleydt in eenen stal,
 O menschen, om Adams val.
 Hy wordt nu ghevonden // in doecxkens ghewonden:
 De Moeder en Maghet is een:
 Godt Vader is vader alleen.
 Sa, rasch Herderkens op de been.
 Herderkens loopt // Herderkens loopt, loopt
 Herderkens loopt, loopt // Herderkens loopt, loopt.
 Na, na, na kindeken teer.
 Sus, sus, sus, krijt toch niet meer.
 Comt laet ons gaen besoecken, in doecken
 Dat kindeken teere, des werelts Heere,
 Dat van ons kudde // den wolfsal schudden,
 Dat voor ons in een kribbe leydt;
 Soo hevet den Enghel gheseyd.
 De Herderkens singhen, de lammerkens springhen,
 Den hemel en aerde scheidt jeught.
 Sy singhen Godt glori' en deught,
 Aen de menschen peys en vreught.
 Kindeken slaept: kindeken slaept slaept:
 Kindeken slaept, slaept; kindeken slaept, slaept.
 Na, na, na Kindeken teer.
 Sus, sus, sus: nu krijt niet meer.
 Maer eer wy gaen al d'ander op wecken,
 En eer wy van hier nae Bethlehem trecken:

Wat sullen w'hem gheven on niet te beven,
 In desen langhen, kouden nacht
 Soo dient hem een beddeken sacht.
 Soo't krijten sal willen // wy sullen het stillen,
 En paeyen met spel ende sanck.
 En fluyten den heelen nacht lanck:
 Sullen 't soenen met soet gheclanck.
 Singhen na, na, na: singhen na, na, na:
 Singhen na, na, na: singhen na, na, na:
 Na, na, na kindeken teer.
 Sus, sus, sus: nu krijt niet meer.

Een ander.

Op de wijze: Ecce tandam sempeternus sempiterni filius, &c.

Comt verwondert u hier, menschen:
 Siet, hoe dat u Godt bemindt:
 Siet vervult der zielen wenschen,
 Siet dit nieuw-gheboren kindt:
 Siet, die't Woordt is, sonder spreken,
 Sie, die Vorst is, sonder pracht:
 Siet, die't Al is, in ghebreken,
 Siet, die't Licht, is inder nacht:
 Siet, die't goet is // dat soo soet is,
 Wordt verstooten, wort veracht.
 Siet, hoe dat men met hem handelt,
 Hoemen hem in doecxkens bindt,
 Die met sijne Godtheyt wandelt

Op de vleughels vande windt:
 Siet, hoe light hy hier in lijden,
 Sonder teecken van verstant,
 Die den Hemel moet verblyden,
 Die de croon der wijsheyt spant:
 Siet, hoe teere // is den Heere,
 Die't al draecht in sijne hant.

Die den Hemel heeft gheschapen,
 En verciert het Firmament,
 Moet hier in een cribbe slapen,
 Wort in hoy en stroy ghement:
 Die de schoone Seraphienen
 Altijdt heeft tot sijn ghebodt,
 Laet hem hier van beesten dienen,
 Laet hem steken in dit kot,
 In dees' hoecxkens, in dees' doecxkens,
 In dit huysken sonder slot.

O Heer *Iesu*, Godt en mensche,
 Die aenveert heb desen staet,
 Gheeft my, dat ick door u wensche,
 Gheeft my door u kindtsheyt raet:
 Sterckt my door u teeren handen,
 Maeckt my door u kleynheyt groot,
 Maeckt my vrij door uwe banden,
 Maeckt my rijck door uwen noot,
 Maeckt my blijde // door u lijden,
 Maeckt my levend, door u doot.

Nieuw Liedeken,

Van d'eerste bloedt-stortinghe inde Besnijdenisse.

Wat gaet u weerde *Priester* aen,
Dat ghy alree sijn bloet gaet storten?
Oft waer heeft *Jesus* iet misdaen.
Dat ghy sijn leven wilt verkorten?

Wat

Sijn Vader en was *Adam* niet,
Sijn' Moeder leefde sonder sonden,
'tKindt is onnoosel soo ghy siet,
Waerom dan het soo vroegh gaen wonden?

Sijn Vader.

Dies daghen inde felle kouw
Soo beefden all' sijn teere leden,
De kribb' en stroy viel hem soo rouw,
En nu soo wordt hy noch besneden.

Dees.

O spaert het doch, 'ten is gheen noodt,
O laet het Kindt sijn bloedt ghenieten,
Het sal't aen't Cruys, en in sijn doot
Tot een druppel toe vergieten.

O spaert.

Hy neemt eens sondaers teecken aen,
Daer hy niet tot en was verbonden:
Op dat den sondaer sou ontgaen
De slavernije van de sonden,

Hy neemt.

Hy stort voor alle-gaer sijn bloedt,
Vooralt' die zijn van goede wenschen.
Siet wat den brandt der liefde doet
Godt schenck sijn hert aen alle menschen.

Hy stort.

Nieuw Kers-Liedeken,

Op de wijze: Maria fonteyne vol deughden, &c. (Oft) Ghezegent zijn mijn liefs bruyn oogen.

COmt nu, o ziel, vol van verlanghen,
Die [soo fert] roept om aen te hanghen
V Heer en Godt in ons menscheyt.
Siet hy is nu gheworden ons broeder,
En suyght de borsten van ons Moeder
Die alderhooghste Majesteyt.

Mijn ziel verbaest in dit t'aenschouwen:
Mijn hert verbreydt (maer noch te nouwe)
In dit groot wonder te mercken aen.
Zijt ghy niet, waer van staet gheschreven,
Dat gh'in het hooghste sit verheven?
Och! Wat natuere neem-dy aen?

Het schijnt, dat ghy hebt heel vergheten
Den throon, waer in ghy zijt gheseten?
En hebt de wereldt tot u voet-banck:
Dat ghy u nu soo cleyn comt thoonen,
En met ons soo armelijck woonen.
Maer 't is door uwer liefden dwanck.

O Bethlehems stal! O kribb' der beesten!
Zijt ghy gevonden d'aldermeeste
Weerdich t'ontfanghen desen Heere
Dit can ick verre presenteren
Mijn arm hert om te logeren
V Godt: versmaet het nimmermeer.

Ghelooft, ghedanckt, ghe-eert, ghepresen
 Moet ghy van hemel en aerde wesen,
 Die hier soo arm light, bloot en naekt.
 Och wat sal u mijn ziele hier segghen!
 Gheen woorden kunnen het uyt-legghen.
 V liefde heeft mijn hert gheraect.

Mijn duysternis doet nu verdwijnen,
 V licht, o Godt, laet in my schijnen,
 V waerheyt gheeft en plant in my.
 V liefde laet my heel ontsteken?
 Gheeft, dat mijn hert hier door mach breken,
 En maeckt my door u aenschijn bly.

Een ander.

Op de wijze: Wie is berooft soo van verstant, Die visschen gaet op't koren lant.

VAt wonder, Heer, men aen u siet,
 Dat ghy u voor ons soo verniet,
 Dat gh'in een kribb' op 't hoy nu licht,
 En daer schreydt als het minste wicht.
 O *Ieseken*, soet kindeken
 Comt, rust toch in mijn herteken.

Ghy zijt ons inden nacht ghebaert,
 En hebt dien nacht als dagh verclaert:
 Want door uw' comst verandert is
 In claer licht all' ons duysternis.
 O *Ieseken*, soet kindeken,
 Comt, schijnt tot in mijn herteken.

V comst is inden winter-tijdt;
 Soo vroegh ghy voor den mensche lijdt:

Op dat ghy ons ghemoet heel kout
Met uwe lief' ontsteken sout.

O Ieseken, soet kindeken
Verwermt toch mijn herteken.

Ghy neemt de kinders slechtheyt aen,
Gaet alle kintsheyt onder-staen:
Om ons te thoonen dat ghy mint
D'onnooselheydt van een cleyn kint

O Ieseken, soet kindeken
Gheeft my een simpel herteken.

De edel Gheesten dienen u
En onder beesten licht ghy nu:
Om ons de beesten soo ghelijck,
Te maecken al in wijsheyt rijck.

O Ieseken, soet kindeken
Stort wijsheyt in mijn herteken.

Ghy Heer, die over al ghebiet,
Dien Hemel, Aerd' en Hell' ont-siet,
Comt zijn uw' schepsels onderdaen,
En leeren hun onder u staen.

O Ieseken, soet kindeken
Zijt meester van mijn herteken.

In druck zijt ghy ghecomen hier
Ons alle blijerschap coopen dier.
V lot was droefheyt in dit dal,
Om ons dus te vertroosten al.

O Ieseken, soet kindeken
Comt, troost mijn droevich herteken.

Een ander.***Op de wijze: Als iupijn speelden met sijn pijpken in't dal.***

GRoot wonder, nu onder den hemel gheschiet.
 Een maghet // die draget een kindeken siet,
 Te voren // geboren: noyt mensch sulckx sach,
 Dat een suyver maghet van kinde ghelach.
 Hoort lieden // t'gheschieden, dat Godt heeft behaeght,
 Te geven // het leven door die suyver maeght.
 Te voren // verloren die waren als doot,
 Die quam hy verlossen door liefde seer groot.
 Veel suerheyte // en stuerheyte des winters men saght?
 Als jeugdich // en vreuchdigh dees Maghet ghelach
 Sy baerden // op aerden den schepper van al
 In eenen seer cleynen doorluchtighen stal.
 Doen waren // daer scharen van herders ghestelt,
 Die wachten // by nachten de schaepkens opt velt.
 Sy hoorden // de woorden van d'Enghelkens soet:
 Loopt Herders, loopt vlijtich nae Bethlem met spoet.
 Sy liepen // en riepen malcanderen aen:
 En quamen // te samen na Bethlem genaen:

Sy vonden // bewonden een kindeken cleen,
Met luyers en tuyers by Moeder alleen.

Doen vielen, door knielen de herderkens neer:

Ontladen // aen-baden dit kindeken teer,

Sy lachten // en dachten: wat verwonderen nacht,

Die ons een soo soete kindt voort heeft ghebracht:

Doen voeyden // en hoeyden den Enghel haer Vee

De schaepkens // al raeykens door sprongen de wee.

De geysten // in't bleyten die schenen verheucht:

De koeyen // in't loeyen die schenen vol vreucht.

O menschen, die wenschen naer dit droeve dal

Te loven, hier boven den Stierder van al.

Soeckt vlietich, en schietich dit hemelsche kindt,

'Tgheeft deuchden // en vreuchden aen die het bemindt.

[Hoe vreemt zijn u ghenaden]

Op de wijze: Ian de Nivel, &c. (oft) Lest ginck ick my vermaecken.

*H*Oe vreemt zijn u ghenaden,

Hoe wonder zijn u daden,

Mijn kindt en t'samen Heer!

Wat doet ghy my aenschouwen,

My, boven alle vrouwen

Door u gheluckigh seer.

Ick sien (wie sal't verveelen)
 Een kinders rol u speelen,
 'T toneel is mijnen schoot.

Ick sien daer heel verwondert
 Dat ghy, die boven dondert,
 Hier deerlijck schreyt uyt noot.

'K moet u in doeckxken binden,
 V ermkens over-winden,
 Als of ghy niet vermocht.

Ick moet u dickwils wieghen
 Die door u macht doet vlieghen:
 De voghels inde locht.

Ick moet u gaen ghewennen
 Als kindt te leeren kennen
 Mijn maeghdelijcke borst:
 Daer ghy die self doet groeyen,
 En't sogh daer in doet vloeyen:
 Versaedt daer uwen dorst.

O machtich Heer der Heeren
 Dat ghy van my wilt leeren
 Op uwe voetjens staen!
 O Schepper onghemeten,
 O drayer der Planeten,
 Moet ick u leren gaen?

Ghylaet u leeren spreecken
 Die tonghen om te preecken,
 Die gheeft en roert al om,
 Ghy leert van my pa, paken,
 En segghen nu ma, maken;
 Of anders blijfdy stom.

Met lach en kinder-trecken
 Sien ick u, Godt, bedecken
 V Groot moghende verstandt
 Ick sien u soetjens springhen,
 Als ick beghin te singhen
 En heb u by der handt.

Gh' en wilt quansuys niet weten
 Mijn vreughden onghemeten
 Die ghy my Liefste jont,
 Als ick mijn lust mach blussen
 Met u dickwils te kussen
 Aen uwen soeten mont.

Dan gaet ghy met my spelen,
 En boven alle velen
 V Moeder ghy vermaeckt.
 Comt lieflijck my bekijcken,
 Mijn wanghen overstrijcken,
 Dat 't hert in liefde blaect.

Heel slecht is al u wesen,
 Waer in men claer kan lesen,
 Dat kindtsheyt ghy bemint.
 Heel simpel zijn u ooghkens,
 En alle u vertooghkens
 Van een onnoosel kint.

O Soon, ghy moet wel haten
 Vernedert boven maten
 Der wereldts hooverdij,
 Die u soo slecht comt draghen
 In alle uwe daghen
 Verniet aen alle zy.

Liedeken van ghelijcker inhoudt als het voor-gaende;

Op de wijze: vande ambachten: Oft: Lief, hoe kundy my soo verlaeten &c.

SOon, waerom wilt ghy u dus veysen
 V ooghskens soet eens tot my went
 Gy weet toch alle mijn ghepeysen,
 En niet en is u on-bekent.
 Ghy hoort toch, en verstaet mijn spreken,
 Hoe vreemt dat ghy u altijts boudt?
 Ey, waerom wildy ons spel breken,
 Dat ghy u draeght tot my soo koudt.
 Een kindt kan met sijn ooghskens swiere;
 Het draeyt sijn hoofd wel hier en daer:
 Het lacht in't wilt: het kan wel stieren
 Sijn teere armkens iewers naer.
 Doen aen my sulckx yet met u sinnen,
 Die ghy van binnen wel ghebruyckt.
 Doet my een teecken uwer minnen:
 Eens maer in mijnen boesem duyckt.
 Als ghy hebt dorstig hebt maer te gapen,
 Mijn borst die is altijt bereet.
 Sluyt u ooghskens als ghy wilt slapen:
 V rust te stooren dat waer my leet.
 Wat ist van nood' u bitter schreyet,
 'tWelck uwe moeders hert ontset?
 Die niet en sal u laeten beyen,
 Als sy maer weet, wat dat u let.

Wilt ghy u houwen sonder spreken,
 Als een kindt, dat niet spreken kan:
 Wilt ghy niet thoonen minne-treken,
 Daer ghy nochtans zijt eenen man:
 (Want dat een kint doet sonder weten,
 Dat doet ghy met een vol verstandt)
 Laet stil staen u kracht on-ghemeten:
 Steeckt maer eens uyt uw' teere handt.

Als ick u kus, soo gaedy trecken
 V soete lipkens af van my,
 Om u verstandt dus te bedecken.
 Lief ben ick over u te vry,
 Soon willet al ten besten keeren;
 Een moeder is sot met haer kindt.
 Stout ben ick met den Heer der Heeren:
 Om dat de liefd' altijd is blindt.

Als ick mijn spelen meyn te laten,
 Dat my d'eerbiedingh over-wint:
 Soo ben ick weerom boven maten
 Terstondt als van de liefde blindt.
 Ick en kan my toch niet ghemijen
 Met aller kracht tot u ghesint:
 Ick moet my dus met u verblijen,
 Die nu gheworden zijt mijn kindt.

Een Nieuw Liedeken,

Op de wijze: Adorable beaute dont la puissance.

O Grooten Godt en al, voor ons geboren,
 Hoe compt ghy hier dus liggen naeck, en bloodt?
 Als een cleyn kindt, in eenen stal verloren,
 Op hoy en stroy, in al soo grooten noot:
 O Godt! en mensch, ghy compt u selven geven,
 Al voor den mensch, alleen uyt liefde groot,
 Op hoy, en stroy compt ghy hier liggen beven,
 Waer is o Heer! u wijsheyt onghemeten,
 Die u vernedert tot soo grooten noot?
 Hoe heeft sy tch, haer selven soo vergheten
 En compt hier ligghen erm, en beroeyd?
 Ghy die de wereltd van niet hebt geschapen,
 Wort nu gevonden, hier heel naeck, en bloot
 Op hoy, en stroy, cont ghy hier liggen slapen.
 Comt nu o sondich mensch met u misdaden,
 Aensiet u Godt gheworden nu een kindt:
 weest niet bevreesst hy en sal u niet versmaden
 Sijn traanckens roepen dat hy u bemint,
 Wilt hem een groote weder liefde gheven,
 Het is voor u dat hy ghewonden leydt,
 Het is voor u o mensch! Wilt hem aencleven.
 O soet lief kint, en Godt wilt ons ontfermen,
 Geeft ons u liefde en groot ootmoedicheyt
 Op dat wy u in dese cauw' verwerpen,
 Comt in ons hert, het is voor u bereydt,
 Wij sullen, u meer ende meer beminnen,
 V gheven t'hert, dat ghy, gheschapen hebt,
 V Liefde die compt ons toch over winnen.

Een ander Liedeken

Op de vvijsse: Siel vol van liefde.

Comt sondich mensch, en leert ootmoedicheyt,
 By Iesus die hier inde Cribbe leydt,
 Compt siet den grooten Godt gewonden hier,
 Comt siet hier in dit stroy, soo leyt het Heylich vier.
 Als ghy sult wesen aerm en vol verdriet,
 Dan seyts die werelt ick en ken u niet,
 Comt hier en leert, wat is oprechte vreucht,
 Verlaet het quaet, en volght altijd d'oprechte deucht.
 D'oprechte deught die vintmen inden stal,
 Dat vrolijck lijden doet, dat over al
 Om dat den Heer het lijden soo bemint,
 Soo comt hy nu uyt liefde, worden een cleyn kindt.
 Siet vanden stal soo gaet hy naer het Cruys,
 Om ons te brenghen, boven in sijn huys:
 Lof moet u altoos wesen, Iesu soet,
 De liefde van u Cruys, die brenghet ons alle goedt.

Nieuw Liedeken

Op de vvijsse: In't gheselschap Ruysse-muysen.

Wilt o mensch u nu verblijden,
 Siet hier nu de gulde tijden,

Gratie, overvloedicheyt
 Ons soo langhen tijdt voorseyt:
 Want de sond' wort wech ghenomen,
 Den verlosser, is ghecomen:
 Tot versoeningh ons nu dient,
 Godt is gheworden een cleyn kint.

Die op't hoy heeft comen beven,
 Hier in dit ellendich leven
 Ligghend' in een vuylen stal,
 Die is Schepper, vanden al.
 En van smert comt bitter schreyen
 Die de herten comt verbreyen
 Comt hier ligghen ondert stof.
 Die ons nu opent s'hemels hof.

't Kint in doecxkens is ghewonden,
 Sijn teer armkens vast ghebonden,
 Die oock sullen eens met pijn
 Aen een Cruys gheslaghen sijn:
 Op dat wy eens sijn ontbonden,
 En ontslaghen van ons sonden,
 En becomen hoogste goet,
 Door het vergieten van sijn blot.

Lof sy u Heer der Heeren!
 Die ons soo vroeck hier comt leeren,
 Inde stal, is alle deucht,
 Die alleen ons hert verheucht:
 Door u gratie, wilt ons stercken,
 Dat wy stadich hier bemercken,
 Op dat wy naer desen tijt
 Met u eens eeuwich sijn verblijt.

*Nieuw Liedeken,**Op de vvijsse: Pholyphemus aende stranden.*

/Sser ymandt in groot lijden,
 Wilt verblijden,
 Met dit kint // dat ons bemindt:
 Die voor ons cleyn, ende teere,
 Siet, den Heere,
 Wilt met blijschap sijn ghedient.
 Hebt ghy lust om te beminnen,
 Hanght u sinnen,
 Aen den al // nu inden stal:
 Hebt ghy quellingh oft temtatie,
 Reckerasie,
 Ist dat hy u gheven sal.
 Hy ist die u wel sal paeyen,
 En versaeyen,
 Inden strijt // die ghy hier lijdt:
 Daerom wilt u selven gheven,
 In dit leven,
 Om te lijden wie ghy sijt.
 Laet ons dit cleyn kint ontfanghen,
 En aen hanghen,
 Hoe wy sijn // in vreught of pijn:
 Soo sal het ons seer wel-lusten,
 Hier te rusten,
 By dit cleyn soet kindekijn.
 Soete Maghet siet wy loven,
 Die van boven,
 Wt den troon // wordt uwen loon:

Wilt u kleyn kint voor ons bidden,
 Dat in't midden,
 Van het hert heeft sijnen woon.

Een ander,

Op de wijze: Vande Sarabande.

Och cleynen Iesus liefste kindt,
 Ghy hebt wel vremde lusten,
 Dat ghy den mensch soo seer bemindt,
 Dat ghy in't hoy compt rusten:
 Laet ons het cleyn kindt wieghen gaen,
 Want daerom ist hem toch ghedaen.
 Die inde Crib nu is gheleydt,
 Die can het al bestieren:
 Wel Heer waer is u Mejesteyt,
 Wie sal u hier verchieren:
 Compt laet ons t'cleyn kindt wiegen hier,
 Want het is ons verterrent vier.
 Ghy sijt hier inden stal,
 Tusschen die stommen beesten.
 En d'Enghels singhen over al,
 Met al des Hemels gheesten,
 Wy wieghen t'kindt ghebenedijdt,
 Dat ons van sonden heeft bevrijdt.
 Wy sullen by kindt spelen gaen,
 Met vriendelijck verlanghen.
 En allen dinghen laeten staen
 Die t'hert mocht u bevanghen,
 Swijght cleynen Iesus u toch stilt
 Men weet wel wat ghy hebben wilt.

Ghy hebt ons hert gheschapen Heer,
 Het moet by u oock wesen,
 Al doet ons t'hoy, en stroy wat seer:
 In pijn moet het ghenesen.
 Sus slaept toch cleynen Iesus soet,
 Want ghy ons hert toch hebben moet:
 Loff sy u oock Maria schoon,
 Wt u is Godt gheboren.
 Daer ghy sijt daer is Hemels thron,
 Ghy sijt ons wtvercoren:
 Wy wieghen hier u cleyn kint teer,
 Maer hy wieght ons noch al veel meer.

Liedeken,

Op de wijze: Amour Pardone moy.

*E*En volle Maen nu schijnt,
 Het licht gheeft uyt hel straelen:
 Den duyster gans verdwijnt,
 Door een kindt dat verschijnt,
 Als Son, die claer op staet,
 Oft een schoon daghen raet,
 Maria is die Godt sijnt.
 Soet kindt cleyn teer reyn Maeght,
 Maria jonck van jaren:
 Die u aen Godt op draeght,
 Daerom ghy Godt behaeght,
 En ons sijt willecom,
 O schoon puer Maeghden-Blom,
 Sijt onsen voorspraeck saecht.
 V diep ootmoedt en deucht,
 Heeft u ghemaect Godts Moeder,

Voll' glori en ghenucht,
 Oock d'Enghels rou vol vreucht,
 En Coninghin van al:
 Soo t'eeuwigh blijven sall',
 Dus kindt ons helpen meucht.

Soet kindt, u bidden wy,
 Ons Maeghden sijt ghedachtigh,
 Die nu by Godt sijt bly:
 Midts ghy waert puer en vry,
 Van all' het sondich daet,
 Dat Godt u kindt hier haet
 Ke Maecht staet ons dan by.

Princers des hemels schoon,
 Wilt ons Ghebedt ontfanghen,
 Bidt doch dat ons u soon
 In deughden houdt ghevanghen
 Op dat wy krijghen al ghelijck,
 Crijghen in't Hemels rijck,
 De Peerlen-Maechden-Croon.

Een ander,

Op de wijse: Vlucht niet, vlucht Laura niet, &c.

VErhaelt // en niet en faelt,
 Wat sterre dat daer straelt,
 Ghy kenders der Planeten,
 T'schijnt dat den Hemel daelt,
 By ons op d'aerd' gheseten,
 De Son en Maen sijn wech ghegaen
 En siet een schoonder sterre staen
 Wie sach oyt meerder clærheydt aen.

O nacht // by dach gheacht,
 Diet'hoochste licht ons bracht,
 Ghy compt u nu verjaeren,
 Het menschelijck gheslacht,
 Mach wel vreucht openbaren,
 Het licht ghewis // de clærheyt is
 Ghecomen inde duysternis,
 In desen tijdt van Kerssemis.

Een Maecht // die Godt behaecht,
 En Ioseph wel bedaecht
 In't Bethleem verstooten,
 Daer Godt voor sorghe draecht,
 En t'sijn sijn huysghenooten,
 In dese woon // niet al te schoon,
 Daer sijnen soon in leyt ten thoon,
 Een Cribbeken is sijnen troon.

Wie sal // in desen stal
 Nu thoonen lief-ghetal,
 Sijn jonstelijck ontfermen,
 Aen desen grooten al
 Daer d' Enghel over swermen,
 In dese wijck noyt desghelijck,
 En singhen lieffelijck Musijck,
 Ter eeren Godt van Hemelrijck.

d'Accoort // dat wordt ghehoort,
 De Herders suyd', en noordt,
 Sijn neerstich op u hoeden,
 Sy comen seer haest voort,
 In Silvia gheladen,
 Soet honich-graet en cost naer staet

En Soete-melck dilicaet,
 Sy thoonen liefde metter daet.
 Comt by // ghy Herderij,
 Vereert den Coninck vry
 Van Hemel en van aerden,
 Knielt neder wie het sy
 En eert oock met eerweerden,
 Sijn Moeder me, op dese ste
 Die soo veel de, en soo veel le,
 Voor haeren soon des wereldts vre.

Dit lam dat tot ons quam,
 Des vijants macht benam
 En boetten t'Vaders toren,
 Van Conincklijcken stam
 Tot Bethleem gheboren,
 Dies hem te meer toecompt de eer
 Het is den alderhoochsten Heer,
 Al schijnt hy een kindeken teer.

Lofsanck met soet gheclanck
 Gelori prijs en danck
 Sy Godt den Heer hier boven,
 Die wy ons leven lanck
 Ia eeuwich moeten loven,
 En rapen vreucht wt sijne deucht
 Die ons ghegheven heeft sijn jeucht,
 En in ons salicheydt verheucht.

Gheestelijck Nieuw Iaers-liedt.

Op de stemme: Als de son haer gulde strael, &c.

Staet niet Chriselijcken mensch
 Verschroomt in ghesicht en wensch
 Van uws Godts gheboortenis.
 Schrickt niet koy // kreu en stroy,
 Droeve nacht, en coude spijt:
 Maer ay kijk // hoe ghelijck
 Evenaert, u tijdt dien tijdt,
 Ghepalleert; en opgheschoont
 Rijckdom doen, nu rijcke woont
 In palleyen: maer u *Vorst*
 Teerder leyt // naeck en schreyt
 In een arme beesten stal,
 Ghy vol rust // sat aen lust
 Maer hy vol van ongheval.

Onsen *Coninck, Heldt; en Heer*
 Sucht ontheerlijckt van sijn eer
 Om van u onthaelt te sijn:
 Om van ons // in het dons
 Van een lely blanck ghemoedt
 Rijck van deught, vol van vreught
 Lieffelijck te sijn ghevoedt.

Christe door ghenaed' verschoon
 Sielens stal tot kreb en woon
 Heyligh heyligh dit palleys!
 Kleedt ghetrouw // onse koud

Met cieragie van u woordt
 Dat ons keet // vrolijck queel.
 Wel-kom *Christ'* in u gheboort.
 Wellekom *Emanuel*
 Wel'kom *Broeder*, med' ghesel
 Die neemt aen ons vleesch en bloedt:
 Die ons quaedt // op u laedt!
 Wel'kom die onneesel sterft
 Wel'kom *Lam,, Iesses Stam*
 Daer elck deur sijn heyl verwerft.
 O wat Prinselijcker padt
 Brengt ons naer der vreughden stadt
 Deur dees *eeuwich levens* poort?
 O van brandt // offerhandt
 Deur sulck een ghewenste maer;
 En brengt vred' // Christe med'
 Op 't feest van u Nieuwe iaer.

Een ander.

Op de wijze: Alsoo 't beghint

*H*Erderkens hoort hoort dese blijde maer
 En maeckt toch geen ghevaer
 Messias uwen Heer
 Haest op der aerden neer
 Haest u ghy herders kint
 Soeckt hem die u bemint
 Al leydt hy inden stal
 Hy is den Heer van al
 Comt knielt hier om en tom

En heet hem willecom.

Nu Coridon sa sa, na Bethlehem,
 En hoort ghy niet de stem
 Haest u eer dat verdwijnt
 Dat schoon licht dat hier scheyndt,
 Wel hoe wat isser dan,
 En weet ghy daer niet van
 Wy wonen op het velt
 Aen ons soo wordt verteldt,
 Men sy dat desen nacht,
 Messias wordt verwacht.

Laet ons dan met vreuchden henen gaen,
 Ghebuer-man blijft wat staen,
 Ick heb haest int ghesicht
 Ontrent dat groote licht,
 Wel haest u sijde ree
 En draecht ghy dan niet me,
 Men mach niet ydel gaen
 Ia dat sou qualijck staen,
 Misschien is daer van doen
 Wel 't eten voor den noen.

Ick gaen vast voor sien oft ick vinden sal
 In dien ghebroken stal,
 In hoy en stroy gheleydt
 Want soo ist datmen seyt;
 En hoort ghy niet een liedt
 T'is op een herder vliedt
 My dunckt ick hoor een luydt
 Den citer ende, fluydt,
 Wie had dat noydt verwacht
 Op een soo couden nacht.

*Nieuw Liedeken,**Op de wijze: Ghy Herders al soetjens.*

GHy hemelsch geesten vergadert tsamen al
 Hier in dit aertsche dal,
 Siet onder de beesten in eenen armen stal
 Een wonderlijcken val,
 Een Maghet jonck bejaert
 Die heeft een kindt ghebaert,
 Dat tot haer grooten rouw
 Soo bitter weent van kouw,
 Na, na, mijn herteken en weent niet meer
 Sus, sus, mijn lieveken ghy sijt te teer
 Ick latet u weten wie hier te neder leyt
 En oock soo bitter schreyt
 T'is Godt ongemeten die tot ons salicheyt
 Hem hier alsoo bereydt,
 Och paeyt, en wieg het kindt
 Dat ons soo seer bemint,
 Och alderliefsten Heer
 En weent niet meer soo seer,
 Na, na ghy sijt te teer mijn lieveken
 Sus, sus, en weent niet meer mijn herteken.
 Ick weet lieve vrouwe wat u kindt hier behoeft
 Wat u kindt hier bedroeft
 Het hert is vol rouwe dat ick dus heb ghetoeft,
 De wereld heb gheproeft,

Dat ick mijn jonghe jeucht
 Versleten heb in vreucht,
 En van Godt heb ghevlucht,
 Waerom ick nu versucht,
 Sus, sus, mijn herteken en weent niet meer,
 Sus, sus, mijn lieveken ghy sijt te teer

Een ander.

Op de vvijsse: Viue Iesus.

*Compt ô Iesu, comt ô Iesu,
 Compt toch, compt toch, compt toch,
 Compt toch, compt toch Iesus,
 Compt toch Iesus,
 Compt toch, compt ô Iesus.*

Waer is u Heer u sterck verbont
 d'Waerachtigh Woordt van uwen mond,
 Compt o Iesus,
 O compt Iesu
 Comt o Iesus,
 O compt Iesus.

Comt ô Iesu

Door Adams dwaes en sot ghemoet
 Gheheel sijn saet nu treuren moet,
 Compt o Iesus
 O compt Iesus,
 Compt o Iesus
 O compt Iesus.

Compt ô Iesu, &c.

Een nieuw Liedeken,

Op de vvijsse: Cest troy desimuler.

GHy herders, weest verheught,
 Schept nu een nieuwe vreucht:
 Looft Godt met groot Iolijdt,
 In desen blijden tijt:
 Ons is gheboren // den uyt vercoren,
 Ons is gheboren
 In desen nacht,
 Een kintjen groot van macht.
 Te Bethlehem, inden stal,
 Daer leyt den Heer van al:
 Die ons gheschapen heeft,
 En oock het leven gheeft,
 Op weynich stroey,
 In een cribbe op hoey,
 Soo is ghewonden,
 Dit kintjen teer,
 Den Coninck Godt en Heer.
 Hy comt wt s' Vaders schoot,
 In dese alende groot,
 Om ons te maken vry
 Van sonden slaevernij:
 Sijn dierbaer bloedt,
 Sijn traentiens soet,
 Wilt hy ons schencken,
 Wt liefde eenpaer
 In 't salich nieuwe jaer.

Een ander:***Op de wijze: Plauda laetabunda tellus, &c.***

COridon wat mach dit wesen?
 Nemt toch wel acht op't geen hier straelt.
 Scheyndt dat de son, is op gheresen,
 En hier op onse veldt ghedaeldt.
 Wil ick dichten // om dit lichten
 Desen nacht by dach gheacht,
 Dese clærheydt // metter waerheydt,
 Heeft ons wonder voort ghebracht.

 Glorie Godt den vre den mensche,
 Die van seer goeden willen sijn:
 Heden naer uws Vaders, wenschen,
 Is gheboren een kindekijn,
 Dat inder Godtheydt
 Godt den Vader,
 Is ghelijck in hemelrijk
 In een stallen // Heer van allen
 Is gheworden menschelijck.

 Soo ras herders wilt ontspringhen,
 Wilt toch soecken, het kindekijn teer.
 By den os, en d'eselinne,
 Want van kou het crijdt soo seer
 Wilt hem wermen // in u armmen,
 [...] hem wt de kribbe onrecht.
 [...] den Coninck, van hemel en aerde,
 [...] stroy, is al te slecht.

 Adieu bocxkens, adieu schaepkens,
 V o soeten Enghelen sanck,

Die van slapen ons ontwaken,
 Weten wy oneyndelijck danck,
 Laet ons spoeyen met bevroeyen,
 Naer den stal vant het *Bethlehem*:
 Om te vinden // desen kinden
 Ghebaert van een Maeghdecken.

Siet hier is den stal ghepresen
 Laet ons offeren het Maeghdecken teer
 Eenen soeten melckschen keisen
 Noch wat eyeren voor t' hemelsch Heer
 Noch wat vlaeyen om te paeyen
 Noch twee tortel duyf-kens fijn,
 Voor betaelen // in Godts haelen,
 Als de vroukens fijn ghesuyvert sijn:

Lof u Maghet ende Moeder,
 Lof u soete kindekijn,
 Lof u Ioseph den behoeder,
 Lof u schoonen Enghelen schijn,
 Lof u Vader inden hemel,
 Die uwen soon ghebenedijdt
 Hebt, ghesonden // voor ons sonden,
 Om t'onsluyten t'Hemelrijck.

Een Nieuw Liedeken,

Op de wijze: Alsoo 't beghint.

COmt al te samen naer den stal,
 Daer is den grooten al
 Daer is den grooten al,
 In doecckens teer ghewonden

In een cribbe op hoey, en stroey,
 Leydt den Heer
 Om de groote sonden,
 Sus sus Heer, sus sus Heer
 Houdt op, houdt op, en crijdt niet meer.

Hy comt wt sijnen hooghen troon,
 En nemt by ons sijn woon
 En nemt by ons sijn woon,
 In groote allendicheden
 In een arm houdt vervallen koey,
 Schudt en beeft
 In sijn teere leden,
 Sus sus Heer, sus sus Heer
 Houdt op, houdt op, en crijdt niet meer.

Maria kust dat soete kint,
 Dat sy in doecxkens wint,
 Dat sy in doecxkens wint,
 Ootmoedelijck wt minne
 d' Enghels singhen in het aertsche dal,
 Vre den mensch
 Die sijn van goeden wil,
 Sus sus Heer, sus sus Heer
 Houdt op, houdt op, en crijdt niet meer.

Ghelooft moet sijn tot alder tijdt,
 Dat kint ghebenedijdt,
 Dat kint ghebenedijdt,
 Een Coninck nieuw gheboren
 Die ons bevrijdt van d'helsche pijn,
 Sonder hem
 Waren wy verloren,

Sus sus Heer, sus sus Heer
Houdt op, houdt op, en crijdt niet meer.

[O Godt van Israel]

Op de wijze: Amour pardonne moy.

O Godt van Israel
Hoe licht ghy hier verworpen
In eenen armen stal,
Hoe licht ghy arm en bloot
In druck en lijden groot
In d'alerteeste noot,
Die sijt den Heere van al.
Ghy sucht en weent soo seer
Ghy schut, en beeft van coude
In allen u ledekens teer
Ghy licht hier als een Lam
Tusschen twee beesten tam
Al sijt ghy hooch van stam,
Ghy worpt u hier soo neer.
Waerom o lieven Godt
Wordt ghy aldus bevonden,
In d'aldermeeste pijn,
T' is om een sondich wicht,
Dit kindt u onderricht
En inde Liefde sticht,
Voor u een Medecijn.

Een Nieuw Liedeken,

Op de wijze: Princelijck Lief ick heet u Willecom.

O Godt hoe hebt ghy dit ghemeynt
Dat gy op aerdrijck u aldus vercleynt,

En compt u begheven
 In dit allendich leven,
 En als een kindt, u onder ons bevint.
 Cleynd kindt dat nu so bitter schreyt
 En wort hier als een dier inde Crib geleyt,
 Wijsheydt omgemeten
 Hoe hebt ghy vergheten,
 Dat ghy soo lijdt, die Godt en Heere sijt.
 Iesus nu u naem wordt verclaert
 Tot onser salicheyt mijn vreucht openbaert,
 Ghy comt ons ghenesen
 Die sijn ter dootd verwesen,
 Ghy comt hier sijn, ons sielen medecijn.
 Groot Heer ghy sijt Godt over al
 Al woont gy als een kint in een armen stal,
 Inde pijn verslonden
 Om al des menschen sonden,
 In grooten druck, tot allen ons gheluck.

Een ander.

Op de wijze: Alsoo 't beghint.

Herders hy is gheboren,
 In eenen couden nacht,
 Die soo langh van te vooren,
 De wereldd had verwacht,
 Vrolijck o herderkens,
 Songhen die Engheltjens
 Songhen met blijde stem
 Haest u naer Bethleem.

Wy arme slechte Liedekens,
 Ghelijck de boeren sijn,
 Ontwaken onse gheburen,
 In den Mane-schijn:
 Spoeyt u met bly gheschal,
 Naer desen armen stal
 Al door des Enghels stem,
 Spoeyt u naar Bethleem.

Wat hebben wy daer ghevonden,
 Een kleyne kindekijn,
 In doeckxkens ghewonden,
 By de Moeder sijn:
 D'ooghskens van stonden aen,
 Saghmen vol traentjens staen,
 Weenen van bitter rouw
 In dese felle couw.

Ick my fluytjen, een ander,
 Die nam sijn Moeseltjen
 Fluyten dan en songhen voort,
 Soete Kindeken,
 Na, na, na kintjen teer,
 Sus, sus, en crijt niet meer,
 Doet u kleyn ooghskens toe,
 Sy sijn van weenen moe.

Siet wy schencken u samen,
 Een cleyne Lammeken,
 Koeckjens, Melck, en Sane,
 Voor't soete Kindekijn:
 Na, na, na kintjen teer,
 Sus, sus, en crijdt niet meer,

Doet u kleyn ooghskens toe,
 Sy sijn van weenen moe.
 Kindt begost te slapen,
 De Moeder sprack ons aen,
 Wel lieve Herders te samen,
 Wilt soetjens buyten gaen
 V lieden sy peys en Vre,
 Dat brengt my kintjen me,
 Want hy is Godt en Heer,
 Compt morghen noch eens weer.

Een ander.

Op de wijze: Compt sondigh mensch.

Stel vol van Liefde, naer den stal u spoeyt
 aenschout den Hemel die daer Honinck vloeydt,
 Ontfanght, ontfanght, hem in u herte goet,
 Het is den cleynten lieven Iesus soet.

Ghelijck de Son, de wereltd gheeft haer licht,
 Soo oock voorstraelt, ons met soet ghesicht,
 Het kind, het kindt, dat is dat Heylich vier
 Dat ons verbranden wilt op sijn manier.

Waer sijt ghy sondaer en weest niet vermijdt
 Hy compt u soecken daerom weest verblijdt,
 Compt siet, compt siet, hy is den Medecijn
 Die haest ghenesen can u groote pijn.

Siet hier den Vrede die de Liefde paeyt,
 Siet hier den minnaer die het hert versaeyt,
 Compt siet, compt siet, het suyver Christelijn,
 Dat daer vernielt al dat, wat schijnt te sijn.

Looft oock de Maghet die hem heeft ghebaert
 Prijst oock den voester Heer die haer bewaert,
 T'is veel, t'is veel, dat Godt den grooten al,
 Gheboren wordt in eenen cleynten stal.

*Een ander Liedeken,**Op de wijze: Van het Enghels Balet.*

WY comen u eens groeten Maria maghet reyn,
 Wy comen tot u in't stilste vanden nacht
 Om te loven u kindtken cleyn
 V met my loven moeten al die int swerelts pleyn,
 Sijn dorstich naer u kleyn kint groot van macht
 Als een hert na die fonteyn
 Och wat is dit wat mach dit toch wesen
 Woonde ghy inden stal
 Is u kindt niet den Heer van al,
Iesus soet sijdy dat
 Compt toch hier by my wat,
 Hoort wat ick u segghen sal.

Siet ick ben soo vol wonden, ghy sijt den Medecijn
 Gy weet wel heer, gy weet wel wie ick ben
 Brought toch Oli, ende Wijn,
 Gheneest toch, al mijn sonden, die u doen sulcken pijn,
 Ken wil niet meer bedroeven u o Heer
 Maer voortae gaen danckbaer sijn,
 En wilt ons toch van hier niet jaeghen,
 Al sijn ons sonden groot
 Daerom licht ghy hier naeckt en bloot,
Iesu soet ghy sijt dat
 Compt toch hier by my wat,
 Ghy bemindt ons totter doot.

FINIS.

Van Lichtmisse tot Paesschen. Het I. Deel.

Op den Vasten-avond. Vermaninge om terstont op te staen van sonden ende sijn leven te beteren.

Op de wijze: Bereydt u huys terstont.

BEtert, o sondaer quaet,
 V leven, ende seden:
 Terstont, terstont, opstaet:
 Niet morghen maer nu heden:
 Beydt niet van daegh tot daegh;
 De doot naeckt alle uren:
 Gods gramschap komt niet traegh
 Wee! Diese moet besueren.

Laet niet ontgaen den tijdt
 Den tijdt niet om we'er halen,
 Maeckt u de sonden quijt,
 Vw' schulden wilt betalen;
 Want als het is te laet,
 Dan baet suchten noch kermen:
 De doot recht henen gaet,
 En weet van gheen ontfermen.

Houdt voor uw' ziele wacht:
 Wat reket ghy veel jaren,

O dwaes dan desen nacht
Magh s'uyt u lichaem vaeren.
Hout op houdt op, niet meer
Wilt sond' op sonden tassen:
Als een' dief komt den Heer;
Wilt op sijn komste passen.

Waerom wilt ghy op't eynt
Vw's levens, eerst wel leven;
En voldoen, soo ghy meynt,
Voor al u quaet bedreven?
De sieckt u dan belet,
Die't lichaem gheeft gheen rusten:
Meynt ghy dat u ghebedt
Oft goet doen, dan sal lusten?

Houdt sekerlijck, en weet,
(Gods oordeel is rechtveerdigh)
Die Godt soo langh vergheet,
Is oock verghetens weerdigh,
Dus hebt ghy niet aenveert
Het goedt als't kost gheschieden?
Als ghy't daer naer begheert,
Mocht dan wel van u vlieden.

Siet *Jesus* staet en clopt
Wilt in ghelaeten werden;
V ooren niet en stopt,
V hert laet niet verherden:
Doet op, hy sal ingaen,
En t'savonts met u eeten?
Laet hem niet langher staen;
Maer komt hem wil'kom heeten.

Seght wil'kom soete gast:
 Komt *Jesus* Heer der Heeren:
 Ick neme voor my vast
 Mijn leven' te bekeeren:
 Laet heden, laet nu zijn
 Den laetsten stond der sonden:
 Laet my van schult en pijn
 Ten laetsten sijn ontbonden.

Een ander Van de swaerheyt der Doot-sonde.

Op de wijze: De werelt heeft mijn hert ghestolen.

LAet vaeren, mensch, u quade wercken
 Doet op u ooghen, en wilt mercken
 Wat schade dat de ziele lijdt,
 Dit doot-sonden niet en mijdt.
 Een Sondaer, vyandt Godts almachtich,
 Ist lijden *Christi* niet deelachtich,
 Den heylighen Geest van hem vliet
 Sijn eerste deughden gaen te niet.
 Hy can het rijck Godts niet be-erven
 De rust sijns herten moet hy derven
 Die eerst van God wel was bemindt
 Wert door de sond een duyvels kint.
 Seer qualijck kan hy hem begheven
 Tot beternisse van sijn leven:

Ia comt door ghewoonte groot,
Dat hy schier sonde, doet uyt noot.

O groot verlies! O groote schade!,
Als des hoogste Godts ghenade
Gods vrientschap, en bermherticheyt
Moet derven om een sondigh feyt.

Een doodssond' comt de ziel vermoorden,
O grouwel! Alleen dese woorden
Behooren soo op't herte te slaen,
Als oft den donderslagh quam aen.

Wat tonghe sou konnen vertellen
Hoe groot dat is de pijn der hellen
Daer een sondaer soo ras na loopt,
Die sijn siel om ghenucht verkoopt.

Een mensch, gemaect van slijck en eerden,
Een stinckend' vat van gheender weerden
Hoe derf hy Godt het hoogste goet
Vergrammen met een vrijen moet.

Och hoe kan gherustigh slaepen
Die den Heer, die't al heeft gheschapen
Door sijn misdaet vertoorent heeft?
Och! Hoe komt dat hy niet en beeft?

Die Enghelen, die met ghedachten
Naer d'eere Godts maer eens en trachten,
Heeft Godt den Heer eeuwelijck
Versooten wt sijn Hemelrijck.

Adam om die verbode vruchte
Wt t'*Paradijs* als ballinck, vluchte
En *Sodoma*, met d'ander landt,
Is om de sonde gantsch verbrandt.

Wat meyndy dat God u sal spaeren,
 Die in u sondenlanghe jaren
 Vervult, en dickwils die verhaelt:
 Noch noyt u schulden hebt betaelt?

Godt heeft sijn Soon om uwe sonden
 Doen lijden, cruycen, en doorwonden:
 Soo dit een groen hout gheschiet?
 Wat sal dan lijden 't dorre riet.

Dus wilt van sonden voorts ophouwen,
 Wilt, als een pest de sonden schouwen
 En betert soo u leven hier,
 Dat ghy ontgaet het eeuwich vier.

Een ander Den bekeerden sondaer beclaeght hem van de vverelt die hy soect te verlaeten.

DE werelt heeft mijn hert ghestolen
 En in haer duysterheyth verholen
 Daer lig' het vast, en slijt sijn jeught
 In het gheniet der ydel vreught.

Laet ick 't aldaer mijn ziel sal sterven
 Sterft sy 'k sal oock de doot be-erven,
 Want ick door haer, sy in my leeft,
 D'een leven aen het ander gheeft.

Nochtans voel ick door veel ghedachten
 In my vergaen alle mijn crachten:
 Om dat ick leve sonder Godt,
 Die wilt dat 'k volgen sijn ghebodt.

Comt, hertjen, comt, wilt haer verlaten
 En haere boosheyd vlien en haten;
 Want wat mach helpen dat hy sucht
 En om de wereltdt altydt ducht.

Neen, neen staet op, staet op van stonden
 Wt den doodelijcken slaep der sonden
 Staet op: en bidt dat Godt aenschout
 V ziel, die swemt in tranen louw.

Al heeft sy noch veel quaeey ghebreken
 Daerom sal God die niet verstecken,
 Want voor den sucht die sy hem sant
 Schenct haer sijn bloet tot eenen pant.

Bidt dan dat hy u ziel troost seynde
 Eer dat door 't quaet u leven eynde,
 Bidt dat hy haer thoont sijn aenschijn
 Want'k weet sy sal daer gheeren sijn.

Van de ydelheydt des wereltdts.

O Wilt aenmercken ghy wilde herten
 V lichaem trane dat sterffelijck is
 En doet ghy't niet 't sal u naemaels smerten,
 Als de doot comt, die vreeselijck is:
 Hierom soo wilt u spoeyen,
 Die wereltdt te verfoeyen,
 Ick leer u als de Wijseman doet,
Wat batet al, als ick sterven moet.

Wy moeten sterven arm ende rijcke
 Wat willen wy ons vermeten dan,
 De pijn der hellen duert eeuwelijcke
 Wijs is hy die't wel bevroeden can.

Want dansen ende springhen
 En sijn maer ydel dinghen,
 Die doot beneemt ons het leven soet,
Wat batet al, als ick sterven moet.

Bereydt u huys in soo corten stonden
 En wil altijs in Godts vreese staen
 O! wee hen die sterven in haer sonden
 Sy sullen loon na wercken ontfaen
 Als d'ooghen sullen keeren,
 En t'herte sal failleren,
 Waer blijft gheselschap en't aertsche goet?
Wat batet al, als ick sterven moet.

Adieu snoo werelt met u wellusten
 Bedrieghelijck is u solaes,
 Ick wil in God gaen soecken mijn rusten
 Ick moet eens worden der wormen aes
 Wat sal dat profiteren
 Leckerlijck bancketeren,
 Die bitter doot grijpt elck onverhoet
Wat batet al, als ick sterven moet.

Waer sijn die pleghen te triumpheren
 Zy sijn verdwenen, men sietse niet:
 Wat willen wy dan ghenucht hanteren
 Als d'eynde niet is dan groot verdriet
 Dus laet ons gaen beginnen
 Ons selven te verwinnen,
 De doot comt op de slaende voet;
Wat batet al, als ick sterven moet.

Laet ons nu gheestelijck laeten sterven
 Ende beweenen ons misdaet

Willen wy naemaels Godts rijck be-erven
 Elck moet God dienen na sijnen staet,
 Want waer dat wy ons keeren,
 Schrifture sal ons leeren,
 Teghen de doot en is schilt noch boet
Wat batet al, als ick sterven moet.

Een ander,

Op de wijze: Alsoo 't beghint.

O Mensch hoe zijde soo verblindt
 Dat ghy de wereltd wildt aenvaerden?
 V leven en is maer eenen wint
 En ghy moet wederom inder aerden
 Hoe rijck hoe machtigh hoe valiant
Ghy moet al henen na dat ander landt.

Hoe schoon dat ghy u hoofd palleert
 Ofte verheft u boven maten,
 Hoe fraey dat ghy u hayr fiseert
 Ghy moet het al hier laeten,
 V leven moet ghy hier stellen te pant
En ghy moet weder na het ander landt.

Wat baetet *Salomon* sijn wijsheyt groot,
Mathusalem alle sijn stonden,
 En *Absolon* zijn schoonheydt groot
 Die doot heeftse al verslonden,
 Hebben sy dan gheen goey wercken geplant
Wat sullen sy maeyen in 't ander landt.

Waer zynse ghebleven neemt hier op acht
 Die waren over duysent jaren?
 Sy ligghen al in de aerde versmacht

Ghelijck oft sy noyt gheweest en waren,
 Sy kregghen een kist en eenen lijnen bandt,
Daer voeren sy med' naer dat ander landt.

Een ander.

Op de wijse: Alsoo 't beghint.

MAeght reyn, eerbaer van seden,
 Wilt ghy hooren na mijn reden,
 Het sal u saligh zijn, dat 's klaer
 Als ghy sult sijn over-leden
 En begraven hier beneden:
Daerom neemt den tijt wel-waer.

Wilt my nu eens hooren spreken:
 Van den wegh zijt ghy gheweken,
 Wilt ghy de werelt volghen naer,
 Zy sal u met loose treken,
 Brengghen tot seer veel ghebreken:
Daerom neemt den tijt wel-waer.

Volght dan liever Godt den Heere
 Voegghende u naer Christus leere
 Want enghe is den wegh die daer
 Leyde tot 's hemels prijs end' eere:
 Dus al sijdy jonck en teere,
Wilt den tijt wel nemen waer.

Peyst doch op de leste daghen
 Als Godt rekeningh sal vragen,
 Daer 't sal worden openbaer:
 Dan soo sullen sy 't beclaghden,
 Die de sonden derren waghen,
Daerom neemt den tijt nu waer.

Van Lichtmisse tot Paesschen. Het II. Deel.

Van de Passie ons Heeren. Clacht-liedt ons Heere Iesu Christi hanghende aen't cruys over de ondanckbaerheydt der menschen.

Op de wijze: Ick wil my gaen vermeyden.

Siet mensch, en heft op u ooghen
 Aenmerckt eens mijn lijden groot
 Hoe kan u hert dat ghedooghen,
 Dat ick hier hangh naeckt en bloot?
 Daer ick ben den schepper almachtigh,
 V Heere, en Godt,
 Voor u bespot;
 Hoe en zijt ghy dit niet ghedachtigh?
 Ick heb u selfs al mijn leven,
 O verdoolde Schaep, ghesocht;
 Mijn siel heb ick oock ghegheven,
 Peyst hoe dier ghy zijt ghekocht.
 Vande Ioden ben ick ghevanghen,
 Men bontmy stijf,
 En smeeet op't lijf,
 En aen't Cruys wiert ick noch ghehangen.
 Tot de Rechters sy my leyden,
 Ghelijck eenen dief seer quaedt,

Het cruys sy voor my bereyden,
 En riepen al voor den Raedt:
 Neempt wegh, neemt den dogh wegh cruysten desen.

Een moordenaer
 Verlostmen daer
 En het leven dat wiert verwesen.

Ghegheesselt en oock bespoghen
 Ben ick den gheheelen nacht,
 Mijn hayr sy vreesselijck toghen,
 Als een sot wierd' ick veracht,
 Al schimpende sy my doen eerden
 En als sy blij, berispten my,
 Mijn aensicht ick noyt af en keerden.

De doot en was ick niet schuldigh
 Die 'k voor u quaem nemen aen:
 Maer u sonden menighvuldigh
 Die hebben my dit ghedaen:
 Alsoo heb' ick al stil ghesweghen:
 Een doorne croon
 Droegh ick, Godts Soon,
 Waerom can u dit niet beweghen?

Aen het cruys werd' ick gheslaghen
 Hier hangh ick siet, heel doorwont:
 O mensch van u magh ick claghen,
 Dat ghy dit eens door-gront
 Want 't gaet u seer weynich ter herten
 Gheen danckbaerheydt
 Wierdt my gheseydt,
 Voor alle mijn Wonden en smerten.

Ick soud't noch al vergheten,
 Waer 't dat ghy my kenden niet,
 Maer nu ghy seer wel kunt weten,
 Soo vermeedert mijn verdriet:
 Ick roepe tot u, wilt hooren,
 Keert u tot my, die voor u ly:
 Laet mijn bloedt toch niet gaen verlooren.

Een ander. Antvvoort des menschen tot Christum aen het Cruys hanghende,

Op de wijze: Als vijven van de Palesijn.

V Droevigh claghen, *Iesu* soet,
 Met heesche stem aen't cruys gesproken,
 Heeft gansch verslaghen mijn ghemoet,
 En mijn versteend' hert heel ghebroken
 Ick ken Heere, mijn ondanckbaerheydt
 Vocht teghens u bermhertigheydt.
 Sachtmoedigh Lam ghy leed de doot,
 Op dat u schapen souden leven?
 Aen't cruys honght gy mismaeckt en bloot,
 Die voor mijn ooghen waert beschreven
 V bitter lijden ende u smert,
 Bewoegh niet mijn bevrosen hert.
 Maer ghy claeght en my vertelt
 Dat ghy voor my lijdt al die pijnen;
 Het ijs van mijn kout herte smelt
 Door uwer lief brandigh schijnen
 Wt mijn ghesicht soo schiet het nat

En wascht my in heet tranen bat.

O liefde, Heer, uws liefde cracht
Doen uyt mijn ooghen tranen vlieten
De liefd' heeft u ter doot ghebracht,
De liefde deed' u bloet verghieten.
O stercke liefde die verwint
Den stercken Godt, die ons bemint.

Och waer heeft dit den mensch verdient
Een mensch maer slijck en stof der eerde
Een sondigh, mensch, niet uwen vriend
Hoe hout ghy hem van sulcker weerde?
Dat ghy u siel, en leven schenckt
Hem die soo weynich op u denckt.

O hemels vreughd/ die voor my weent
O leven dat voor my komt sterven!
Die voor u vyandt bad't verleent
Dat ick u rijcke mach verwerven,
En dat ick 't lijden pijn, en druck
Altijdt mach houden voor gheluck.

Een ander. Clachte van Maria onder 't Cruys.

Op de wijze: Ghesehent sijn mijn liefs, &c.

MAria gingh vervult met smerte
Simeons sweert deursneet haer herte
Noyt is ghesien bedroefder Vrouw
Sy sagh haer Soon zijn Cruyce draghen
Deerlijck ghebonden en gheslaghen
En in sijn gheest vervult met rouw.

Sy sagh sijn minnelijcke ooghen
 Met bloet ghedeckt en vuyl bespoghen
 Sijn hoofd doorwont en vol torment
 Sijn lippen bleeck sijn hayr vol bloede
 Hoe was des Moeders hert te moede
 Als sy hem sagh soo heel gheschent.

Sy sprack tot hem met soete taele:

Edel cieraet van s'hemels sale
 Is dit u schoonheyt delicaet?
 Coninghlijck hoeft is dit u croone?
Salomon groot is dit u throone?
 Is dit den pracht van uwen staet?

Sijn dit helaes de stercke handen?
 Die d'Hemels als een tent uyt spanden
 En die het aertrijck houden vast?
 Is dit het hert dat elck doet leven?
 Waer is de cracht die d'hel doet beven
 O druck, o pijn, o swaeren last?

Sonne bedeckt nu vry u stralen,
 Mane wilt oock u licht in haelen
 Thoont nu den onghehoorden nacht
 Aerde nu berst ghy steenen
 Wilt uwen Scheppers doot beweenen
 Siet die sterck maeckt wordt versmacht.

Christus aensagh, met ooghen bloedigh
 Sijn lieve Moeder heel mismoedigh
 En sprack met een ghebroken stem:
 Moeder ick lijde dit geern verduldigh
 Dat ick betael was *Adam* schuldigh
 Liefde wilt dat ick lijd' voor hem.

Princelijck Godt met 't Cruys gheladen
 Vrijdt onse ziel van alle quaden,
 Neemt van ons al dat u mishaeht
 Moeder helpt ons met ghebeden
 Dat wy ons tot Gods dienst besteden
 Dat hy soo lichter 't Cruyce draeght.

Een ander.

Op de vvijsse: Alsoo 't beghint.

Schoon boven alle schoone,
 Hoe macht gheschieden?
 Dat ghy dus hanght ten toone
 Voor alle lien.
 Dat ghy dus hanght ghenaghelt
 Vlack inden wint.
 Bereghent en behaghelt
 Mijn liefste kint.
 Ghy die 't al hebt gheschaepen,
 Wet vrent bestier?
 Hebby gheen plaets om slaepen:
 Elders dan hier?
 Waer mach u bedde wesen
 Soo fraey bebloemt?
 Dat u bruydt uyt ghelesen
 Soo dickmael roemt?
 Voor wie ded' sy doch maecken
 Dat ledekant,
 Dat sestich mannen waecken
 Met scherp in d'hant?

Ha! 't hert gaet my ontsincken
 In dit ghesicht,
 Wie sou sulckx van u dincken?
 O eeuwigh Licht.
 Wee my bedruckte Moeder
 Wee my wat raet?
 Alst nu , o mijn behoeder,
 Met u soo gaet.
 Sijt ghy dan doot mijne Soone.
 Ist dan ghedaen?
 Sijt ghy mijn hulp ghewoone?
 Dus vroegh ontgaen.
 Ach *Simeon* vol weerden!
 Ach! Ach! O smert!
 Nu gaen u seven sweerden,
 Dweersch door mijn hert.
 Die my dickwils heeft ghesoghen,
 Voor orlof cus.

Een ander: Stabat Mater dolorosa, in nederduyts

Op de wijze: O Maria Maghet schoone.

Och hoe stont de droeve Moeder
 By dat Cruys daer ons behoeder
 Iesu haeren Soon aenhinck.
 Wiens siele, wiens herte,
 Vol van rouw, en vol van smerte

Een seer pijnigh sweert door-ghinck.

Och hoe droef van alle sijde
Was die seer ghebenedijde
Moeder van dat eenigh kint.

Die met traenen overvloedigh
En met beven sagh seer droedigh
Al't groot leet haers Soons bemindt.

Wie toch menschen sal sijn wanghen
Niet met tranen vloet behanghen
Als hy dese Moeder siet.

Wie en sou niet bitter suchten
Die de Moeder wel beduchten
Met haer Soon ins sulck verdriet.

Om der menschen sware sonden
Sach sy *Iesum* soo door-wonden
En belast met pijnen groot.

Zy sagh haeren Soon verlaten
Als hy voor sijn ondersaten,
Stierf aen't Kruys de bitter doot.

O der minnen claer fonteyne
Laet my oock ghevoelen pijn
Ende met u oock droedich sijn.

Maeckt dat branden al mijn sinnen
En dat ick Christum beminne
En hem oock behaghe sijn.

Goede Moeder wilt de smerte
Des ghecruysten in mijn herte,
Vast indrucken over al.

V Soons pijnen ('t is wel reden)
Die hy voor my heeft gheleden,

Dat ick met u deylen sal.
 Wilt my doch waerachtigh gheven
 Dat ick met u al mijn leven
 Krijten ende weenen mach.
 Dat ick u gheselschap houwe
 En dat Cruys met u aenschauwe
 Is mijn wenschen nacht en dach.
 Maeght der Maeghden hoogh gepresen
 Wilt my nu niet bitter wesen
 Laet my met u rouwich sijn.
 Doet my Christus doot oock draghen
 In sijn cruys krijghen behaghen
 En ghedachtich zijn sijn pijn.
 Maeckt dat gans mijn hert van binnen
 Sy vervult met Iesus minnen,
 Op dat ick magh zijn sijn kindt.
 Dus met liefden brant ontsteken
 Dat ick hulp voor mijn ghebreken
 Van u Maeght in't oordeel vindt.
 Door dat cruys wilt my bevrijden
 En bewaren door Gods lijden
 In sijn gratie overvloet.
 Als mijn lichaem sal gaen sterven
 Dat mijn ziel dan mach be-erven
 S'hemels rijck, en d'eeuwigh goet.

Vervveckinghe tot de liefde Christi door't aenmercken van sijn Passie.

Op de wijze: Dat dan Iudaea nu, &c.

COMt laet ons al tot *Iesus* gaen,
Iesus sal ons met liefd' ontfaen

Hy is soo goet, hy is soo soet
 Voor ons heeft hy ghestort sijn bloet.

Wilt ghy verstaen sijn liefde groot
 Soo siet eens aen sijn wonden roodt
 Aensiet hem naeck ende mismaeckt,
 Siet hoe sijn hert van minnen blaecht.

Aensiet, aensiet die dorne croon,
 Het cruys, het riet der sonden loon,
 Den anghst, den noot, de suere doot
 En comt dit niet uyt's liefde schoot.

Een hels fenijn had ons versmoort
 Der sonden pijn had ons vermoort
 Tot ons behoet gheeft hy sijn bloet
 Alleen uyt liefde hy dit doet.

O mensch waer me sult ghy voordaen
 By God voor sulck een liefd' ontstaen
 Mint Iesum soet, die door sijn bloedt
 V heeft ghekocht het eeuwich goet.

Aen Iesus lief hert opdraecht,
 Der zielen dief verr' van u jaecht,
 Het hert gheheel is Iesus deel,
 Het hert is Iesus schoon preeel.

Comt Iesu soet mijn hert bepaelt
 Comt met u vloet mijn hert bestraelt
 Der liefden brant in't hert gheplant
 Brenght my in't Hemels Vaderlandt.

Van Lichtmisse tot Paesschen. Het III. Deel.

T' Samen Sprake Vande Goddelijcke wijsheydt, ende een goetvillighe ziele.

Op de wijze: V droevigh claghen Iesu soet, met heescher stemm' aen't Cruys ghesproken.

Wysheydt.

VEI aen, wel aen O Christen ziel
 Waerom sijt ghy soo Veer' gelooopen
 Keert nu eens wederom gheheel,
 Siet *Iesus* Aermkens die staen open
 Hoort hoe hy roept: Comt alle tot my,
 Die belast en beladen zijt.

Hy roept soo soet en minnelijck,
 Wilt u *ô* Ziele niet excuseren,
 Keert wederom ootmoedelijck
 Hy sal soo gern' u accepteren,
 Want waer ghy 't soeckt het is al mis
 Daer *Iesus* liefde niet en is.

Ziele.

Wat is dit voor een soete stem.
 Die my roept om *Iesus* te minnen,

Ick ben ghedooft soo veer' van hem,
 En seer verstroyt sijn alle mijn sinnen;
 Ick bidt 's u wilt my gheven raet
 Om op te staen eer't wort te laet.

Wysheydt.

O Ziel' aenhoort dan mijn propoost,
 En slaet mijn woorden nu wel gade,
 Aen *Jesus* soeckt all' uwen troost
 Des wereldts liefde leert versmaden,
 Want t'is voorwaer maer ydelheydt
 Die u van *Jesus* liefde leydt.

Ziele.

Och! Och! Hoe waer vind' ick dit wort,
 Cost ick dit wel te recht gronderen,
 O soete wijsheydt leert my voort,
 Ick wil soo gern' u Obedieren,
 Ick ben inwendigh vol verdriet,
 Soeck altijd rust, maer en vind' die niet.

Wysheydt.

Ick hoor wel Ziel den wil is goet
 Maer u verleydt die crancke natuere
 Dus treetse cloexkelijck met den voet,
 En soeckt gheen rust in creatuere,
 Want als ghy soeckt den menschen troost
 Dan wort u hert van rust berooft.

Ziele.

Voorwaer ghy raeckt my inden grondt,
 Dit is die worttel van onrusten
 Ick wil gaen soecken dien terstondt
 In mijnen Godt alle wellusten.

Maer leert my nu voorts hoe ick sal
Toch *Iesum* vinden over-al.

Wysheydt.

Iesum te vinden is soo soet,
Naer hem soo wilt gheduerich haeken,
Aenschout hem altijdt met ootmoedt,
Laet hem met u doen sijnen wil
En sonder claghen swijght ghy stil.

Ziele.

Voorwaer ick voel 't natuerken schroomt,
Om dese lesse t' accepteren,
Maer ick sech duysen mael Godt loont,
Van uwe waer en soete leere
Alsnu soo wil ick metter daet
Gaen volghen uwen goeden raet.

Adieu dan valsche wereltdt quaet
Adieu in Godt stel ick mijn hope
Adieu want ick wil metter daet,
In *Iesus* Aermkens nu gaen loopen
Adieu met alle u ydel vreught
Ick wil omhelsen nu die deught.

Een Gheestelijck Liedeken, *Tot versterckinghe van alle desolate zielen.*

Op de wijse: Die mindt die lijdt veel pijn.

Couragie edel ziel,
Couratie u verblijdt
In alle dees swaer ellendt,

Gheeft *Jesus* uwen wil,
 Die allen uwen druck,
 Haest kan maecken tot een endt
 Maer hy t'is claer,
 Weet wat u dient voorwaer,
 Al tot u salicheydt
 Hierom in als patientich sijt:
 Hy kendt wel uwen noodt,
 En allen uwen druck,
 Tot het minste hy aensiet
 Hy weet u begheerte groot,
 Hoe dat u ziele snaeckt,
 Om te wesen wt verdriet.
 Maer peyst voor al,
 Dat hy haest comen sal,
 V helpen inden strijdt
 Couragie ziel u dan verblijdt:
 In all' u droefheydt groot,
 Soo peyst *o* edel ziel!
 Hoe *Jesus* wt liefden sterft
 Die schandelijcke doodt,
 Waer me dat hy voor u heeft
 Des Hemels loon be-erft.
 Wel aen dan maeckt moet,
 O Ziel het is u goet,
 Al valt het nu wat swaer
 Peyst dat 't sal beter sijn hier naer.
 Wie heeft Godt oyt bemindt,
 Die hy niet en heeft
 Laeten lijden groot verdriet,

Iae oock sijn eenich kindt,
 Dat heeft soo veel gheleden,
 Christen Ziel dit wel aensiet.
 Maria Maghet reyn
 Moest lijden oock certeyn,
 En all' zijn vrienden schoon,
 Die nu ghenieten s' hemels loon.
 Wel aen niet meer en claecht,
 Maer gheeft nu aen den Heer,
 Hert, Ziel, leven, en lichaem
 Alst lijden hem behaecht,
 V selven presenteert,
 Want het is hem aenghenaem:
 Tot lijden u dan stelt,
 Den hemel lijdt ghewelt,
 Soo 't Euangelie seydt,
 Hierom tot lijden u bereydt.

Versuchinghe tot Godt.

Op de wijse: Beata immaculata.

OCh mijnen wel beminden
Jesus mijn hoochste goet
 Wanneer sal ick u eens vinden,
 Te recht in mijn ghemoet
 Wanneer sal't sijn *o* liefste mijn!
 Dat ick sal sien u soet aenschijn.
 Ech wanneer sal ick wesen
 Mijn lief met u vereent
 Eens losts van al dees vreesen,
 Daer 't hert gheduerich weent

Och, och wanneer, sal ick *ô* Heer,
Eens tot u nemen mijnen keer.

Hoe kan mijn siel hier leven,
ô Leven sonder u
Want wie kan my troost gheven?
Niemand's dan ghy *Iesu*:
Dus ick u min, met all' mijn sinn',
Neemt lief mijn hert, en rust daer in.

Och waeren al mijn krachten
Eens vast aen u ghecleeft
En dat alle mijn ghedachten
Niet sochten wat hier leeft
Maer dit en sal in tranen dal
Te recht noyt wesen *ô* Godt mijn al.

Mocht ick u toch eens ghenieten
Iesu naer mijnen lust
My en soud' dan niet verdrieten
Ter werelt gheen onrust
Comt reyckt die hant, maeckt los *den* bandt
En trecht mijn Ziel in't Vader-landt.

Maer soeten Prins en Heere,
Doet met my uwen wil,
In't lijden wilt my leeren
Altijdt te swijghen stil.
Neempt my gheheel, ghy sijt mijn deel,
Want ick my gantsch aen u beveel.

Een ander. Een T' Samen-Spreckinghe van den Enghel, ende die ziele.

Op de wijze: O liefste lieff mijn schoone vrindinne.

Enghel.

COURAGIE ziele wilt u verblijden,
 En stellen allen druck besijden,
 Waerom wilt ghy dus lamenteren
 Als u gheschiedt naer Godts begheeren.
 Stelt toch in Godt alleen u betrouwen
 In alles leert Godts wil aenschouwen
 Waerom wilt ghy dus treuren en suchten,
 Scheyt in Godts will' all' uwe genuchten.

Ziele.

Och hoe soud' ick my hier verblijden
 Die niet en voel dat druck en lijden
 T'is niet dan druck en swaer allende
 Waer heben ick my keer oft wende.

Enghel.

Den Heer die siet u tribulatie,
 Dus peyst dat hy sal gheven gratie,
 Wilt u betrouwen op hem stellen,
 Ende u selven soo niet quellen.

Ziele.

En isser anders gheen passagie
 Daer ick kan doen mijn pelgrimagie?
 Moet ick het Cruysken dan aenveerden
 En laeten Godt met my gheweerden?

Enghel.

Iae dit ist best ghy cont verkiesen,
 In alles u selven leert verliesen;
 Gheest Godt den sleutel van u herte
 Want dit is toch all' sijn begheerte.

Ziele.

Och dit is alle mijn begheeren
 Dat *Jesus* my soud' gouverneren
 Hoe wel 't natuerken schijnt te schroomen,
 Wanneer sy siet het Cruysken comen.

Enghel.

Daer en is al niet aengheleghen
 Dit weet men dat die Heylighen pleghen
 Oock te ghevoelen als sy leefden
 Dat haer natuer voor't Cruysken beeffden.

Ziele.

Dit troost voorwaer mijn hert van binnen
 Want ick soud' gheerne Godt beminnen
 Maer als ick voel 't natuerken strijden,
 Soo ist van binnen en buyten lijden.

Enghel.

Houdt vast maer desen goeden wille
 Laet *Jesus* wercken soet en stille,
 En peyst in alle druck en smerte
Jesus is binnen in mijn herte.

Ziele.

Somtjids mijn hert is soo vol vreesen
 Hou soud' *Jesus* daer binnen dan wesen?
 My dunckt die golven en die baeren
 Mijn ziel verdrucken en beswaeren.

Enghel.

Is *Jesus* niet in't schipken ghevonden
 Dat door 't tempeest scheen gaen te gronde?
 Nochtans hy soetelijck scheen te slapen
 Soo dat s' hem quamen wacker maken.

Ziele.

Wel aen dan nu op dese ure
 Al strijdt en worsteldt mijn crancke natuere
 O Godt ontfanckt hert, ziel, en leven,
 T'is u uyt liefden al ghegheven.

Een Nieuw Liedeken,***Op de wijze: Quam Mariam dulcibus ocellis.***

Ach hoe goet is't Godt hier aen te hangen,
 Van sijn liefde nu gheheel bevanghen,
 Menichvuldich zijn hier sijn wellusten,
 Die ghelukkig 't hert in hem doen rusten,
 Wegh bedrogh des wereldts, wegh ghemaecten schijn van 't goet,
 Soeten Iesu, soeten Iesu brant en blaect in mijn ghemoet.

2. Wat verstant zal al sijn troosten tellen:
 [Oft] wat tongh is machtich die te mellen?
 Die den [Heer], grootdadich sonder palen,
 Doet in't hert, [soo overvloedich] dalen.
 Wech bedroch, &c.

3. Met wat vreught comt Godt de zielen kussen
 Hun begeerten met sijn lippen blussen,

Die hy doet in sijnen arm slapen,
 Alle soetheyt uyt sijn borsten rapen.

Wegh bedrogh, &c.

4. Maer wie sal, sijn aenspraeck oot ver[monden],
 Daer in't hert comt soetjens me doorwonden?
 Comt vrindin, mijn Bruydt, mijn duyts, mijn schoone,
 Seght hy dit sit inden hoochsten troone.

Wegh bedrogh, &c.

5. Siet heel schoon zijt ghy, mijn wel beminde
 Seght den Heer, en sy als eenghesinde
 Antwoort snel: Heel schoon zijdy Beminden,
 Wat gheluck is't dit te ondervinden.

Wegh bedrogh, &c.

6. Wat gheluck is't op den Heer te rusten,
 Op te klimmen rijck soo van wellusten
 Hier uyt des' Woestijn vol van verdrieten,
 In den opganck Godt hier te ghenieten.

Wegh bedrogh, &c.

7. Maer wat sal de ziel dan zijn in't sterve,
 Als sy Godt niet meer sal konnen derven,
 Als hy haer sal uyt dit dal doen scheyen
 Tot de Beke der wellusten leyen.

Wegh bedrogh, &c.

8. Als hy haer met't aenschijn vol genaden
 T'allen eeuw te vollen sal versaden,
 Van jolijt haer eeuwich op doen springhen,
 Sijnen lof met d'edel gheesten singhen.

Wegh bedrogh, &c.

**Een Nieuw Liedeken, Ter eeren vande heylighe ende wijtvermaerde
Maghet S. Aldegondis Patronersse van Mespelaer.**

Op de vvijsse: O soeten nacht, &c.

Mijn tongh beghint nu eens te singhen
Met sanghen soet:
Mijn hert beghint nu op te springhen
Met bly ghemoet:
Mijn siel beghint nu eens te loven
Een Maghet reyn,
Die haer met Godt verblijdt hier boven
In 's hemels pleyn.

S' en was noch nauwelijck gheboren
Van hooch gheslacht,
Of Godt die heeft haer wtvercoren
En weert gheacht,
Die hy sijn suyver trouw sou gheven,
En heeft ghetoont,
Dat sy hier nae met t'eeuwich leven
Sou zijn ghecroont.

T' was al van *Aldegondis* eere
Dat yder sprack,
Soo dat sy menigh' herten teere
Met liefd' ontstack:
Doen is tot haer den Prins ghekomen

Van Enghelant,
 Om met haer des trouws te bekomen
 Den echten bant.

Maer dat reyn hert en cost niet minnen
 Dat ydel was,
 Want het door s'hemelsch vyer van binnen
 Ontsteken was;
 Om dat sy gheene macht sou schroomen
 Oft onderstaen,
 Heeft sy oock door de water-stroomen
 Drooch-voets ghegaen.

Doen heeft sy haere trouw ghegheven
 Aen Godes Soon,
 Om altydt met hem reyn te leven
 Van deughden schoon.
 Doen heeft Godt haer sijn liefde ga *en* toogen
 En jonstich hant
 Doen tot haer als duyf quam ghevloghen,
 Godts Minne-brant.

Hy heeft dan in haer leste daghen
 Sijn bruydt vermaent,
 Als haer quam inden boesem knaghen
 Den kancker-brant:
 Maer dat heeft meer haer liefd' ontsteken
 Tot haren Godt,
 Soo dat sy noyt en heeft gheweken
 Van sijn ghebodt.

Compt hier tot dese Maeght gheloopen
 Die droeve zijt,

Compt siecke, compt met groote hoopen
 Tot alle tijdt:
 Geen pijn soo groot, geen corts soo crachtich
 Oft Cancker knaeght,
 Oft worden al van Godt almachtich
 Door haer verjaeght.

Wilt *Aldegond'* op ons ghedencken
 Daer ghy nu zijt,
 Op dat u *Bruygom* ons wil schencken
 Tot s'duyvels spijt
 Het leven daer ghy nu hier boven
 V door verblijdt:
 Hierom wy sullen u hier loven
 Tot allen tijdt.

Een ander

Op de wijze: Die mey die comt ons by seer bly.

O Weerde Coningin // die in
 V lichaem hebt omvadt den grooten Al
 Den Vader van t'begin // vol min
 Die was, die is, die eeuwich wesen sal
 Die al wat dat hier leeft,
 Van u iet gheschaepen heeft,
 Mensch, Vee, en dieren, het cruyt, op t'velt
 Son, Sterren en Maen, die wonderlijck gaen?
 Him paelen ghestelt.
 Schoon suyver Danae // vol vre
 Waer in den gulden regen is ghedaelt

Die ons den schadt ontde // waer me
 Dat Adams schuldt volkomen is betaelt,
 Den Schadt het hoogste goet //
 Dat onse sonden voet
 Door veel Propheten, belooft, verwacht
 Die inne den noodt, door lijden en doot
 Ons salicheyt vraeght.

O wonderlijke vrou // seer trou
 Die aen Ioannem blinckend' is verthoont
 Troosters in onsen rou // seer nou,
 Wiens hoofd met twelff Sterren was ghecroont
 De sonne ongesalft // u lichaem had omstraelt,
 De Maen recht onder u voeten lach
 O dagheraet claer // die brenghet voorwaer
 Den eeuwighen dagh.

Deughtrijcke Abigael // die snel
 Versoent hebt Davids soon op ons verstoort.
 Een Hester die 't bevel // seer fel
 Te niet de van Assuerus aen hoort:
 Een Iudich die de macht //
 Des vyandts t' onder bracht
 En met haeren voet den cop verpledt
 Die nijdich onvroet // ons salicheyds goet
 Langh hadde beledt.

Pincers die inden troon // seer schoon,
 Van uwen Bruydegom sijt in-gheleydt,
 Daer ghy gheniet de croon // tot loon
 Die van 't begin voor u was toe-bereydt
 Daer hem den Al met vreught //

Ghestadich nu verheught
 Den Enghelen singhen nu overluydt,
 Weest willecom maeght //
 De Croone ghy draeght,
 Van Moeder, en Bruydt.

Een Nieuw Liedeken,

Op de wijze: Dict moy cher alidor.

O Soeten bruydegom
 Wanneer sal toch eens om
 Verloopen sijn den tijt die soo langh toeft
 Want ick en heb gheen rust
 Voor dat ghy gans uytblust
 Mijn suyver hert en lust
 Vyt desen Kercker wist.
 V liefde noch veel meer
 Moet vlammen tot mijn eer
 En voeght u gans naer mijnen wil en wet
 Want hoe meer ghy hier strijdt
 Soo sult ghy oock jolijt
 Hier naer hebben tot strijt
 Van't swereldts quaet benijt.
 Ey wanneer sal't dan sijn
 Dat ick sal sonder pijn,
 V hemels wesen eens aenschouwen puer,
 Wanneer sal u gheniet
 Mijn lijden doen te niet,
 En slissen mijn verdriet
 d'Welck my op aerdt gheschiet.
 Al schenck ick u wat hert

Den Kelck vol bitter smert,
 En stel u noch verbeydingh in u brandt,
 Denckt dan op mijnder doot
 Die ick verscheurden bloot,
 Heb voor de wereltd snoot
 Gheleden in doots noot.

Wilt dan o soeten naem
 Maecken mijn hert bequaem,
 Om wel te strijden teghens werelts quaet,
 Want mijn hert dorst soo seer
 Naer u, o schoonsten Heer,
 En brant noch meer en meer
 Als ick my tot u keer.

Nieuw Liedeken,

Op de wijze: En hoe langh sal ick brageren.

EN hoe langh sal ick noch wesen,
 En van u verscheyden Heer
 En ghy kont my gans ghenesen,
 En ghy en anders gheen,
 En ghy weet wat ick moet lijden
 Al in dit aertsche dal,
 Om dat ick ben van u ghescheyden,
 Mijnen Godt en mijnen al,
 En als eenen vis naer d'water
 En een hert naer die fonteyn,
 Soo is mijn siele dorstich
 Naer u mijnen Godt alleyn,
 Want hier en is niet te vinden
 Dat my vermaken can
 Dan ghy alleen mijnen beminden,

Sijt die my versaden can.

T'is een ghedurich sterven
 Sonder u te leven Heer
 Ick en can u hiet ghederven,
 Heer comt toch naestigh weer,
 En wilt my toch verstercken
 In desen swaren strijt,
 Och anders ick moet sterven,
 Haest u Heer, och ick beswijck.

Alle rijckdommen en wellusten
 En allen swereldts goedt
 Moet wt die siele vluchten,
 Als ghy comt *Iesus* soet,
 En als ghy comt met u schichten
 En met uwer minnen pijn,
 Daer en sijn toch gheen ghenuchten,
 Die daer by gheleken sijn.

Waer ick my keer of wende
 Het en is niet dan verdriet
 Het en is niet dan allende,
 T'is pijn en anders niet,
 Ick en sal toch niet eer rusten
 Voor dat ick u vinden sal,
 Allen mijn vreucht en mijn ghenuchten,
 Sijde ghy Godt mijnen al.

Een fraey Gheestelijck Liedeken,

Op de wijze: Quam Mariam dulcibus in caelo.

COmt laet ons nu eens den Heere gaen dienen
 Met al ons macht, ende cracht, der sielen,
 Want hy is den Heer, der Heeren, verheven
 Die ons sijnen seghen, al wilt gheven,
 Foy ghy valsche werelt foy, gemaecte sijn van goet
 Goeden *Iesu*, brandt en blaectt in mijn ghemoet.

Ist dat ghy sijt somtijds vol droefheden
 Wilt niet claghen maer sijt in als te vreden,
 Stelt uwen wil naer 't behaghen vanden Heere
 Hy sal't al naer sijn beliefte keeren,

Foy ghy valsche wereltd, etc.

Iesu helpt my mijn Cruysken draghen
 Al crocht natuer wat wilt daer niet naer vraghen,
 Want naer u is alle mijn verlanghen
 Wilt ons hier naermaels in u rijck ontfanghen

Foy ghy valsche wereltd, etc.

Lof sy u ghebenedijde Maghet
 Die den Heer der Heeren hebt behaghet
 Wilt ons by uwen lieven Soon verwerven
 D' eeuwich goedt als wy comen te sterven,
 Foy ghy valsche wereltd, etc.

Sondaers versuchtinghe ende Berouw.

Op de wijze: Vn jour fillene. (ofte) O liefste lieff mijn schoone vriendinne.

Vergheeft o Heer vergheeft mijn sonden
 Door uwe vyf bebloedighe wonden,
 Wilt met den knecht in't recht niet treden
 Voor wie ghy hebt soo veel gheleden.

Ick ken, o Heer! Dat ick ondertusschen
 V valschelijck in't herte quam cusschen,
 En heb met Iuda u gaen verraden,
 Door giericheydt mijn hert te versaden.

Oock heb ick u Heer met mijn gedachten,
 Spot-wijssingh doen met pijnen vernachten,
 Verbonden heb ick oock uwe ooghen
 Als ick d'oncuysheyt liet ghedooghen.

V aensicht heb ick verblint bespoghen
 Als ick mijns naesten naem hebbe belogen,
 Met vuysten sloech ick u op uw' kaecken,
 Als my den nijt in't hert quam raecken.

Gegeesselt heb ick u met veel roeden
 Als ick gedurich met gramschap my voeden,
 Met dat den hoochmoet quam in my woonen,
 Gonck ick u Heere met doornen croonen.

Door't droncken drincken en gulsich eten
 Soo heb ick Heere u gansch vergeten,
 Ich hebbe Barrabam oock ontslagen
 V doende t'Cruys onschuldigelijck dragen.

Noch bleef ick traech in alle dees plagen
 Al sal ick Heer u aen't Cruys geslagen,
 En dat ghy riept met volle wenschen,
 Ick dorst, ick dorst naer t'leven der menschen.

O Heer ick heb u vol pijn doen sterven
 En vrees dat ick u sal moeten derven,
 Ick ken mijn schult wilt my genesen
 Dat ick mach wesen met u verresen.

Een ander.***Op de wijze: Si c'est pour mon pucelage.***

WAer u liefde al soo puere
 Valsche werelt als ghy thoont,
 Soo waer ick seer wel geloont
 Van alle mijnen arbeydt suere
 Maer ick vinde metter daet,
 Dat u liefde haest vergaet.

Ghy bemint maer naer den schijne
 All' u minnaers sot en dwaes,
 Hen dunckt sy voelen groot solaes:
 Maer eylaes in cort tormijne
 Laet ghy hun seer desolaet,
 Want u liefde haest vergaet.

V liefde word' seer wel gheleken
 By den beker schoon van gout,
 Die ghy schenckt met boosheydt stoudt:
 Schrifture weet daer van te spreken,
 Dat hy den dorst niet en verstaet,
 Want u liefde haest vergaet.

Die daer van heeft derren drincken
 Meyndt het sal hem helpen fijn,
 Maer ten is niet dan venijn
 Al schijnt hy seer schoon te blincken,
 Salich is hy die't verstaet,
 Dat u liefde haest vergaet.

Ghy en sijt oock niet soo rijcke
 Als ghy veur u minnaers schijnt,
 Vwen rijckdom die verdwijnt,

En verandert al in slijcke,
 Dan soo volght den armen staet,
 Want u liefde haest vergaet.

V wellust t'is goet te mercken,
 Die en is oock niet soo soet,
 Maer ghemenght met bitter roet:
 En als komt den loon nae wercken
 Dan maeckt ghy ons desperaet,
 Want u liefde haest vergaet.

Ghy verheft tot grooter eeren,
 Die u willen volghen naer,
 Maer t'is kond en openbaer,
 Dat de kans met hen sal keeren,
 En sy vallen vanden graet,
 Want u liefde haest vergaet.

Ghy loeght my soo lustich aene
 Doen ick u te dienen plach,
 Ick en hadde gheen verdracht,
 Ick moest doen naer u vermaene,
 Nu merck ick aen u ghelaet,
 Dat u liefde haest vergaet.

Waer sijn u beloften schoone,
 Die ghy deedt met woorden jent.
 Och had ick u noyt ghekent
 Noch ghehoort naer uwen thoone
 T'Waer tot mijnder sielen baet,
 Want u liefde haest vergaet.

Wie beminnen wil den Heere
 Swereldts liefde moet afgaen,
 Oft Godts vijandt wordt hy saen

En bedroghen alsoo seere:
 Dus ontfanckt nu mijnen raet,
 'Swereldts liefde haest vergaet.

Vande scheppinghe der creaturen.

Op de wijze: Mijn oogskens, weenen, mijn hert moet.

DEvoute herte wilt vreughden rapen,
 Aen siet Gods schepsel int aertsche pley
 Hoe schoon en konstigh dat is gheschapen,
 Denct hoe schoon moet *den* Schepper zijn.
 Aensiet de cruyden seer groen uyt-spruyten,
 Die daer ghenesen sieckte en pijn,
 Aensiet haer schoonheyt en haer virtuyten,
 Denckt hoe schoon moet *haren* Schepper sijn.
 Aensiet de Lelien vol soete reucken,
 Tymis, Lavender, Roosemarijn,
 Aensiet de Rooskens seer wijt ontloken,
 Denckt hoe schoon moet *haren* Schepper sijn.
 Siet alle de Blomkens met goet verstande,
 Vol soete reucken en medecijn:
 Siet haer coleuren menichderhande,
 Denckt hoe schoon moet *haren* Schepper sijn.
 Aensiet de Boomen met all' haer vruchten,
 En de wijngaerden met haeren wijn,
 Aensiet de voegelkens hooch inder luchten,
 Denckt hoe schoon moet *haren* schepper sijn.
 Siet de gesteenten van grooter weerden,
 Die klaerder blincken dan kristalijn,
 Siet alle schoonheyt op deser eerden,

Denckt hoe schoon moet hare*n* Schepper zijn.

Aensiet de menschen schoon van lichame
Fraey van fatsoen en leden fijn,
Suyver van aensicht ooghen bequame,
Denct hoe schoon moet hare*n* Schepper zijn.

Aensiet de Son en Maen ten toone
Aensiet de Sterren van claren schijn,
Siet hoe sy blincken aen 's Hemels troone,
Denct hoe schoon moet haer*n* Schepper zijn.

Siet ghy de Werelt hier vol coragie,
Wiltse versmaden ghelijck fenijn,
Siet ghy haer schoonheyt en haer cieragie,
Denckt hoe schoon sal't inden Hemel zijn.

Hoort ghy konstich op Orghelen spelen,
Op instrumenten musicael divijn,
Hoort ghy oock singhen met soete kelen,
Denckt hoe soet t'sal inden Hemel zijn.
Hoort alle vreught, diem*n* mach bedrijven,
Hy kan maer dueren een cort termijn
Denckt op de vreucht die eeuwich sal blijven,
Voor haar die inden Hemel zijn.

Laet ons de Wereldt heel versaecken,
Met al haer boosheyt nae Godts doctrijn,
Soo sullen wy inden Hemel smaecken,
Hoe soet en schoon dat daer sal zijn.

Loff zy den Schepper der creaturen,
Die alle dinghen gheschapien heeft,
Glorie sy hem tot alle uren,
Die t' onderhout en sijn voetsel gheeft.

Van Paesschen tot Sinxen. Het I. Deel.

Van de verrijsenisse Christi.

Op de wijze: Vande dry Advocaten.

*A*Dams gheslacht steeckt u trompetten
 Doot duyvel, hel, can u niet letten
 Victorie triuphant,
Christus heeft d'overhant
 Hemel en Aerde stelt hy wetten,
 En alle vyants cracht
 Is van hem te niet ghebracht.
 S'morghens als het began te daghen
 Hoorde-men *Magdalena* claghen
 Als sy hem niet en sagh
 In't graf daer hy eerst lagh
 Maer hy quam selfs de nieu maer draghen
 Dat van hem op dat pas
 Hel en Doot verwonnen was.
 S'avonts quam hy hem openbaren
 Daer sijn Discipelen t'samen waren,
 Maer *Thomas* was absent,
 Dat was hem groot torment,
 En hy sprack dat hy gaet verklaren,
 Gheloofs ick niet, t'zy saeck
 Dat ick selfs sijn wonden raeck.

Acht dagen waren niet versteecken
 Als *Thomas* creeght ghewensche teecken
Christus verthoont hem bly
 En sprack; *Thoma* comt by:
 Wilt u hant in mijn sijde steecken.
Thomas verwondert seer
 Riep terstont mijn God mijn Heer.
 Ende ten leste voor haer ooghen
 Is hy verwinner op ghetooghen
 Tot in des Hemels throon
 Daer draeght hy nu de croon
 En's Hemels heyr met knien ghebooghen
 Singht hem prijs lof en danck
 Met een Hemels soet ghesanck.
 Ghy Christene ziel wilt oock loven
 Vwen verlosser van daer boven
 Die 't al verwonnen heeft
 Hem alleen glorie gheeft
 Deur *Adams* val waert ghy verschoven
 Nu zijt ghy vereert.
 Dus met Christo triumphheert.

Een ander:

Op de wijze: Den nachtegael in't wilde.

Christus is ons verresen,
 O menschen zijt verheught,
 En wilt nu vrolijck wesen,
 In wendich soo ghy meught
 Deur hem zijn wy ghenesen
 Van sonden en ondeught.

Adam den eersten vader,
 Deur d'onghehoorsaemheyt,
 Verleydt door den verrader
 t' Serpent vol nijdicheyt,
 Die brocht ons alle-gader.
 In groot allendicheyt.

Maer Christus onsen Heere,
 Ghehoorsaem totter doot,
 Heeft sijn leven teere
 Beswaert met pijnen groot:
 Ontfanght dan dese leere,
 Loopt tot hem indien noot.

Over de doot als heden,
 Heeft hy ghetriumpheert,
 De helle daer beneden
 Oock me ghespolieert;
 Dus hy tot alle steden
 Wort gheglorificeert.

Vroegh voor den dagh schoone,
 Vander doot opghestaen
 Is hy, met blijden thoone,
 Tot sijn Moeder ghegaen:
 Hy vandt der Maeghden Croone
 Met bitterheyt bevaen.

Hy sprack? Wilt niet meer treuren,
 O Moeder my aensiet,
 V Hert dat schijnt te scheuren
 Deur alle dit verdriet:
 Het moest met my ghebeuren,
 Ghelijck het is gheschiet.

Noch heeft hy menighmale
 De sijne gheopenbaert,
 Als doen sy in een sale
 Saten by een vergaert,
 Met ghesloten portale,
 Deur vreesse seer beswaert.

Hy sprack met blijden sede,
 Tot hen op't selve pas,
 Ick gheeft u mijnder vrede:
 d'Apostelen seer ras
 Gheloofden daer ter stede,
 Dat hy verresen was.

Is 't dat wy gheestelijcke
 Met hem verresen zijn,
 Soo laet ons al ghelijcke,
 Soecken en smaecken fijn,
 Godt in sijn Hemelrijcke,
 En niet des Werelts schijn.

Een ander

Op de wijze: Den lustelijcken Mey.

MEt gheestelijcke vreught melodieus
 Laet ons vrolijck wesen,
 Want Christus onsen Heer victorieus
 Vander doot is verresen.
 Nu in de geest van Paesschen certeyn,
 Want nu soo wort een soet liet ghemeyn
 Met spelen gheloovighe tonghen
 Alleluia al omme ghesonghen.

Christus is onsen Paesschen, weet voorwaer

Een Lammeken seer crachtich,
 Geoffert heel voor ons op den Autaer
 Die hem voor ons aen't Cruyce liet slaen,
 Is uyt den grave nu opghestaen;
 Wt den staet des doots ontspronghen
 Dus wort Alleluia ghesongen.

Ghestorven is hy eens naer Paulus leer,
 Hy en sal niet meer sterven,
 Die doot en sal niet domineren meer
 Wy sullen 't leven erven
 Voor hem die inder eeuwicheyt leeft
 Die ons sijn bloet seer mildelijck gheeft
 Als een Pellicaen voor sijn jonghen.
 Dus wort Alleluia ghesonghen.

Victorieus Christus koninck groot
 Klaerder dan duysent Sonnen,
 Die helsche poorte der eeuwighe doot
 Heeft hy gheheel verwonnen?
 Zijn lieve vrienden daer uyt ghebracht
 En heeft benomen Lucifers macht,
 Hy can ons tot sonden niet dwinghen
 Dus wilt nu Alleluia singhen.

Een ander.

***Op de wijze: Puer natus in Bethlehem, Oft Dat dan Iudaea nu verblijde, Oft
 Maria schoone Bruyt, &c.***

Alleluia den blijden thoon
 Wort nu ghesonghen soet en schoon,

Waer dat ick ben oft waer ick ga,
Mijn siele singht Alleluia.

Met groote vreuchden in den geest
In dese feest van Paesschen meest,
Dan hoortmen singen, vroegh en spa
Dat blijde liet Alleluia.

Dit is den grooten blijden-dagh
Die David inden gheest voorsach:
Singht vreughdelijck soo ick u ra
Dat blijde liet Alleluia.

Hier boven in des hemels throon,
Daer wort gesongen wonder schoon
Met soete stemme Musica,
Het soete liet Alleluia.

Een ander. Van de Heylighe Maria Maghdalena Christum ontrent het graf soeckende:

Op de wijze: Vn jour i'ouy la tourterelle.

DE tortelduyve hoorden ick weenen
Druckelijck in pijnen swaer,
Sy was benauwt sy was alleene,
Want sy verloren hadde haer paer.
Sy riep, och in mijn hert geprint,
Wie sal my laven,
Waer is den vriendt
Die mijn siele bemindt,
Hy is uyt den grave.

De tortelduyve was Magdalena,
 Soo seer bedrukt ende benouwt
 Vriendinne Godts van sonden reene,
 Maer van droefheyt was t'hert verfloudt
 Zy riep och in mijn hert gheprint,
 Wie sal my laven,
 Waer is den vriendt:
 Die mijn siele bemindt
 Hy is uyt den grave.

Sy soeckt *Iesum* haeren beminden
 Haer hop', haer troost, haer toeverlaet
 Och waer sal sy haer liefste vinden,
 Haer licht, haer leven ende baet,
 Sy riep och in mijn herte geprint,
 Wie sal my laven,
 Waer is den vriendt
 Die mijn siele bemindt,
 Hy is wt den grave.

In't hofken lustich ende groene
 Soeckt sy *Iesum* met rijpen raet
 Om *Iesus* liefde wast al te doene
 Smorgens vroegh inden dageraet
 Sy riep och in mijn herte geprint,
 Wie sal my laven,
 Waer is den vrient,
 Die mijn siele bemint,
 Hy is uyt den grave.

Den Engel sprack in corter stonden
 En wilt niet vreesen, niet en beeft,
 Al en hebt ghy *Iesum* niet gevonden;

Hy is verresen ende leeft.
 Sy riep och in mijn herte gheprint
 Wie sal my loven,
 Waer is den vriend,
 Die mijn siele bemint,
 Hy is wt den grave.

Als Hovenier sach sy haeren beminden
 En vraeghden terstont onvervaert:
 Hebt ghy hem gestolen, waer sal ic hem vinden
 Waer hebby hem geleyt, my dit verclaert,
 Sy riep; och in mijn herte gheprint,
 Wie sal my laven,
 Waer is den vriendt
 Die mijn siele bemindt,
 Nu al uyt den grave.

Iesus sprack: Maria seer soet
 Kent ghy my met u liefde groot,
 Mijn doornagelde hande ende voeten
 Die veur u hebt ghesmaeckt de doodt.
 Sy riep, och in mijn herte gheprint,
 Ghy sult my laven,
 Ghy zijt mijn vriendt
 Die mijn siele bemindt,
 Nu al uyt den grave.

Dees tortelduyfs bedroefde tranen
 Veranderde in blijschap en vreucht,
 Suchten ende kermen geheel vergane
 T'hert gaet open van genuchte vreught
 Sy riep: och in mijn herte gheprint,
 Ghy sult my laven,

Ghy zijt mijn vriendt
Die mijn ziele bemindt,
Nu al uyt den grave.

 Maria naer het groot betrouwen
Is inden Heere gheweest verblijdt:
Wel hen die Godts gratie behouwen
De triumphe compt naer swaeren strijdt
Sy riep, och in mijn herte gheprint,
Ghy sult my laven,
Ghy zijt mijnen vriendt
Die mijn siele bemindt,
Nu al uyt den grave.

 Laet ons naer volghen Maghdalene
Ende aen Iesum houden vast:
En wilt niet vreesen sondaers onrene
Christus der sonden pack ontlast,
Haest u eer u de doot verrast
Ghy sult verrijsen
Volght Christum naer
In zijn pijnen swaer
Ten Paradijse.

FINIS.

Van Paesschen tot Sinxen. Het II. Deel.

Schoone gheestelijcke Meyliedekens. Van den Meyboom des H. Cruys.

Op de wijze: Den tijt is hier, &c.

COmt en laet ons gaen
 Den groenen Mey in draghen
 Daer den Pellicaen
 Iesus heeft op gherust,
 En voor ons voldaan
 Naer sijn goedt wel-behaghen,
 Onse sonden saen
 Door sijn bloedt uytgheblust.
 Desen Mey't ontfaen
 Had' Christus grooten lust,
 Om dat hy soude doen te niet
 Die Eva door den boom verriet:
 Triumph' en accoort
 Brenght desen Meyboom voort.
 Menschen wilt u spoen
 Desen Mey in te halen,
 Want hy can ons voen
 Met allen weelden fijn:
 Ons schult en rantsoen
 Wou Christus oock betalen,
 Aen het Cruyce coen

Daer was den wille sijn:
 Desen Meyboom groen
 Is ons een Medecijn:
 Zijn costelijcke vruchten goet
 Des vyants machten vluchten doet
 Triumph' en accort
 Breght desen Meyboom voort.

En wordt niet vermoeyt
 Van desen Mey ghepresen,
 Want uyt hem soo vloeyt
 Alle ghenuchte soet:
 Lieffelijck hy bloeyt
 Van blomkens uytghelesen,
 Want hy is besproeyt
 Met Christus dierbaer bloet,
 Dus niet en verfoeyt
 Den Mey in uwen moet,
 Die voor ons is victorieus,
 Triumphant ende glorieus.
 Triumph' en accoort
 Breght desen Meyboom voort.

Een ander,

Op de wijze: Laet ons loven Godt van boven, &c.

ONsen Meyboom staet in't groene
 Tot een ieders lust,
 Siet hy groeyt, siet hy vloeyt,
 Met Christus dierbaer bloedt,
 Is hy besproeyt:

Laet ons de vruchten plucken
 Met ons herten vreught,
 Nieuwe jeught, nieuwe vreught,
 Sullen sy gheven soet,
 Naer sijn ghemoet.

Weest o Sone Godts verheven
 Deur u cruys ghegroet,
 Iesu soet, Iesu goet,
 Ghy sijt die vreught uytghelesen
 Ons soetigheydt.

Ghy sijt die vreught uyt ghelesen
 Die ons't leven gheeft:
 Deur u leeft, al dat heeft
 Gheleghen is doots noodt
 De sonden groot.

De sondaer het ghenesen
 Deur wonden swaer,
 O minnaer, u een paer
 Moet loven het aerdtrijck
 En t'Hemelrijck.

Een ander

Op de wijze: Hemels borghers neemt eens acht, &c.

EEns ick aensagh des hemels throon
 Blincken schoon,
 Verlicht door de stralen der Sonnen,
 De boomkens ende velden groen
 In't saysoen,
 De voghels haer musieck begonnen.

Naer haer natuer houde sy choor
 Soet ghehoor,
 Maer wat doen wy arme sondaren
 Die naer Gods beelde zijn ghedaen,
 Blijven staen,
 Al oft wy alle steenen waren.
 Oock d'Elementen houden ganck,
 In bedwanck:
 Sy loopen u en't allen tijden,
 Hoe comt, daer ons is schoon verstant,
 In gheplant,
 Dat wy de sonden niet en mijden?
 d'Aerd' brengt oock haer vruchten voort
 Door een woort:
 De wateren climmen en dalen:
 'T vier en Locht neemt voor loghement,
 'T Firmament,
 Maer wy ind'aerde altijts dralen.
 Diversche menschen nu ter tijt,
 Godt ten spijt,
 Doen sonden met de Creaturen,
 De wereltd sot volghen sy naer,
 'T blijktt voorwaer,
 Eylaes ten sal niet langhe dueren.
 Veel dwasen loopen al verkeert,
 Ongheleert,
 En soecken hier de breede paden:
 Den enghen wech is haer te strangh,
 En te langh,
 Wellusten en can haer niet versaden.

Christus voor onse deure staet
 Vroech en laet,
 Hy clopt, hy waerder gheerne inne;
 Ontsluyt u herteken met spoet
 En weest vroet,
 Ontfanght hem met een soete minne.

Hy roept tot u als tot zijn bruydt
 Overluydt,
 Komt al tot my die sijn beladen,
 Ick sal u in mijn wonden root
 Kleyn en groot,
 Ontfanghen uyt milde ghenade.

Den Phenix die daer hooghe was
 Daelde ras
 In bed schoot der suyver Kersouwe
 Ontsteken met der liefden brandt,
 Heeft hem pandt
 Ghegheven tot onse behouwe.

Als een bermhertich Pellicaen
 Heeft ontfæn
 Voor ons soo veel bloedighe wonden
 Voldaen uyt liefden menich fout
 Aen het hout
 Des cruycen, voor alle onse sonden.

Nieuw Liedeken,

Op de vvijsse: Al hebben de Princen haren wensch (Oft) Pastorelle (oft) Het was een Herder vroegh-op-ghestaen.

*Iesu, mijn Al, en mijnen Een,
 Die ick bemin, en anders gheen:
 Daer ick op stel mijn hert en sin:
 Om dat ick't in u alle vin'.
 Soete springh ader vande vreught,
 Die my alleen innich verheught:
 Die sonder sangh oft snaer ghetier
 Mijn ziele stelt in vol playsier.
 Ben ick in sieckte of in pijn;
Iesus is troost en medecijn:
 Hy maeckt een suyver minne-wont;
 Waer door mijn ziele wordt ghesont.
 Praemt my den dorst, of hongers noot
Iesus is dranck en Hemels broot.
 Een broot, dat niet en wordt verteert;
 Maer dat den mensch in Godt verkeert.
 Wat isser, daer mijn ziel af-claeght,
 Als sy maer *Iesum* by haer draeght?
 Den besten pant, den rijckxsten schadt,
 Die oyt een Prins des werelts hadt.
 Geen gelt, geen gaut, geen Coninck-rijck
 Can by mijn Liefste sijn ghelijck:
 Gheen dranck, gheen spijs, gheen soeticheyd
 By *Iesus* teghenwoordicheyt.*

Iesu, of ick in u soo stont,
 Dat ick hier noyt gheen vreught en vondt?
 Maer bleef en leefde t' aller ijt
 In u, die't levens leven zijt.

Ick wensche, dat al mijn verstant
 In u mach wesen vast gheplant:
 Soo dat ick niet en ken noch leer,
 Als *Iesum*, daer ick mee' verkeer.

Ick wil mijn wille gans gaen uyt,
 Dat ghy die in u wille sluyt:
 Dat ghy mijn lust en sinnen stilt,
 En breeckt den wil, die anders wilt.

Als ick dan *Iesu* soo aencleef,
 Heb ick een leven, daer ick leef;
 Een waerheydt, daer ick vast in staen;
 Den wegh, waer door ick recht mach gaen.

Een ander.

Op de wijse: Alsoo 't beghint.

*H*Eer Iesus heeft een hofken daer schoon bloemmen staen,
 Daerin soo wil ick plucken gaen, t' is wel ghedaen.
 Men hoort daer niet dan Enghelen sanck, en alsoo wel.
 [En] Herpen ghespel
 [Trompetten] en Claretten, en die Veelkens alsoo wel.
 Die Lelikens die ick daer sach, zijn *Suyverheydt*,
 Die soete Violetten, zijn *Oodmoedicheydt*.
 Men hoort daer niet dan Enghelen sanck, en Herpen ghespel.
 Trompetten en Claretten, etc.

De schoon purper' Roose was de *Lijdsaemheydt*.
 De schoone vergulde Goudeblom, *Ghehoorsaemheydt*.
 Men hoort daer niet dan Enghelen sanck, en Herpen ghespe.
 Trompetten en Claretten, etc.

Noch wasser een die boven al spanden de croon.
 De Croon Imperiale 't was de *Liefde* schoon,
 Men hoort daer niet dan Enghelen sanck, en Herpen ghespel.
 Trompetten ende Claretten, etc.

Maer d' alderschoonste beste blom al in dat hof,
 Dat was den Heere Iesus soet, dus zy hem lof.
 Men hoort daer niet dan Enghelen sanck, en Herpen ghespel.
 Trompetten en Claretten, etc.

Och Iesus al mijn goet, en al mijn salich[heyt]
 Maect van mijn hert u hoveken, het is bereydt:
 Men hoort daer niet dan Enghelen sanck, en Herpen ghespel.
 Trompetten en Claretten, etc.

Hier naer volcht Van Paesschen tot Sinxen. Het III. Deel.

Nieuw Liedeken, *Vande Verrijsenisse Christi*.

Op de wijze: O schoonste Philidor.

O Wonderlijke daet?
 Waer door des vijandts saet
 Verplettert leydt, en gans te neer ghevelt:
 Want Christus heeft de doodt,
 En haren teghen-stoot,
 Doen buyghen met ghewelt;
 En ons in vreught ghestelt.
 Verheught nu over al,
 En singht met bly geschal,
 Den *Alleluia*; want t'is nu den tijdt,
 Nu Christus voor ghewis
 Voor ons verresen is:
 Dus maeckt u droefheydt quijt,
 Verrijst en weest verblijdt.
 Verrijst uyt s'wereldts graf,
 En leght u sonden af,
 Looft uwen Schepper die uyt liefde heeft
 Voor u de doodt ontfanen:
 Om dat ghy op soudt staen,
 Dus siet dat ghy aencleeft
 Hem die u't leven gheeft.
 Lof onghemeten Godt!
 Lof Godt van Sabaoth,
 V zy glori in der eeuwigheydt:
 Die voor ons hebt betaelt,
 Dat Adam hadd' ghefaelt,

En ons den wegh bereydt,
 Dan d'opper saligheydt.
 Lof heylich God'lijck Lam!
 Dat voor ons neder quam
 Ghedaelt, uyt liefde, uyt u Vaders-land!
 Laet ons dogh sijn behoedt,
 Ghesuyvert door u Bloedt
 Op dat met vasten standt,
 Ons hert *in Liefde Brandt.*

Liedeken, Van den Heylighen Gheest.

Op de vvijsse: Apollos straelen.

Compt neder daelen
 Met uwe straelen,
 O drymael heylich Geest,
 Ontsteeckt nu minst en meest
 Ons hert, ziel en ghemoet
 Met Liefdens soet
 Wilt keeren t'quaedt
 Door u ghenaedt,
 Neempt ons in u behoedt.
 Naer u begheeren
 Wilt van ons weeren
 De quaey genegenheydt
 Die stadigh ons verleydt.
 De sonde vleyt schoon aen,
 Met valsch vermaen:
 Gheeft ons de kracht
 Door uwe macht,
 Om haer te weder-staen.

Fonteyn der deughden,
Vol soete vreughden,
Waer uyt ghenade vloeyt,
Die onse ziel besproeyt:
Comt voester, voeyt en laeft
Die tot u draeft,
Den Aertschen mensch,
Die ghy naer wensch
Met wijsheydt hebt begaeft.

Weest ons ghenadigh,
In als beradigh:
Want ghy de wijsheydt zijt,
Van eeuwigh, voor den tijdt,
Die Sterren Son en Maen
Doet omme gaen,
De Winden sriel,
De Zee ten dienste staen.

Laet ons ghebeden,
En klaecht-baer reden,
Van u doch zijn verhoort;
Weest nu niet meer verstoort:
Spaert ons ghenadigh heer,
Weerdt alder eer:
Wy roepen steeds:
O Gheest des Vreedts,
Neemt tot ons uwen keer.

Nieuw Liedeken, *Van de Alder-Heylighste Dryvuldicheydt.*

Op de wijze: In't geselschap ruyse muysen.

O Godt Dryvuldich, een in wesen,
 Vader, Soon en Gheest ghepresen,
 Dry Persoonen gh'openbaert,
 Doch maer eenen Godt verklaert.
 V zy prijs, lof, eer en glorie,
 Vreught en blijdschap met victori,
 Daelt van uwe Majesteyt,
 Van nu tot inder eeuwicheyt.

Mijn verstandt blijft als ghevanghen,
 Met een eenighlijck verlanghen,
 In u grondeloose zee,
 Daer de Liefde wij[s]t de ree:
 Godt den Vader onsen hoeder,
 Godt den Soon is onsen broeder,
 En den heylighen Gheest vol vre,
 Is onsen trooster, hier ter ste.

Wie is [...]chtich oyt ghevonden,
 Weerden [...] u te vermonden,
 Heylighe [...]ry vuldigheydt,
 Vol van Goddelijck beleydt:
 Moghentheydt van Godt den Vader,
 Wijsheydt, van Godts Soon ons Ader,
 Godtheydt van Godt Heyligh Gheest,
 Ghebenedijt ons minst en meest.

Laet ons loven en verheffen,
 Die het al can overtreffen:
 Die den Vader is van al,
 Die daer was en wesen sal,
 Ongheschapen voorts-gecomen,
 Die ons vleesch heeft aengenomen,
 Om te weiren t'swaer verdriedt,
 Dat ons door Adam was geschiedt.

Nieuw Liedeken, *Van het Heyligh Cruys.*

Op de wijze: Hoort toe ghy dochters al.

O Weerdich Heyligh Cruys,
 Waer voor het helsch gespuys
 Met vreesse moet gaen vluchten;
 Maeckt doch mijn ziel bevrijdt,
 En verkeert in genuchten
 Al wat my tegen strijdt.

Ghy zijt het nutbaer hout,
 Daer Christus seer benout,
 Voor ons aen wilde sterven:
 Soo dat wy door sijn doot,
 Weer het leven be-erven,
 In alle tegen-stoot.

O boom, o levens boom!
 Die sonder maet oft toom
 Loopt over van genade:
 Aen u heeft ons Fonteyn,
 Door Goddelijcke rade,
 Ghevloeyt die ons maeckt reyn.

Ghy zijt vol weerdigheydt,
 Om dat Godts Majesteyt
 Aen u heeft willen lijden:
 Den vijandt voor u beeft,
 Die ons ziel compt bestrijden,
 Als sy in rusten leeft
 Lof Standaert vol van deught
 Die Helena met vreught,
 Tot ons geluck heeft vonden,
 Waer med' dat wy behoet,
 En verlost zijn van sonden,
 Voor Christi dierbaer Bloedt.

Nieuw Liedeken, *Van het Hoochweerdich H. Sacrament.*

Op de wijze: Coridon die sucht nacht en dagh.

LOfweerdigh, Heyligh eeuwich Godt!
 Die voor een testament en slot,
 Door liefd' tot ons ghedreven,
 V lichaem met bewijs,
 V lichaem met bewijs,
 Ons tot een gheestelijcke spijs,
 Hier hebt ghegeven.
 O teer-spijs die in alle noot
 De ziel can vrijden voor de doot,
 En voor het eeuwich sterven:
 O manna! Weertsten pandt,
 O manna! Weertsten pandt,

Dat ons het langh beloofde landt
Can doen be-erven.

Ha! nutbaer voetsel vol van Deught,
Dat onse ziel gheheel verheught,
En lichaem, bey te samen
Als wy, O wonder groot
Als wy, o wonder groot
V nutten, onder't schijn van broot,
Naer het betamen.

Lof broot der Enghelen wonder soet,
Het welck de ziel met deughden voet
En ons bevrijdt van Sonden:
O heylsaem goeden raet!
O heylsaem goeden raet!
Tot onser zielen troost, en baet
Altijt bevonden.

Maer wacht u menschen wie ghy zijt,
Dat ghy dit broot der Engh'len mijt
On-weerdigh te ontfanghen:
Treckt aen u bruyloft cleedt,
Treckt aen u bruyloft cleedt,
En maeckt u suyver, en bereedt,
Met groot verlanghen.

Nieuw Liedeken, *Van de Heylighe Maghet Maria.*

Op de wijze: Blijschap van my vliedt.

COmt ghy hooghen schaer // 's Hemels Seraphinnen,
Helpt my nu te gaer // eenen lof beghinnen;

Om met vast besluyt // heden te bewijsen,
 Dat Godts lieve bruyt // weerdigh is om prijsen:
 Geeft my cracht en raet, om tot yders baet
 Te verkonden al de deught,
 Daer sy inder daet // med' te boven gaet
 Al den glans der suyver jeught:
 Op dat ons ziel, en leven
 Word' t' haeren dienst ghedreven:
 Want 't is Godt seer aen-ghenaem,
 Die in haer word' verheven,
 Soo David heeft gheschreven.
 Dus ver-breydt haer gulde faem.
 Keyserlijke vrouw' // croon van alle Maeghden,
 Die door deught en trouw // Godt soo seer behaeghden:
 Dat ghy weerdigh waert // om te zijn de Moeder,
 Die ons heeft gebaert // onsen siels-behoeder;
 Vyt verkoren vat // groote Konincks stadt,
 Daer ons heyl is op-ghestaen,
 Dierbaer weerden schat // leydts-vrouw die den padt
 Van deught is in ghegaen,
 See-sterr' in't suyver blaken,
 Waer door dat wy gheraken

In het hemels hooghe hoff,
 Daer ons de rust sal naken.
 Dies wy voor alle saken
 Melden uwen grooten loff.

Weerde Coningin, die de Engh'len eeren,
 Dochter en vrindin, *van den Heer der Heeren*,
 Ester, die't bevel // door haer deught cost breken,
 Schoon *Abigael* // die voor ons *quam* spreken,
 Suyverlijcke ste // daer den gheest van vre
 Tot ons nut is in ghedaelt:
 Die den schat ont-de daer ons schulden me
 Gans vol-comen zijn betaelt.
Ludith seer cloeck in't strijden,
 Die ons naer druck en lijden
 Weer in vrijheyt heeft ghestelt:
 Dies wy ons nu verblijden,
 En loven t'allen tijden,
 O *Maria* suyver belt.

Hooghtsen reuck-Autaer // Godes weertste Kercke,
 Maget voor en naer // nut-baer gulde Ercke
 Waer in't hemels broot // suyver lag gesloten
 Dat wy inden noot // tot een hulp ghenoten
 Duyfken vol van rust // dat de gramschap blust
 Dan het sondigh boos ghequel:
 Boomgaert, vol van lust // daer den twist verwust,

Moeder van Emanuel;
 Dat ons de ouw Prophten
 Soo langh van lieten weten,
 Dat door u het oudt Serpent
 Souw worden neer ghesmeten,
 En van u Saet verbeten,
 Gans verplettert, en gheschent.

Suyver reyn princers // troost van alle menschen,
 Kloeckste voor-sprakers // die men conde wenschen:
 Doet voor ons het woort // dat wy troost verwerven,
 Om ghelijck 't behoort // salichlijck te sterven,
 Breeckt des vyandts macht // toont sijn wreede cracht,
 Hoedt ons ziel van alle quaet?
 Maeckt dat ons ghedacht // anders niet en tracht,
 Dan te saeyen vruchtbaer saet,
 Dat in de deught magh groeyen,
 En alle quaet verfoeyen,
 Tot Godts eer, en's vryants schandt:
 Laet doch ghenade vloeyen,
 En wilt met troost besproeyen
 'T hert dat in u liefde brandt.

Nieuw Gheestelijck Liedeken, *toe-ghe-eyghent aen een devote ziele.*

Op de wijze: Ha! que le Ciel est contraire à ma vie.

Siet nu den aengenamen tijt voor-handen,
 Het onweer is voor by, den storm en wint,
 Ick sal my binden met dry gulde banden,
 Hoe wel dat yghelijck die niet en vindt;
 Want siet den Alder-schoonsten die daer leeft,
 En die my voor sijn Bruyt vercoren heeft,
 Is't die my gratie gheeft.

Alle mijn krachten sal ick nu gaen geven
 Tot dienst van mijnen Bruydegom en Godt:
 Voor hem soo wil ick sterven ende leven
 In't onderhouden van sijn soet ghebodt;
 Want'tis den Alder-schoonsten die daer leeft,
 Die my nu tot sijn Bruyt vercoren heeft,
 Ende sijn gratie gheeft.

Niet meer en wil ick nu iet anders minnen
 Als dat ghy wilt dat ick beminne Heer:
 Voor-aen mijn ziel, mijn hert, en al mijn sinnen
 Die sal ick booghen naer u soete leer,
 Om dat ghy, Alder-schoonste die daer leeft,
 En daer den Hemel en d'aerde voor beeft,
 My nu gratie gheeft.

Niemandt en mach soo stout zijn my te wecken,
 Want siet ick vinde my in soete rust:

Wie sal my vande liefde *Iesu* trecken?
 Neen, neen, de werelt my niet meer en lust;
 Want den Alder-schoonsten die daer leeft,
 Die my nu tot sijn Bruydt vercoren heeft,
 Is't die my gratie gheeft.

Al dat geschapen is, can my niet paeyen,
 Ick ben verliet op't tongheschapen goet;
 De werelt heel en mach my niet versaeyen;
 Ick segh adieu aen al haer bitter soet,
 Om dat den Alder-schoonsten die daer leeft,
 My tot sijn lieve Bruydt vercoren heeft,
 En daer tot gratie gheeft.

Comt laet ons hier den ronden dans beghinnen
 Die inden Hemel eeuwich duren sal:
 Wy volghen 't Lam en gaen allenskens binnen,
 Het leydt ons door den padt, al is hy smal:
 Lof zy den Alder-schoonsten die daer leeft,
 Dat hy ons voor sijn Bruyt vercoren heeft,
 Ende sijn gratie gheeft.
 Bruyt *Christi* neemt dit cleyn ghedicht in weerden,
 'T is t'uwer eeren en om uwen Naem?
 Het Cruys des Heeren wilt altijd aenveerden,
 Het sal u maecken voor den Heer bequaem.
 Is 't dat ghy 't lijden en het cruys bemint,
 Soo sult ghy wesen bly en wel ghesindt,
 Ende Godts liefste kindt.

Eynde van't derde deel.

***Van Sinxen tot ons L. Vrouwen Hemel-vaert. Het
I. Deel.***

Van Godt den H. Gheest. Aenroepinghe des H. Gheest.

Op de wijze: Alsoo t' beghint.

COmt tot ons heylich Gheest,
Wilt in ons herte dalen,
Ontsteeckt dat aldermeest
Met uwe stralen.

Want ghy waerachtigh zijt
Een vier en Godt almachtigh,
Die ons ziele verblijdt
Met liefde crachtigh.

Ghy sijt die schoon fonteyn,
Oorspronck van alle deughden,
Vol van ghenuchte reyn,
Een Godt der vreuchden.

Door u liefde verwermt
Ons hert tot alle stonden,
Soo worden wy beschermt
Van alle sonden.

Verdrijft van ons het quaet,
Blijft by ons vroegh en spade,
Gheeft gracy, hulp en raet
Door u ghenade.

Aensiet ons in dit dal,
 Met u bermhertighe ooghen,
 Wilt druck en tranen al
 Met peys afdroghen.

Op dat wy toch hier naer
 V met den Vader boven
 En Godt den Soon een paer
 Eens eeuwigh loven.

Een ander.

Op de wijze: Est ce Mars, ce grand Dieu des allermers

COmt heylich Gheest, o Heer Godt almachtich,
 Eeuwich licht,
 Schiet uwe stralen in ons seer crachtich,
 Ende sticht,
 Door u schicht,
 In ons zielen den brandt
 Der liefden Godts, aen allekant.

Die met vierighe tonghen quaemt dalen
 Windich snel,
 En de d' Apostelen alle talen
 Spreecken wel;
 Mijn op stel
 Wilt, aensien, ende doet,
 My spreken uwen lof seer soet.

Met den Vader zijt ghy Godt gepresen,
 En den Soon,
 Even machtich, ghelijck in het wesen
 Even schoon;

Die persoon;
 Is verscheyden alleen;
 Het wesen is in dry maer een.

Ghy sijt den Troon der droevige menschen,
 Salve reyn,
 Een gave daer de sielen naer wenschen
 Claer Fonteyn
 Een ghemeyn
 Oorspronck van alle deught,
 Ende goedt, dat de siel verheught.

Vlammende vier, comt *ons* herte verwerpen
 Dat is cout:
 Suyver het wel, en wilt t'beschermen
 Dat niet en flout,
 Daer in bout
 Een liefde alsoo groot,
 Die verwint de seer felle doodt.

O soete vriend; lieve gast der zielen,
 Komt te baet
 Die voor u throon seer ootmoedigh knielen,
 Adams saet,
 Alle quaet
 Drijft uyt der herten sael,
 Ende woont daer in t'eenemael.

Schenckt ons, o Heere, uwe seven gaven
 Mildelijck,
 En doet ons schip seylen in de haven
 Van u rijk:
 Weest ghelijck
 Een soeten wint in zee,

Die geringh jaeght in s'hemels stee.
 Lof sy ghejont den Vader, en Sone,
 Onsen Heer,
 Heylighen Gheest in des Hemels troone
 V sy eer,
 Even seer
 Lof inder eeuwicheydt,
 Sy gheseydt de Drijvuldigheydt.

Een ander. Van de seven Gaven des Heylighen Gheests.

Op de wijze: O menschen vroet wilt nu toch ontslapen.

Wilt, heyligh Gheest,
 Nu tot ons neder dalen,
 Die aldermeest
 Ons herte cont doorstralen;
 Verleent ons nu
 Vw' seven gaven schoon,
 Dat wy door u
 Verkrijghen goeden loon.
Wijsheydt ons gheeft
 Dat wy naer Godt seer haecken,
 En al dat leeft
 Om sijnent wil versaecken
 Verleent ons voort

't *Verstandt* dat wy verstaen
 Godts heyligh woordt,
 En dat't ghelooft gaet aen.

Den gheest des *Raedt*
 Wilt ons ten derden gheven,
 Om metter daedt
 Naer uwen raedt te leven.
 Toont ons wat ghy
 Van ons begeert, o Heer,
 En maeckt dat wy
 Dat doen tot uwer eer.

Ten vierden doet
 De *Sterckheydt* in ons dalen;
 Dat quaet, noch, goet,
 Noch wellust, ons doet dwalen,
 Maer maeckt ons al
 Vroom teghen s'vyants strijdt:
 En voor den val
 Ons door uw' handt bevrijdt.

Wilt ons, o Godt,
 De *Wetenschap* oock schencken,
 Om u ghebodt.
 Te moghen overdencken;
 V licht ontsteeckt
 Dat wy sien onsen grondt,
 Wat daer ghebreeckt,
 En hoemen schoudt de sonde.

Godtvruchtigheydt
 Verleent ons hier beneven.
 Want sy ons leydt

Tot u, o Heer, verheven
 Ons naesten wert
 Hier door seer wel gherieft,
 Wt een goet hert;
 Om dat het u belieft.

Ten laetsten plant
 In ons de *Vrees des Heeren*
 Dat wy niemant
 Meer vreesen maer ons keeren
 Als kinders fijn
 Tot onsen Vaders schoot,
 Om hem te sijn
 Ghehoorsaem totter doot.

***Daghelijkschen Lof-sanck der H. Kercke tot Godt den H. Gheest. Nunc
 sancte nobis.***

Op de wijze: Hoe wel soo moet het lusten.

O Heyligh Gheest ghepresen,
 Een met des Vaders wesen,
 Een Godt oock met den Soon;
 Wilt haestigh op ons daelen?
 Ons herten comt door straelen,
 Komt blijft daar metter woon.
 Ons tongh, mont, en ghedachten,
 En onser zielen krachten,
 Belijden u seer goet
 Doet 't vier der liefden branden;
 Waer door oock [...]handen,
 Ons naesten branden doet.

Gunt ons dat allegader,
 O goedertieren Vader
 O Soon ghebenedijt;
 Die met den Heylighen Gheeste,
 Ons trooster aldermeeste,
 Leeft en bestiert altijt.

Van de H. Dryvuldicheyt.

Op de wijze: Van de seven dochters.

O Heyligh eeuwich Godt,
 O Godt van den Saboth,
 O Heer der Heyr-krachten,
 Ghy zijt mijn deel, mijn lot,
 Mijn lief, mijn hert', en't slot
 Van alle mijn ghedacten.

O eeuwich Vader mijn,
 O eeuwich Vaders schijn,
 O Heylich Gheest vol minne,
 O schoon wesen divijn,
 Dry in Persoonen fijn,
 Een van natuer en sinne.

Maer soo u wesen reen
 Dryvuldich is en een,
 Soo mijns hert drijcantich
 T'is voor u Godtheyt cleen,
 Maer ick gheeft t'u alleen
 O Heere triumphantich.

Comt schoon Dryvuldicheydt,
 Mijn hert is nu bereydt,
 Dry sal in dry wel passen:
 Maer vult mijn ydelheydt,
 Gheeft my dat Bruyloft cleyt,

Doet my in deuchden wassen.
 Ach vol onreynicheyt,
 En sonden vuylicheyt,
 Vol stof ben ick en asschen:
 Komt Vaders Heyligheyt,
 Komt Christi Suyverheydt,
 Komt Heylich Gheest my wasschen.
 Wascht doch mijn ziele schoon,
 En maeckt mijn hert den throon
 Om u Heer te logeren:
 Op dat ick eens idoon
 Mach winnen s'Hemels croen,
 En eeuwich julileren.

Een ander,

Op de wijze: Alsoo t' beghint,

GOdt Vader o ghenadigh Heer,
 V ghenade is soo groot,
 Hoort my toch ick bid u seer,
 Van vier dinghen heb ick noot,
Gracy, Deught, Kost en Habijt.
Thoont dat ghy mijn Vader zijt.
 Alderliefsten *Iesu Christe;*
 Schelt my quijt al mijn misdaet
 Dat mijn sotte jonckheyt miste,
 Heer dat oock vergheten laet:
 Doet my naermaels gheen verwijt
Thoont dat ghy mijn Broeder zijt.
 Heylich Gheest, o wijs berader,
 Wijst een onberadich kindt:
 O schoon licht comt my toch naerder,
 Doet my sien, want ick ben blindt:
 Leert my kennen 's vyandts strijdt,
Thoont dat ghy mijn Meester zijt.

Van Sinxen tot ons L. Vrouwen Hemelvaart. Het II. Deel.

Van het Hoogh-weerdigh H. Sacraments.

Op de vvijsse: Och Amsterdam ghy doet.

CHriste waerachtich Pellicaen,
 Een Pellicaen ghepresen
 Ons vleesch hebt ghy ghenomen aen,
 Ghy wilt ons broeder wesen;
 Ghy hebt u borst open ghedaen,
 V bloet hebt ghy uyt laten gaen,
 Om ons al te ghenesen.
 Ghy sijt voorwaer dat eeuwich broot
 Fonteyn van d'eeuwich leven:
 Al zijn wy naer de ziele doot,
 Door u soo wort verdreven
 Alle ghebreck, en al is hy bloot,
 Die u ontfanckt, al is hy bloot
 Rijckdom wort het ghegeven.
 O soeten Heer! O! Vader goet!
 O Heere der heyr-crachten!
 Ghy komt betaelen Adams boet,
 Verlossen alle gheslachten:
 Maer Heer hoe schenckt ghy overvloed
 V precieus en dierbaer Bloet,
 Och laet ons dat groot achten.

't Is een waerachtich Sacrament
 Dat Iesus self in stelde,
 Eer dat begost sijn groot torment,
 In't klaer hy dat vertelde,
 Dit is een spijs seer excellent,
 Neemt nu mijn lichaem ongheschent
 Aldus hy dat bevelde.

O Iesu zijt ghebenedijdt!
 Dat door vijf woorden krachtig:
 Een suyver broot sonder respijt
 Wort u persoon waerachtich:
 Keters die ongheloovigh zijt,
 Weest toch ghedachtigh't allen tijt,
 Dat Godts woordt is almachtich.

[Comt Christen zielen inden geest]

Op de wijze: Eens ick aensach, &c.

Comt Christen zielen inden geest,
 Minst en meest,
 V Heere roept u met verlanghen,
 Ter maeltijt daer sijn vleesch en bloet
 Spijst en vloet.
 Al die hem begheert te ontfanghen.
 Soo ghy u kent in sonden quaet,
 Die verlaet;
 Want niet besmet mach hem ghenaken
 V sonden hy u niet vercleent,
 Maer beweent,
 En spreeckt u bicht voor alle saecken.
 In u gheloove twijffelt niet,
 Als ghy siet

Des broots ghedaente voor u ooghen
 t'Is Christi lichaem, nae Gods woort
 Dat ghy hoort:
 Soo dat hier niemant wort bedroghen.
 Merckt nu wel aen o ziel, wat goet
 Godt u doet:
 Dus gaet tot hem niet sonder schromen
 En seght: O Heer! Die ghy dus eert,
 Is niet weert,
 Dat ghy onder sijn dack sult komen.
 De liefde voorts in u verweckt,
 Die u treckt,
 Om t' ontfaen den Heer der Heeren:
 Ontsteect in u een soeten brandt,
 Dit is't pandt,
 Dat hy hem tot u huys wil keeren.
 Ten minsten naer der middernacht
 V doch wacht,
 Dat ghy geen spijs, oft dranck neemt binnen
 Op dat ghy heel ter selfer tijt
 Nuchter zijt,
 Als ghy ontfanckt u Godt vol minnen.

Getrocken uyt den Lof-sanck der H. Kercke. Lauda Syon Saluatorem.

Op de vvijsse: Godt Vader o ghenadich.

LOoft, o Syon, u behoeder,
 Met een vrucht en soet gheklanck

Looft u Herder ende Voeder;
 Doet hem eere met Lof-sanck?
 Doet hem al wat ghy vermeught,
 Hy is weerdich alle vreucht.

Men mach me wel in 't besonder
 Loven Godt met blijschap groot:
 Want hy gheeft ons (o wat wonder!
 Zijn selfs, dat is, 't Hemels Broodt
 't Welck hy gaf in't Avontmael
 Sijn Apostelen altemael.

Laet sijn lof ten vollen klincken,
 Eerlijck singht, naer uwe macht:
 Want men ons nu doet ghedincken,
 Hoe dit eerstmael is volbracht;
 Doen hy machtich was en wijs,
 Gaf sijn selven voor een spijs.

Wat Heer Iesus daer volbrachte
 In den nacht met woorden klaer,
 Dat wou hy tot sijn ghedachte,
 Dat wy souden volghen naer
 Chtristus heeft ons dan gheleert,
 Dat't Broot in sijn vleesch verkeert.

Dat't verstant heel gaet te boven,
 Dat ghesicht oock niet en siet
 Moetmen sekerlijck ghelooven
 Boven de natuer gheschiet:
 Want des hooghste moghentheyt
 Onder 't Broode [verloren] leyt.

Onsen dranck is't Bloet seer krachtich,
 Dat vergoten is voor veel

Onse spijs sijn Vleesch waerachtich
 Christus blijft nochtans gheheel,
 Want die nut het Sacrament,
 Deylt niet Christum noch en schendt.

Oft daer een tot onsen Heere,
 Offer oock veel duysent gaen;
 Min heeft niemant, ofte meere
 Even veel sal elck ontfaen;
 Smaect den Heer dan, hy is soet,
 Die u met sijn Lichaem voet.

Yghelijck wordt hy ghegheven,
 Of sy goet zyn ofte quaet;
 Maer den goeden krijght het leven,
 De doot in den quaden gaet:
 Merckt, hoe dat dees spijse goet
 Soo verscheyden vruchten doet.

Siet ghy de ghedaente krencken,
 Alsmen die breeckt inde Mis;
 Twijfelt niet, maer wilt ghedencken
 Dat Godt daer waerachtich is:
 Want in't stucxken is soo veel,
 Als te vooren in't gheheel.

Christum kanmen niet verkroken,
 Door het nutten lijdt hy niet
 'Teecken dat werdt maer ghebroken,
 Aen sijn lijf geen leedt gheschiet:
 De ghedaente van het Broodt
 Breecktmen, hy blijft even groot.

Siet der Engh'len broot verheven,
 Werdt des Keysers spijs, en pandt:

't Broot moetmen de kinders gheven;
 Maer niet nemen uyt de handt,
 Om onweerdelijck met sondt
 Dat te werpen voor den hondt.

'T is in't voorbeeldt eerst bewesen,
 Doen Isack ter doot moest gaen
 Soo wy van het Paesch-lam lesen,
 Dat-men alle jaer moest slaen:
 Het Manna dit ons bewijst,
 't Welck d'out-vaders heeft ghespijst.

Onser *Iesu* wilt ontfermen,
 Die ons Voeder zijt en Broot:
 Wilt ons voeden en beschermen
 Hier en voorts in alle noot.
 Maeckt dat wy u al ghelijck.
 Moghen sien in't Hemelrijck.

Heylich Broot, o Godt waerachtich
 Die ons hier spijst alle gaer;
 Maeckt ons eens uws Rijcx deelachtigh
 Dat wy zijn u gasten daer:
 Wilt ons maecken bequaem,
 Om te zijn u erghenaem.

Vanden Heylighen Ignatius Loila Stichter der Societeyt Iesu.

Op de wijze: Alsoo t' beghint.

KOmt al tot my die't Catholijck gheloofe bemint,
 Wilt u tot blijdschap keeren,

En wilt my verceeren
 Den heyligen *Ighatius* Gods heylich vriend:
 En siet ghy niet romtsom sijn Hooft die Sonne blincken;
 Soo blinckten hy in't leven,
 En was in deught verheven,
 Wel aen laet ons stemme klaer tot sijn lof klincken.

*Lofprijs, en eer den Heylighen Ignatius,
 Hy heeft ghesticht de Societeyt van Iesus.*

Maer boven al soo zy u *Iesu Christe* lof,
 Dat ghy ins onse tijden,
 En in ons meeste lijden
 Ons hebt gesonden hulpe van het Hemelsch hof,
 Och wat al boose seckten daer uyt duyvels nesten
 Quamen in alle lande,
 De werelt stont in brande,
 Te Noorden en te Zuyde waert, in't Oost en Westen.

Lofprijs, &c.

Luther een Apostael seer quaet, die quam voor al,
 Hy deed de werelt danssen,
 En kroonden haer met kranse
 Door s'vlesch ghenucht brocht hy menich te val:
Calvijn den loosen boosen vos, die quam oock kroken

Die oude suyver leere:
 Maer siet den hooghsten Heere
 Die heeftse door *Ignatius* den neck gebroken.

Lof prijs, &c.

Hy heeft verwecht *Ignatius* een Capiteyn.
 Om Sathan te bevechten,
 En alle Sathans knechten:
 Komt valereusen Capiteyn, komt kloeck te pleyn,
 Te Roomen ghy een oorden hebt ghemaect bequaeme
 Die alle Geusen baten
 Boven alle ander Staten,
 Het is een Compaignie goet van *Iesu* name.

Lof prijs, &c.

O salighen *Ignatius!* o Heylich man
 Konst ick u van deegh prijsen
 Ick soude laten rijsen,
 En doen mijn stemmen hooren, van hier tot in *Japan*.
 Ommers doch ons ghedachtich zijt, wilt voor ons bidden,
 Wilt ons gracy verwerven,
 Goet Catholijck te sterven,
 Want rontsom ons de boosen zijn, wij zijn in't midde.

*Een ander.**Op de wijze: Wilt ontspringhen, &c.*

SEght, ghetrouwe knecht des Heeren,
 Seght pilaer van Christi Kercke,
 Hoe dat ghy tot Godts eeren,
 Hebt bestaen soo grooten werck?
 Wilt ons uwe weggen leeren,
 Maeckt ons oock in deuchden sterck.

Ick was in den werelts paden,
 Als een Ridder triumphant;
 Maer die Saulus trock van quade
 Met sijn Vaderlijcke handt,
 Sloech my mede uyt ghenaden,
 En trock my aen sijnen kant.

Ghelt en goedt, en mijn gheslachte
 Liet ick varen doen ter tijt:
 Was ick inden gheest niet vlijt:
 Penitency groot ick wrachte,
 Die was doen mijn meeste strijt.

Naer Ierusalem verheven
 Reysden ick met groote pijn,
 Om aldaer te laten't leven,
 Oft te brenghen medecijn
 Aende menschen die vol sneven
 Noch in't ongheloove zijn.

Als ick in mijn oude daghen
 My ter scholen hadde besteedt,
 Om meer vruchten te bejaghen,
 Godt weet wat ghebreeck ick leedt;

Maer om *Jesus* te behaghen,
Was ick tot veel meer ghereedt.

Tot *Parijs* en oock te *Roomen*
Heb ick groot profijt ghedaen,
Daer heb ick volck aenghenomen,
Hier nam ick de oorloogh aen,
Om Godts Kercke sonder schromen
Met mijn Legher voor te staen.

India wordt nu deelachtich
Deur mijn volck van 't hoogste goet
En de ketterije krachtig
Komt door hen onder de voet,
Oock de Christenen aendachtich
Worden inde deucht ghevoet.

Seyndt, o Vader! van daer boven
Vwe benedictie neer,
Naer ons uyt des Hemels hoven,
Dat wy volghens uwe leer,
Godt wel dienen ende loven,
Tot sijn glory, lof, en eer.

FINIS.

***Van Sinxen tot ons Lieve Vrouwen Hemel-vaert.
Het III. Deel.***

Liedeken tot den H. Gheest op den Feestdag van Sinxen.

Op de wijze: Philis siet den somer-tijdt.

COmt en daelt, o Heyligh Gheest,
Daelt in des' u weerde feest,
Op ons soô duyster herten,
Seynt ons uyt u hooghe sael
V claer en soete strael,
O troost in alle smerten.

Die den nacht in ons verlicht,
Die ons scherpt het grof ghesicht
Van ons vergroefde zielen,
Die soo langh hebben ghemist,
Ghedwaelt door 's vyandts list,
Die ons tracht te vernielen.

Dat u vier verban ons kouw,
Baer in ons van waren rouw
De aldersoetste tranen,
Daer ghy u vermaeck in nemt,
Waer in de ziele swemt,
Den wegh tot u die banen.

Die de zielen wassen schoon;
Daer in rechten op den throon,

Daer ghy comt self in rusten,
 Hier die hout in ons u hof,
 Verheft soo seer het stof,
 Daer in nemt u wellusten.

Aldersoetsten zielen gast,
 Hecht aen u die hier soo vast,
 Dat s'u noot en verjaghen,
 Maer, rijck door u inde deught,
 Staegh diene u in vreught,
 V trachten te behaghen.

Zijt ons hulp in alle noot,
 Als den vyant soeckt ons doot,
 Zijt Trooster in allenden,
 Maeckt ons oock van lauwheyt vry,
 Dat vierich wy en bly
 'Thert altijd tot u wenden.

Dat, van liefde seer gheraect,
 Zy in u alleen vermaect
 Ons ziel, haet ander lusten,
 Op dat sy hier, en hier naer
 In u, en ghy in haer
 Wellustelijck moght rusten.

Aen-roepinghe des Heylighen Gheest.

Op de wijze: Alsoo t' beghint.

COmt tot ons heyligh Gheest,
 Wilt in ons herten dalen,
 Ontsteeckt dat aldermeest
 Met uwe stralen.

Ontsteeckt, etc.

Want ghy waerachtich zijt
 Een vier en Godt almachtich,
 Die ons ziele verblijt
 Met liefde crachtich.

Die ons, etc.

Ghy zijt die schoon fonteyn,
 Oorspronck van alle deughden,
 Vol van ghenuchte reyn,
 Een Godt der vreughden.

Vol, etc.

Door u liefde verwermt
 Ons hert tot alle stonden,
 Soo worden wy beschermt
 Van alle sonden.

Soo worden, etc.

Verdrijft van ons het quaet,
 Blijft ons by vroegh en spade,
 Gheeft graci, hulp en raet
 Door u ghenade.

Gheeft, etc.

Aensiet ons in dit dal
 Met u bermhertighe ooghen,
 Wilt druck en tranen al
 Met pays afdrooghen,

Wilt, etc.

Op dat wy toch hier naer
 V met den Vader boven,
 En Godt den Soon een-paer
 Eens eeuwich loven.

En Godt. etc.

Ter eeren het hooghw: H. Sacrament.

Op de wijze: Lestmael soo de Gulde Son.

LOff Iehova Sabaoth,
 Eeuwigh Godt
 Die door liefd' tot ons ghedreven,
 Hebt u lichaem met bewijs,
 Tot een spijs
 Onse zielen hier ghegheven.
 Teer-spijs die ons inden noot,
 Vande doodt,
 Stadich vrijt voor 't eeuwich sterven;
 Hemels Manna, weerdich pandt,
 Dat ons 't landt
 Der beloften doet be-erven.
 Nut-baer voetsel vol van deught,
 Dat verheught
 Ziel en lichaem bey te samen:
 Als wy u, o wonder groot,
 Onder t'broot
 Weerdich nutten naer 't betamen.
 Broodt der Enghelen wonder soet,
 Dat ons voet
 En kan vrijden voor de sonden:
 Medecijn en goeden raet,
 T' Onser baet
 Vol onsterflijckheydt bevonden.
 Wacht u menschen wie ghy sijt,
 Dat ghy mijt
 Dit onweerdich te ontfanghen:

Treect u Bruylofts kleed'ren aen,
 Om te gaen
 Godt die heeft naer u verlanghen.

Van den Soeten naem Iesus.

Op de wijze: Vande gillaerde Roelant.

Iesus uwen naeme goet
 Die is ons boven honick soet
 T'hert den besten wijn,
 Voor alle krancken Medecijn
 T'is een nectaer delicaet
 Die allen dranck te boven gaet
 Comt soeten Iesus Liefste kindt
 Beschenckt de siele die ghy bemindt.

Liefde naem ghy quetst ons hert
 En doet ons lijden soeten smert
 T'is u liefde soet,
 Die ons soo vrolijck quellen doet
 Wilt ghy ons ghenesen Heer
 Soo moet ghy ons noch quetsen meer
 En nemen t'hert by u soo vast
 Dat nievers anders op en past.

Treect ons naer u liefsten Heer
 En laet ons ander trecken meer
 Door u lijden swaer,
 Soo laet ons Heer u volghen naer,
 Vanden stal tot aen het Cruys
 Tot dat wy comen in u huys
 Heer uwen naem ghebenedijt
 Sullen wy loven t'alder tijt.

***Van ons L. Vrouvve Hemel-v tot Alderheylyghen.
Het I. Deel.***

Schoon Liedekens. Van die Alder-heylyghste Moeder Godts Maria.

Op de wijze: Stabat Mater dolorosa.

O Maria Maghet schoone
 Bidt voor ons by uwen Soone
O Maria bidt voor ons.
 O Maria Maghet reyne!
En der Wijsheyt claer Fonteyne,
 O Maria bidt voor ons.
 O Maria hoogh ghepresen!
 Door u sijn wy al ghenesen,
O Maria bidt voor ons.
 O Maria reyn van sonden!
 Wilt ghenesen onse wonden,
O Maria bidt voor ons.
 O Maria hooch verheven!
 Door u is dat wy nu leven,
O Maria bidt voor ons.
 O Maria Coninghinne?
 Gheeft ons Iesus soete minne,
 O Meria bidt voor ons.

Een ander,

Op de wijze: Noch weet ick een schoon Casteel.

GHegroet soo moet ghy zijn
Maria hooch gepresen
 Vol ootmoet Dienst maeght fijn
 Van dry voudich wesen:
 Ghy zijt vol gracy soet,
 Moeder en Maghet goet:
O Maria weest dan ghegroet.

O uytvercoren jeucht!
 Van Godt den Vader machtich
 O Liefste Bruydt vol deucht!
 Des Heylighs Gheest waerachtich:
 Ghy zijt, etc.

O Koninghinne eenpaer!
 Der Hemelen en Eerden:
 O Moeder Godts voorwaer!
 O Maget groot van weerden!
 Ghy zijt, etc.

O Croon en schoon cieraet
 Der Maeghdelijck Chooren!
 O reyn Maeghdelijck saet!
 Ontsluyt ons u tresooren.
 Ghy zijt, etc.

Blijft by ons in't verdriet,
 In druck, en alle lijden:
 Och en verlaet ons niet!
 Ons eynde wilt verblijden:
 Ghy zijt, etc.

*Een ander**Op de vvijsse: Alsoo t'behint.*

Maria schoon
 Seer excellente persoon
 Mijn haet u lof te singhen pooght.
 Der Maeghden croon,
 Waaerachtich Salomons throon,
 Naer mijn ghebedt u ooren booght,
 En u groote bermherticheyt tooght,
 Dat ick uwen dienaer
 Hier mach prijsen een paer,
 En u deuchden seer claer,
 En u weggen eerbaer:
 Mijn hert tot u verhooght.
 En my van alle sonden drooght.
 Godts Moeder reyn
 Een Maeght der Maeghden certeyn,
 Duyfken van Noe seer ghetrouw:
 V macht niet cleyn,
 Thoont ons toch alle ghemeyn,
 Troost ons altijd in onsen rouw,
 Want ghy zijt een seer weerdighe vrouw
 Wien saet excellent
 Heeft dat helsche serpent,
 D'welck ons bracht in torment,
 Verplet en gheschent:
 Naest Godt ick op u bouw'
 Wilt my helpen uyt dit benouw.
 Des levens hout,
 Spieghel sonder eenighe fout,

Leere die Iacob heeft sien staen,
 Slach-oorden stout
 Verwermt ons herte seer kout,
 Leert ons den rechten wech in gaen;
 Want t'is toch al u macht onderdaen
 Godt den Vader u mindt,
 Godt den Soone is u kindt,
 Den heylighen Gheest is u vrindt
 Al den Hemel u diendt,
 Den vyant op die baen
 Moet voor u aenschijn vlieden gaen.

Een ander

Op de wijze: Alsoo t' beghint.

O Hooghe waerde vrouw!
 Maria Coninghinne!
 O Hemels gulden douw!
 Ghy weet dat ick u minne
 Mijn hert en all' mijn sinne
 En soecken gheen bystant
 Als u schoonen Diament.
 Natuer u milt begiet
 Met haer schoonheyt juweelen,
 Godt Almachtich u ghebiet
 Des hemels schat te deelen,
 Met mijn Vader te spelen
 Iesus u liefste Soon.
 Och isser hoogher croon!
 V deucht heb ick gheleert
 Vans 's Enghels wijze tonghen

Die u hebben vereert
 En heylich lof ghesonghen,
 Ick segh dat onbedwonghen
 O schoone suyver jeught!
 Veel minder als u deught.

Ghelijck de Sonne doet
 Der sterre licht verdwijne
 Soo ghy al't Aerdsche goedt
 Verdonckert door u schijne
Maria my bystaet
 Eer mijn ziel t'onder gaet.

Een ander,

Op de wijze: Dict moy voulage amour.

*L*Off *Maria* seer reyn
 Schoon suyver claer Fonteyn
 Godts Moeder goet
 Wy menschen groot en kleyn
 Loven u al ghemeyn
 Met sanghen soet.

Schoon als den daghe-raet
 Met Goddelijck cieraet
 Blinck ghy seer claer,
 Want ghy altijd by staet
 Met troost vroeck ende laet
 Ons alle gaer.

Ghy zijt des levens vreucht
 Daer Godt in heeft verheucht
 O Moeder soet!
 Ghy zijt vol alder deucht!

Naest Godt ghy t'al vermeucht
In teghen-spoet.

Versterckt dan onsen moet,
In druck en teghenspoet
Wilt ons bystaen
Neemt ons in u behoet
Dat wy dat eeuwich goet
Door u ontfaen.

Dus segh ick onvermijt
Den Ketteren tot spijt
Tot uwen loff,
Ghy zijt ghebenedijt
Van Godt voor allen tijt
In s'Hemels hoff.

Een ander,

Op de wijse: Al hebben de Princen haren wensch.

*M*Aria schoon Bruyt, schoon Coninghin,
Ghy staet soo vast in mijnen sin,
Dat ick nauw een oogh' opslagh
Sonder u yet peysen mach.

Ick schenck u dan mijn ziel', mijn hert, mijn bloet,
Ick stel my heel in u behoet,
Ick schenck u al mijnen druck,
Ick schenck u al mijn gheluck.

Maer als ick in u liefde hier heb gheleeft,
My dan by u een plaetsken gheeft,
Soo dat ick voor al mijn pijn
Eens gheniet u claer aenschijn.

En al is desen wech noch verr' en wijt
 My doch een goet leydt-sterre zijt,
 Die my uyt dit Aerdsche dal
 Tot den Hemel richten sal.

Soo sullen tot u lof noch zijn ghesticht
 Veel Liedekens wel schoon gedicht,
 Om dat ick hebbe behaeghd
 V schoone Bruyt, Moeder en Maeght.

Een Ander

Op de vvijsse; Alsoo t'Behint.

Ghegroet weest Coninghinne,
 Die Moeder zijt vol van ghenade en minne
 Weest oock ghegroet soetheyt, en leven
 Die voor ons zijt // een hoop altijd // ghegheven.

Tot u doen wy ons stemmen,
 Schoon suyver Bruyt, dach ende nacht
 Woelende hier laes! Onder Godts thoren
 Als kinders quaet, uyt *Adams* saet geboren.

Tot u is't dat wy vluchten,
 Tot u ist dat wy quelen ende suchen
 Want ons gheensins en kan ghereyen
 Dit dal, waer d'oogh // noyt en is droogh, van schreyen.

Wel aen schoon uyt ghelesen
 Om by den Heer ons Tael-vrouwe te wesen.

Ghehinght ons u bermhertigh' ooghen
 Wt uwen thron // als Sonne schoon // te tooghen.
 En laet ons eens ghedijen
 Dat wy verlost uyt 't jock der slavernijen
Iesum aensien onsen behoeder
 Die ghy ter aert // ons hebt ghebaert // als Moeder
Maria vol van vrede
 Vol sachten moet // en vol Godtvruchtichede,
Maria soet, tot wie wy vlieden,
 Laet dese vreught // tot onser deught // gheschieden.

Een ander

Op de wijse: Tousiour toute ma vie, &c.

*V*At sal ick gaen beginnen
Maria Maghet soet,
 Den brandt van uwer minnen
 My tot u blaecken doet.
Ghy zijt die ick bemin,
O weerde *Coninghin*.
 Ghy zijt mijn Bruyt, mijn Moeder,
 Mijn troost, mijn toeverlaet,
 V Soon is mijn behoeder,
 Op u mijn hope staet.
Ghy zijt die ick bemin,
O weerde *Coninghin*.

Och had ick soo veel monden
 Als sterren in't Firmament,
 Om den lof te verkonden
 Die ghy hebt sonder ent.
*Ghy zijt die ick bemin,
 O weerde Coninghin.*

Och had ick soo veel zielen
 Als in locht, water, landt
 Leven d'ghedierten krielen,
 Ick schonckx u t'eender handt.
*Ghy zijt die ick bemin,
 O weerde Coninghin.*

Eylaes! O bitter klaghen
 Dat ick katijvich mensch,
 V niet en kan behaghen
 Soo ick begheer en wensch.
*Ghy zijt die ick bemin,
 O weerde Coninghin.*

Ick sal my alle daghen
 En dat tot uwer eere,
 In als gaen beter draghen
 En dienen onsen Heer,
*Ghy sijt die ick bemin,
 O weerde Coninghin.*

***Van ons L. V. Hemel-vaert tot Alderheylyghen.
Het II. Deel.***

Liedeken Van de H. Maghet Maria.

Op de wijze: Nu weest ghegroet, &c.

GHy gheestelijcke maeghden soet,
Wilt met Lof-sanghen
Mariam die reyn Maghet goet,
Wilt haer toch eer bewijsen.

Wilt haer altijd naer mijn bedien,
Als Maeght en Moeder eeren,
Die van 't beginsel was voorsien,
Tot een Moeder des Heeren.

Zy was verciert die suyver maecht,
Met deughden overvloedich,
Maer sonderlingh heeft Godt behaeght,
Om dat sy was ootmoedigh.

Gheen tonghe can uytspreken siet,
Haer deught, en heylich leven:
Een herte kan't bedencken niet,
Hoe sy nu is verheven.

Dus prijst haer alle Maeghden fijn
Haer deughden wilt aenmercken:
Wilt ghy met haer in vreughden zijn,
Volght naer haer goede wercken.

*Een ander**Op de wijze: Fortun hélas! pourquoi.*

LAet ons met lof-sanghen
 Verheffen ons ghemoet,
 En inwendich aenhanghen,
 Godts lieve Moeder soet,
 Zy is een Maghet vroet,
 En in al ons misval,
 Naest Godt helpt s'ons met spoet,
 In dit traen-vloedich dal.

Ghelijck de door in't wilde
 Die Moyses sagh in't vier,
 Den brandt hem niet en schilde,
 Maer bleef groen ende fier,
 Soo bleef die Maeght al-hier,
 En wert Moeder bedacht,
 Deur't Goddelijck bestier,
 Buyten natueren kracht.

Peyst hoe dat hert vermeyde,
 Als sy 't Kindeken sagh,
 Als sy 't in doecxkens leyde,
 Alst heur gaf eenen lach;
 En de Herderkens by die
 Het kint dat al vermacht,
 Aenbaden op haer knien.

O suyver Maeght en Vrouwe
 O weerde Davidts ranck!
 O Roos, o schoon Kerssouwe!
 O Hemelschen inganck!

O hoop in ons verlanck!
 O Morghen sterre claer!
 Neemt in danck onsen sanck,
 Bidt voor ons allegaer.

Een ander

Op de wijze: Wilder dan wilt, &c.

VVEest ghegroet Maria vol weerden
 Den Heere is met u altijd,
 Boven alle vrouwen op der eerden
 Zijt ghy van Godt ghebenedijdt.

Maria ghy zijt die Arcke verheven
 Daer 't hemels broot in was bewaert
 Ghy sijt Moeder en Maeght ghebleven,
 Al hebby den, Soon Gods ghebaert.

Maria hoe weerdich moeten wy u achten,
 Die t' Lammeken Godts hebt voorts ghebracht
 Waer door versoent zijn alle gheslachten
 Die totter doot toe laghen versmacht.

Maria ghy hebt der vyant vertreden
 Die ons had onder zijn ghewelt:
 Door u saet zijn wy al [verbeden]
 Die tot een middelaers is ghestelt.

Maria ghy zijt ontschuldich van sonden,
 Den spieghel van alle suyverheydt,
 Ootmoedich, vol liefden tot allen stonden
 Van d'Engnels zijt ghy ten Hemel gheleydt.

Och *Maria* ghy blinckend' Zeesterre
 Ghy zijt ons ziele een Medecijn,
 Brenght ons schip ter haven van verre
 Die hier door in perijckel zijn.

Maria O Bruydt des Conincks machtich,
 Beminster des Heeren excellent
 Lof en glory zy u waerachtich,
 Nu ende eeuwich sonder ent.

[O Maeght der Maeghden kroone]

Op de wijze: O Heer, wanneer sal komen.

O Maeght der Maeghden kroone

Maria weest ghegroet,

Klaer als de Sonne schoone,

Ghy zijt vol gracy soet

Deur u ons de deucht toevloet,

Want ghy hebt met diep ootmoet

Ghebaert ons 't hoochste goet.

Den Heer is met u reyne,

O vrucht des werelts wijt!

O troost bare Fonteyne,

Ghy zijt ghebenedijt:

Want noyt mensch tot gheender tijt

Was soo salich als ghy zijt:

Deur u zijn wy bevrijdt.

Ghedanckt, ghelooft, ghepresen,

Moet zijn den weerden pandt,

V vrucht reyn uyt ghelesen,

Iesus u kindt playsant,

Heeft ontdaen den helschen bandt

Deur sijn machtighe handt.

Helpt ons in ons Vader-landt.

Maria hooch gheborene

Wt Koninck Davids saet,

Laet ons toch niet verloren

Ghy zijt ons toeverlaet

Siet, wy zijn hier desolaet

En vervult met alle quaet,

O ras comt ons te baet,

Lof Moeder der ghenaden
 Sy u in't aertsche dal:
 Wee hen die u versmaden,
 Ghy ketters valsch ghetal:
 Wilt ons toch bevrijden al
 Van der ketters boos gheschal,
 En van den helschen val.

Een ander.

Op de wijze: J'ay veu le cerf du bois faillir.

DEs hoochste moeder weest ghegroet
 Maria Maget reyne,
 O suyvere Fonteyne.
 G'hebt der ghenaden vollen vloet.
 Godt is met u ghemeyne,
 O suyvere Fonteyne.
 Noyt vrouwe was ghebenedijdt
 Als ghy seer edelgreyne,
 O suyvere Fonteyne.
 Ghebenedijdt is't allen tijdt,
 De vrucht uws lichaems reyne,
 O suyvere Fonteyne.
 Ons Heere *Jesus*, uwen lieven Soon,
 Die voor ons werde kleyne,
 O suyvere Fonteyne.
 Maria Maeght, Godts Moeder schoon
 Bidt voor ons al ghemeyne,
 O suyvere Fonteyne.
 W'aenroepen u compt helpt ons nu,
 Die sondaers zijn vileyne,
 O suyvere Fonteyne.

Komt ons te baet: want op u staet,
Naest Godt, ons hoop alleyne,

O suyvere Fonteyne.

Als die door suer, komt op haer ver
Weest onsen troost certeyne,

O suyvere Fonteyne.

Dat Godt u Soon, ons gheve loon
Al in des Hemels pleyne,

O suyvere Fonteyne.

Liedeken Van den H. Ioseph Bruydegom Van de H. Maghet Maria.

Op de wijze: Bien-heureux est vn ame.

VEEL aen springht op van vreughden
En singht met blijden thoon,
Sint *Iosephs* wonder deughden,
Hy is een goedt Patroon
Veel hy vermagh
Aen sijn Bruydt wt ghelesen
En *Christum* hoogh ghepresen
Die hy te dienen plagh.

Godt heeft hem van te voren,
Wt alle Heylighen sijn,
Tot dit groot ampt ghekoren
Om Voester-heer te sijn
Van 't heyligh Kindt
En van de Moeder mede,
Die hy met suyverheden
Altoos heeft seer bemindt.

Reyn Maeght is hy ghebleven
 Sijn ziel was onbesmet,
 Godtvruchtich daer beneven
 En leefde naer de wet:
 Dus heeft hem Godt
 Een Bruydegom vol eeren
 Van de Moeder des Heeren
 Ghestelt, o saligh lodt!

Veel ooghen der Propheten
 Hebben verlangt te sien,
 Dien hy besorghden t'eten
 Als hy verre moet gaen vlien,
 O weerden pant,
 O heylighen bewaerder
 O Patriarch veel claerder
 Dan oock den grootsten Sant.

Sijt ons een goede berader
 In allen onsen noodt,
 O *Ioseph* heylich Vader
 Staet ons by in de doot,
 Staet ons toch by,
 Als wy al moeten sterven
 Om met u te be-erven
 De vreught des Hemels blij.

O Prince Godt ghenadich
 Den loon der Heyligheyt claer
 Iont ons dat wy ghestadigh
 Sint *Ioseph* volghen naer,
 Op dat wy al
 V met hem moghen loven.

Inden Hemel hier boven
Naer dit traen vloedich dal.

Een ander

Op de wijze: Lof Maria seer reyn, &c.

O Ioseph Davids soon,
Der deughden clær Patroon,
V loven wy.

Den Bruydegom der Maeght
Die Godt in als behaeght
Die zijde ghy.

Ghy zijt een Lelie reyn,
Der suyverheydt Fonteyn,
V loven wy.

Dien niet en is bemet
Noch met Venus beset
Die zijde ghy.

Ghy hebt *Iesum* ghevoedt
En *Maria* behoedt,
V loven wy.

Die *Maria* bemint.
En uyt der herten diendt
Die zijde ghy.

Aen wie *Iesus* den Heer
Oock heeft bewesen eer,
V loven wy.

Onder wiens ghebodt
Gheweest is Christus Godt
Die zijde ghy.

Ghy hebt *Iesum* ghekust,
En uwen lust gheblust,
V loven wy.

Die hem vroegh en spaen
[...]

Die zijde ghy.
Ghy die met Christus zijt
En *Maria* verblijdt,
V loven wy.

[...]
Den hulp in onse doot,
Die zijde ghy.

***Van ons L. V. Hemel-vaert tot Alderheylyghen.
Het III. Deel.***

***Nieuw Liedeken, Vande glorieuse Hemel-vaert der Alder heylichste
Moeder Godts Maria.***

Op de wijze: A mourrite ma bella.

Maria Maghet schoone, ick my heel tot u keer
 Naest uwen Sonde, in als gy spant die croone
 Och hoe vol vreught moest toch u ztele wesen
 Als den Enghel ghepresen
 V bracht die tijdingh dat ghy van hier soud scheyden
 O *Maria!* ô *Maria* ô *Maria!* ghy u verblijden
 V ziel met vrolijkheden scheydt wt dit tranen dal
 Och wel met reden, want sy is vol van vrede,
 Siet uwen Soon, u selver compt inhaelen
 Al in des hemels saelen,
 Die Engelen gepresen [...]
 Wat triumphe, wat [triumphe], wat [triumphe], moest dit wesen.
 Den hemel wert onsteken met vreught aen allen kant

Wie sal uyt spreken, die blijfchap ongeleken
 Met soet jolijt, Gods vrienden haer veheugen
 Comen haer Coninghinne teghen
 Die negen chooren lieten haer stemmekens hooren
Alleluia, Alleluia, Alleluia, die wt vercoren.

Den Vader groot van weerden, u minnelijck ontfanckt
 Vwen soon begeerd' u, den H. Geest vereerd' u,
 Gy wert gecroont der Engelen Coninginne,
 T'is recht dat wy u beminnen,
 Wilt toch ontfangen, ons suchten met verlanghen,
 En aensiet toch, en aensiet toch, en aensiet toch ons ghevanghen.

Nieuw Liedeken, *Ter eeren van de Alder-heylichste Moeder Godts ende Maghet Maria.*

Op de wijze: Ierusalem ghy schoone stadt.

Maria schoon weest nu ghegroet,
 Verhoort Godts Moeder ons gebeden,
 Valt uwen Soon voor ons de voet
 En thoont hem nu al ons droefheden.

Wij sijn in druck en swaer verdriet
 Die ketters doen ons lamenteren
 O Moeder Godts en verlaet ons niet
 Wilt toch voor ons intercederen.

Wat soud' toch Moeder uwen Soon
 Aen u toch moghen [...]

Als ghy u soete borsten schoon
 Aen hem voor ons comt presenteren.
 Och hoe dickwils en menichmael
 Hadden wy Godes gratie verloren
 Maer ghy verbindt ons altemael
 Ons droevich kermen wilt aenhooren.
 Wie kan toch wesen soo versteent,
 Om u Gods Moeder niet te beminnen,
 Bidt *Iesum* dat hy ons verleent
 Sijn liefde in ons ziel van binnen.
 Mijn hert o mijn Gheest, ziel en lichaem
 Stel ick *Maria* in u handen
 Laet het u wesen aenghenaem
 En doet my in Godts liefden branden.
 Princess' van't Hemels Vaderlandt
 Wilt ons ghebedt aen Godt op-draghen
 Wy sijn benout aen allen kandt
 Och keert van ons toch alle plaghen.

Lof der Alder-heylichste Maghet Maria

Stemme: Schoon herderinne.

O Keyserinne,, *Godts* trouw vriendinne
 Die ick beminne // en verheffen sal.
 Naest *Godt* Almachtich,
 Want ghy waerachtich
 Door't woordt seer crachtich
 Hebt in't aertsche dal
 Ghebaert het kint dat Vader is van al.
 Lof reyn *Cibori*,, vol schoon victorie
Croon, *eer*, en *Glori*,, van Ierusalem

Lusthoff van vreughden,
 Woonplaets der deughden,
 Die ons verheughden
 Door des *Enghels* stem,
 Als vred' vercondicht wierd' in *Bethlehem*.
 Ô! Gulde *Ercke* Godes huys en kercke,
 Die ons *quam* stercken, met het hemels broot,
 Tot een behouwen
 Dus wy betrouwen,
 En op u bouwen
 Toe [...] in de noodt,
 Die ons can hoeden voor de tweede doodt.
 Ghy hebt ons lijden // aen alle sijden,
 In soet verblijden // door u deucht verkeert:
 Dies wy u prijsen,
 En eer bewijsen,
 Ons stemmen rijsen,
 En ons jonst vermeert;
 Tot u reyn Maeght, die weerdicht sijt gheert.

Prince.

Ach! schoon *Princersse*, en middelersse,
 Weest een troostersse // tot ons onderstandt:
 En wilt ontfermen
 Het droevich kermen,
 Van die hier swermen,
 Reyckt u soete handt
 Tot die *In u* en *V Soons Liefde brandt*.

*Aen-roepinghe tot Maria.**Stemme: Vlucht niet vlucht Laura niet.*

Weest ghegroet // met al ootmoet
 Maria, die ons doet
 By Godt ghenad' vercrijghen:
 Wy vallen u te voet
 Met suchten en met hijghen,
 Toont ons u vrucht // vol van ghenucht,
 Toont ons u vrucht // vol van ghenucht,
 Waer voor den helschen vyandt vlucht.
 Dierbaer schat // ô Coninckx stadt!
 ô Heyligh Wierooock vat!
 Vol geur en liefflijckheden,
 Slagh-oorde, waer me dat
 Den vyandt word' bestreden,
 Ô! Vasten schilt // voor al de wilt,
 Ô! Vasten, &c.
 Van 'swerelts woelen zijn ghestilt.
 Nut-baar-licht // dat ons ghesicht
 Verdoont den rechten plicht,
 In 'swerelts doncker weggen,
Noordt sterr', die noyt en swicht,
 In storm, in windt, oft reghen,
 Maer die ons leydt // met recht bescheydt,
 Maer die ons, &c.
 Ter haeven van de Saligheyt.
 Paradijs, dat vol van prijs,
 En schoon ghebloeyend' rijs
 Der deughden is bevonden:

Al waer het koude ijs
 Door liefde word' verslonden,
 Ô Dagheraet // die t' onser baet,
 Ô Dagheraet ,&c.
 Maeckt dat des levens Son op-staet.
 ô Princers,, ons Middeliers
 En cloecke voorsprakers
 By *Godt* den Heer Almachtigh:
 Ghy sijt toch ons troosters,
 Ach! weest ons toch ghedachtigh,
 Op dat ons jeught // in u verheught,
 Op dat ons, &c.
 Die met de *Goudt-blom* groeyt in *deught*.

Liedt Ter eeren van de H. Maghet Maria.

Op de vvijsse: Die mindt die lijdt veel pijn.

GHeen tonghen, Maghet klaer,
 Noch Enghels verstandt,
 En kan uwen lof noch prijs
 Van uw' deughden openbaer
 Spreken, doe bystandt,
 O Maria Maghtet wijs:
 Gheeft mijn tonghe macht
 Dat ick met alle kracht
 Mocht singhen oock met vreught
 Vwe alder hande deught.
 Gheeft, etc,
 Want Moeder ende Maeght,
 Ongheschent zijt ghy
 In het baren voor en naer,

Hebt *Iesum* seer behaeght
 Met eene siel' bly,
 Als ghy blijdschap hebt voorwaer
 Verspreydt over al,
 Vw' deught sonder ghetal,
 Ghy sijt ghebenedijdt
 Onder vrouwen t'allen tijt.

Verspreyt, etc.

Het duyvlesche ghespuys
 Gy Maghet verjaeght;
 Want den sondaer armen mensch
 Met sware sonden confuys
 Maeckt dat hy bejaeght
 Heer *Iesum* sijnen wensch:
 Verweckt tot berouw,
Maria stercke vrouw,
 Den sondaer alsoo groot
 Staet ghy by in sijnen noot.

Verweckt, etc.

In s'wereldtsche tonneel
 Sijt ghy een peirel schoon,
 Blinckt als eenen diamant,
 Verlicht de wereldt geheel,
 Sijt voor *Iesus* throon
 Een lamp die gedurich brandt;
 Sijt een Maghet puer,
 Van d'engelsche natuer,
 De croon der Maeghden fijn,
 Onbevlecht van sonden reyn.

Sijt, etc.

In't hemelsche gebiedt
 (O Maghet plaisand)
 Wordt de glori' heel volmaeckt,

Die d'engelen geschiedt,
 Blijdschap abundant,
 Droefheydt wordt daer heel versaect.
 t'Isser al ghenucht,
 Men hoorter kerm noch sucht,
 Daer ghy *Maria* zijt,
 Want het wort daer al verblijt.
 t' Isser, etc.

Oorlof edel *Princes*,
 Ghy sijt goedertier,
 Want ons hulpe doch ghemeen
 Sijt ghy in ons proces,
 Doet ons dit plaisier,
 Dat Heer *Jesus* ons verleen
 Hier gratie sterck
 In allen ons bewerck,
 Ten hemel goede succes,
 Hierom bidden wy *Princes*.
 Hier, etc.

Liedeken, Ter eeren van de Hemel-vaert Marie.

Op de wijze: Jean de Nivelles.

O Edele creature
Maria, Moeder en Maghet puere,
 Vw' blijdschap is sonder endt,
 Als ghy d'aerde hebt verlaten,
 Ten hemel schoon t uwer baten.
 Sijt op-ghenomen jent.

Met *Jesus* gaet ghy u paren,
 Wie sal doch de triumph verklaren
 Van u, o *Maria* schoon?
 Al de triumphen der Romyenen
 Zijn daer by maer ydele schijnen,
 Ghy spant alleen de Kroon.

Al, etc.

Als een Vrouwe uyt-ghelesen
 Met de kroon der Sterren ghepresen
 Wordt ghyer eeuwich ghekroont.
 De Maen hebt ghy heel vertreden,
 Met de Son rondt-om geleden,
 V blijdelijk verthoont.

De, etc.

Wy moeten u dan loven
 Met de Enghelen hier boven
 In uwe triumphe bly;
 Want *Maria* met uwe deughden
 Stelt alle herten in vreughden,
 Maeckt ons van droefheydt vry.

Want, etc.

Het isser al in ghenuchte,
 Men hoorter noch kerm noch suchte:
 De Enghelen openbaer
 Hebben met fluyten en velen,
 Oock met alderhande spelen
 Vereert de Maghet klaer.

Hebben, etc.

Den Vader sijt willekomme,
 Oock *Jesus* uwen Bruygomme,

Daer by den heylighen Gheest,
 Eenighen Godt in dry persoonen,
 V eeuwelijcken sal loonen
 Met glori' alder-meest.

Eenighen, etc.

Want Godt is uwen Vader,
 Heer *Jesus* uwen bewaerder,
 Den heylighen Gheest u bemindt:
 Zijt naer de God'lijke nature
 Boven alle creature
 Ghestelt als Godes Kindt.

Zijt, etc.

Oorlof *Princers* verheven
 Met mede-lijden ghedreven
 Bidden wy hier sonder ghetal,
 Wilt altijd ons ghedachtich wesen,
 Dat wy in de glori' ghepresen
 Eens mochten komen al.

Wilt, etc.

Een ander. Van de H. Moeder Sinte Anna.

Op de vvijsse: Wilder dan wilt wil sal my temmen.

O Anna Moeder wy u eeren,
 En groeten u met diep ootmoet
 Wilt ons ghebedt tot Iesum Keeren
 Al met u lieve dochter soet.

Ghy waert van Godt daer toe verkoren
 En voorsien vander eeuwicheydt,

Op dat van u soud' worden gheboren
Godts lieve Moeder langh Verbeydt.

Die ghy ghebaert hebt met verblijden
En oock met admiratie siet,
Want het was in u oude tijden,
En alle u hope was te niet.

Och met wat vreught en ghenuchte
Offerden ghy dit saligh kindt
Het was voorwaer een soete vruchte
Die Godt van eeuwigheydt had bemindt.

O weerdige vrouw' seer hoogh gepresen
Al met u lieve dochter schoon,
Bidt toch voor ons op'dat wy wesen
Eens mochten indes hemels throon.

Liedeken, *Van Jesusken ende S. Ianneken, die spelen met het Lammeken.*

*L*Estmael op eenen somerschen dagh,
Maer hoort wat ick bevallijcks sagh,
Van Jesus en Ianneken,
Die speelden met een Lammeken
Al in dat groen gheklavert landt,
Met een pap-schoteltjen in hun handt.

Die witte, vette voetjens die waren bloot
Hun lippekens als corael soo root,
Die soete vette praterkens
Die saten by de waterkens,
Het sonneken dat scheen er soo heet,
Sy deden malcanderen met melckenn bescheet.

D' een troetelde dat Lammeken sijn hoot,
 En d'ander kittelde het onder sijnen poot,
 Het Lammeken gingh springhen,
 En *S. Ianneken* gingh singhen,
 En huppelde, en trippelde deur de wey,
 En dese crollebollekens die dansten alle bey.

En als het danssen was ghedaen,
 Soo moest het Lammeken eten gaen,
 En *Jesus* gaf wat broeyken,
 En *Ioannes* gaf wat hoeyken,
 Ter werelddt wasser noyt meerder vreucht,
 Als dese twee Cousijntjes waren verheucht.

Ioannes sijn cleyne *Neeften* nam,
 En sette hem boven op dat Lam:
Schoon manneken ghy moet reysen,
 Ick sal u t'huys gaen leyen:
 Want Moerken die sal zijn in pijn,
 Waer dat wy soo langh ghebleven zijn.

Sy saten, en reden al over-handt,
 En rolden, en tuymelden in het sandt,
 En dese twee cleyne jonckskens
 Die deden sulcke spronghskens,
 En al de kinderkens saghen hen aen,
 Tot datse ten lesten zijn t'huys ghegaen.

De Moeder die maeckte op stande voet
 Van suycker en melck een pappeken soet,
 Daer saten de twee babbaertjens
 Daer aten de twee slabbaertjens,
 En waren soo vrolijck en soo bly,
 Gheen Konings banquet en heeften by

Naer tafel zoo danckten sy onsen Heer,
 En vielen beyd' op hunne kniekens neer,
Maria gaf een Cruyseken,
 Daer toe een suycker huysen,
 En songh hen stillekens inden slaep,
 En naer het stalleken gingh het schaep.

**Liedeken, De Bruydt wenscht te branden door de Liefde van *Iesus*,
 haren beminde.**

Op de wijze: Ierusalem ghy schoone, &c.

COmt Iesu soet, comt in mijn hert,
 Laet dat door uwe liefde branden,
 Alle mijn vreught is anders smert,
 Ronds-om sit ick ins'vijandts landen.
 Ah mocht ick eens ontsteken zijn!
 Kost ick ghelijck den *Phoenix* sterven!
 Alsdan wierd' ick een *Seraphijn*,
 Palleysen sou ick dan gaen erven.
 Van sulck een doot en comt gheen leet,
 Al watse schiet, zijn gulde-stralen,
 Noch sy en comt in't swert gekleet,
 Om iemant tot de doot te halen.
 Maer ock of ick eens by u waer!
 Stracks sou ick gaen u hert door-schieten:
 Beminnen [is een] doot voorwaer,
 Soo ghy u lief niet kont ghenieten.

Van Alder-heylichen tot Kersmisse. Het I. Deel.

Van alle Godts L. Heylighen.

Op de wijze: Van de Gillamette.

Verheft u gheeste
 Met my, o reyne jeucht,
 Tot den foreeste
 Des hemels vol met vreught.
 Print in u memory,
 De schoone hemels glory,
 Die ghy met een corte victory
 Hier vercrijghen meught.
 Hoog inden throone
 Sit daer Godts majesteyt,
 Dry in persoone,
 En een in Godlijckheyd:
 Wie kan uyt spreken
 De schoonheydt onbesweken;
 Nergens by kan worden gheleken
 D'hooghe Triniteyt.
 D'Maeghdeken reyne
Maria triumphant,
 Sit hoogh alleyne
 Aen haers Soons t'rechterhandt:

Schoon uyt-ghelesen,
 Als een lely ghepresen,
 Die comt uyt den doorne gheresen
 En bloeyt seer playsant.

De Seraphijnen
 Die vlieghe om den thron,
 Met Cherubijnen
 En duysent Enghelen schoon:
 Singhen aendachtigh
 Met stemmen evendrachtigh:
 Heyligh Godt, heyligh en crachtigh
 Heyligh eeuwigh schoon;

Daer zijn Propheten:
 d'Apostelen zijn daer
 Treffelijck gheseten,
 Als s'wereldts rechters claer
 Sonder verdrieten
 De wereldt sy verlieten,
 En al wat sy mochten ghenieten
 En volghden Godt naer.

De Martelaren
 Ghepurpert met hun bloet
 Comen met scharen
 Het Lammeken in't ghemoet,
 Vry van hun banden,
 Sy draghen in hun handen
 Palmen groen tot des vyants schanden
 Vol met vruchten soet.

Soo veel Doctoren,
 En Bisschoppen bekennt,

En Consessoren
 In deughden ongheschent,
 Gaen hen vertoonen
 Verciert met goude croonen:
 Soo comt Godt hunne wercken loonen
 Eeuwigh sonder ent.

Reyne Ionghvrouwen
 Draeghen een roosen Krans,
 Men mach s'aenschouwen
 In een sneeuw witten glans,
 Volghden de ganghen
 Van t'Lam Godts met verlanghen,
 Niemandt singhen vrolijcker sanghen
 Als sy aen den dans.

In dese stacy,
 Daermen siet Godts aen-schijn,
 Sal tribulacy
 Met druck vergheten zijn.
 Niemandt sal claghen
 Dat hy yet moet verdraghen
 Maer men sal daer nachten en daghen
 Met Godt vrolijck zijn.

Prince met couragie
 Strijdt nu vrolijck onverveert.
 Lijdt ghy quellagie
 Oft dat ghy yet begheert.
 Strijdt sonder schromen
 'T sal u hier namaels vromen,
 Want soo grooten vreught te becomen
 Is wel strijdens weerd.

Van een jeders Patroon oft Patronersse.

Op de wijsse: Beata immaculata.

LAet ons al t'samen loven
 Met sanck en snarenspeel
 De Borghers van hier boven.
 Want sy verdienent wel:
Weest al verblijdt
Singht met jolijdt
Maer eerst maeckt u de sonden quijt.

Maer onder veel diversche
 Soo wil ick mijnen Patroon
 En mijnen Patronersse
 Singhen een loff ydoon.
Weest, &c.

O soet Patroon verheven,
 Ô Patronersse goet,
 Wat soud' ick u best gheven
 Dat u sou wesen soet.
Weest, &c.

Wilt ghy ons wel vereeren,
 Die onsen naeme draeght,
 Voor allen, wilt dit leeren
 V reyn van sonden vaeght.
Weest, &c.

Daer naer soo moet ghy talen
 Naer onse deughden schoon,
 Cont ghy die achterhalen
 Weest sekens s'Hemels croon.
Weest, &c.

*Van de glorie des Hemels.**Op de wijze: Passemede d'Anuers.*

O Schepper fier,
 Hoe lustigh om wesen,
 Daer ghy zijt ghepresen
 Van d'Enghels inden thron:
 Wilt ons toch hier
 Van allen druck ghenesen,
 Heere uyt ghelesen,
 Gheeft naemaels sulcken loon;
 Dat ick u aenschijn mach anschouwen
 En u gheboden onderhouwen.

Heere Iesus soet

Gheeft ons dat eeuwich goet.

Wie sou die vreught
 En blijerschap kunnen schrijven,
 Die sy daer bedrijven
 In Syons schoone pleyn
 Sy sijn verheught,
 Om dat sy moghen blijven
 En altijts bekliven
 By't Lam Godts suyver en reyn.
 't Lammeken doet open ten thoone
 Den boeck met seven seghels schoone.

Heere, &c.

Dees stad eerbaer
 Is schoon boven maten
 (Aenmerckt) haere straten
 Zijn van goudt gheblaveyt

De Enghels daer
 Met gulde wierooock-vaten,
 Loven sonder laten
 Tot inder eeuwigheyt,
 En prijsen Godt van hemelrijcke,
 Met soet lof-sanck ende musijcke.

Heere, &c.

Die duysternacht
 Sietmen daer niet regneren:
 Altijdt triumpheren
 Godts vrienden claer en schoon:
 Met groote kracht
 Sietmense jubileren,
 En sonder cessereren
 Singhen met soeten thoon:
 Daer en ghebreckt Son' noch Mane
 Noch ander licht by haer te stane.

Heere, &c.

Prince minioot,
 Wilt u met vlijt op maken,
 Bidden ende waken,
 Op dese vreught toch let:
 Cleynde ende groot
 Naer dese stadt wilt haken,
 Die daer in gheraken
 Moeten zijn onbesmet:
 Zy zijn becleet met witte zijde,
 Loven den Heer' met herten blijde.

Heere, &c.

[Ierusalem ghy schoone stadt]

Op de wijze: O saligh Heyligh Betlehem.

Ierusalem ghy schoone stadt
 Hoe staet ghy Bruyt in mijn behaghen
 Mijn ooghen maeckt ghy dick soo nat,
 Mijn hert doet ghy naer u jaghen.
 Want boven alle schoonheyt schoon
 Zijt ghy van buyten en van binnen,
 Soo dat tot uwen lof ydoon
 Noch menschen zijn, noch Seraphinen.
 O gulde Son, o silvere Maen!
 O Sterkens blincken d'als Robijnen
 Maer die daer binnen eens mocht gaen
 Duyst Sonne sou hy vinden schijnen.
 Schoon Vader lant schoon Vader lant
 Gods alder triumphansten throone
 In u is rijckdom abundant,
 O saligh die u krijght ten loone.
 V muren sijn van goude fijn,
 Bestroyt met peerlen sijn u straten,
 In u en is gheen Sonneschijn,
 Want ghy schijnt selver boven maten.
 Hoe schoon blinckt daer den diamant
 Hoe soetkens lacchen Seraphiren
 Oock den Kerbonkel triumphant
 Geeft licht in duysentigh manieren.
 Tapijtssery en isser niet,
 Dit sijn Ierusalems tapijten:
 De motten doense gheen verdriet,
 Den tijdt en canse oock niet verslijten.

O schoon Syon mijn liefste lief
 Ghy hebt berooft alle mijn sinnen:
 Maer desen roof doet my gherief
 Nu sal ick u alleen beminnen.

Dus roept mijn siel o Heer wanneer
 O wanneer sal ick van hier scheid
 Naer u soo haeck ick even seer,
 Al wilt het vleesch my neerwaerts leyden.

Ick ben hier in het tranen dal,
 Den hooghen Thabor is daer boven
 Och laet my met u vrienden al
 V majesteyt eens saligh loven.

Een ander Van de liefde Godts.

Op de wijze: Een Ridder en een Meyskens jonck.

S Morghens vroegh inden dagheraet
 Verliet ick al mijn ruste,
 Om een die in't herte staet,
 Ick socht hem met groot luste.

Ick socht hem maer ick vondt hem niet,
 Mijn herte was vol rouwe
 Ick gingh vol druck en groot verdriet
 Door soo menigh landouwe.

Al waer ick quam had hy gheweest
 Hy scheen voor my te vluchten,
 Ick voede mijn benouwen gheest
 Alleen met deerlijck suchten.

Ick besweer u ghy dochters schoon
 Van Syon hoogh ghepresen,
 Indien ghy vindt mijn lief ydoen,
 Soo wilt mijn boden wesen.

Seght hem dat een die hy bemindt
 Is soo benouwt van binnen,
 Soo sy by hem gheen troost en vindt
 Sy sterft van reynder minnen.

Nu antwoordt ons o jonckvrouw teer
 Die ons dus comt besweeren
 Hoe danigh is die schoon jongh Heer
 Daer nae staet u begheeren.

Hy is van clare witheyt root,
 Als die de Wijn-pers treden,
 Hy heeft voor my al tot der doot
 Soo vromelijck ghestreden.

Sijn vader regeert s'hemels throon
 Sonder eynde oft beginne,
 Sijn moeder is een jonckvrouw schoon
 Dese ist die ick beminne.

Hy is een Ridder sonder blaem,
 Al doet hy my dus weenen,
 O dochters nu hoort sijnen naem,
 Iesus van Nazarenen.

Nu laet ons gaen ten cruycen baen,
 Daer plachmen hem te vinden,
 Daer sult ghy oock wel haest verstaen
 Nieuw maer van uwen beminden.

Doen ick des cruycen baen in trat
 Met een soo vromen moede,

Daer van d' ick mijn lief op het padt
Gheheel bedeckt met bloede.

Och zijt ghy dit mijns herten lief
Cieraet des hemels throone,
Wie heeft ghedaen dit ongherief
Aen u edel persooone?

Voor u was ick gegaen ten stijd',
O vyandt is verslaghen,
Ick acht seer weynigh wat ick lijd',
Om uwe minne te draghen.

Nu comt met my reyn Ioncvrou schoon
Al tot mijns Vaders stede,
Want mijn victorie ende kroon
Die gheve ick u oock mede.

Adieu adieu gheselschap oude,
Ghy en cont my niet vermaecken,
Ick wil volgen mijn Bruydegom stout
Om tot de kroone te geraecken.

Van Alderheylighen tot Kersmisse. Het II. Deel.

Van het Vaghevier.

Op de wijze: Aue der maeghden Croone.

O Heer ick mach wel klaghen
 En schreyden dach en nacht,
 Dat ick soo all'mijn daghen
 O Heer u heb veracht:
 Och had ick dit wel bedacht!
 En van sonden my ghewacht:
 Want groot is uwe macht.
 V dienaer wilt ontfermen,
 Die hem soo ontgaen,
 Aenhoort sijn bitter kermen,
 Hy roept u Vader aen:
 Met den armen Publicaen
 Voor sijn borste kompt hy staen,
 Wilt hem als een kindt ontfaen.
 O Heere van hier boven,
 Wilt mijns ghenadich zijn,
 Ick sal u altijdts loven,
 Weert van my t'helsch fenijn:
 Daer en is gheen meerdere pijn,
 Van de derven u aenschijn,
 O hemelsch' Medecijn:

O Heer ick sal sterven
 En zijn in grooten noot,
 En wil my niet bederven,
 Al zijn mijn sonden groot:
 Laet my doch door u bloet root
 (Al ben ick van deughden bloot)
 Ontgaen de tweede doot.

Wilt my u gracy' gheven
 En maeckt my dus ydoon
 T'ontfanghen in mijn leven
 Al die pardoenen schoon:
 Om te krijghen goeden loon,
 En hooren den schoonen thoon,
 Komt Bruydt ontfanght de kroon.

O *Iesus* hoogh gheboren,
 Ghy sijt ghebenedijdt,
 En laet my niet verloren,
 Noch heel vermaledijdt,
 Die in't Vaghevijs ghekrijt
 Suyveren nu haer habijt,
 Om 't eeuwigh schoon jolijt.

Ick wil my gaen begheven
 Tot alle deught voorwaer,
 Eer ick worde verdreven:
 Paulus leert openbaer,
 Datter een vier is hier naer
 Het welck maeckt de ziele claer,
 En lost de sonden swaer.

Klacht-liedt van een ziele uyt het Vaghevier.

Op de vvijsse: Menschen ghierigh, &c.

MEnschen, aenhoort mijn klaghen
 Die noch in't leven zijt;
 Hoort wat ick moet verdraghen
 Noch eenen langhen tijdt:
 Gheen tongh soudt al verhalen,
 Gheen hert bepeysen schier,
 Gheen schilder kan 't bemaelen
 Wat dat ick moet betaelen
 In dit swaer Vaghevier.

Mijn lichaem is begraven,
 Ick ligh hier inden brandt;
 Och my yemant quaem laven,
 En reyckten eens de handt,
 Als ick gingh uyt dit leven,
 Ick was noch wat besmet:
 Hierom moet ick nu beven:
 Maer ick bid, wilt my gheven
 V bystand door 't ghebedt.

Ick heb op deser eerde
 Hoy, stoppelen, en bout,
 En goedt van kleynder weerde
 Op den grondt vast ghebout
 Dus moet ick, laes! Om desen,
 Den brandt verdraghen hier:
 Mijn werck dat wierdt mis-presen,

Doch sal ick saligh wesen
Maer soo, als door het vier.

Ick mach Godt niet aenschouwen
Dit is dat my meest quelt:
In't vier werd' ick ghehouden,
My dunckt dat ick schier smelt
Och die dit wel versinden
Hy sou wel doen de deught,
Ten minsten ghy mijn vrienden,
Die my voor tijts beminden,
V betert, als ghy meught.

Ter werelddt werdt ghevonden
Gheen lijden alsoo swaer,
Ghelijck ick voor mijn sonden
Hier lijde menigh iaer:
Waer't dat de menschen saghen
Een beest in sulcken smert,
Sy soudent seer beklaghen,
En helpen uyt die plaghen!
Dat my gheweygert werdt.

Ten minsten hoort mijn kermen,
Ghy die mijn vrienden zijt.
Wilt mijnder toch ontfermen,
Die nu treckt mijn profijt;
Wilt gheen ghenad' verbieden
Den gheheh die zijn doot;
Doet dat ghy woudt geschieden
Als yemandt van u lieden
Oock waer in desen noot.

'Tis goet te zijn ghedachtich

Die nu ghestorven zijn
 Dus roept: ô Godt almachtigh
 Verlost-se vande pijn,
 Verhoort Heer ons ghebeden
 Door u vergoten bloedt;
 Verleent al d'overleden,
 Die noch sijn hier beneden,
 Rust, en het eeuwigh goedt.

Van den H. Xauerus.

Op de wijze: Wilt ontspringhen, &c.

CHristen zielen, wilt oprijzen,
 Maeckt u inden gheest bereyt.
 Om *Xauerus* te prijsen,
 In wien Godes Majesteyt
 Soo veel wercken gaet bewijsen:
 Dus met vreught' sijn lof verbreyt.
 India wist niet te spreken
 Van haer Schepper ende Godt,
 En *Japan* lagh heel besweken,
 Satan hadde het in't ghebodt,
 Als Godts knecht daer quam ghestreecken
 En bestreedt het helsche slodt.
 Vader seght, ick moet u vraghen,
 Als ghy dit groot werck bestaet
 Om den duyvel te verjaghen;
 Waer op dat ghy u verlaet;
 Hebby ruyters knecht, oft waghen,
 Die u komen mach te baet?

Coninghen soo groot van machte,
 Landen soo wijt uyt ghespreyt,
 En de all' met al haer krachte
 Schijnt al tot den strijdt bereydt
 Soo een crijschman staet op wachte.
 Seght, wat hulpe ghy verbeydt?

Een alleen heel arm van goede
 Gaet bestrijden sulck een Rijck,
 Onversaeght en groot van moede:
 Waer vant yemant sijns ghelijck?
 Maer die Godt heeft ten behoede,
 Brenght sijn vyandt licht in strick.

Wie heeft soo veel lants deurloopen
 Als *Xauerius* bekeert?
 Savonts was hy moed' van doopen
 Dien hy Godts wil had gheleert,
 En steld' daer den Hemel open,
 Waer eerst Satan was ghe-eert.

Dooden nae den vleesch ghestorven
 Deed' hy opstaen vander doot,
 En noch heeft hy meer verworven
 Veel miraculen in noot:
 Sondaers in boosheyt bedorven,
 Trock hy tot Godts liefde groot.

Vader by u wonder daden,
 Die ghy daghelijckx bethoont
 Vocht noch een deur Gods ghenaden
 Maeckt dat Godt mijn ziel bewoont
 Laet gheen sonde my meer schaden,
 Dat ick met u sy ghekroont.

Voor den Aduent. Van de doot ende het leste Oordeel.

Op de wijze: Hoe wel soo moet het lusten, &c.

O Mensch van Godt gheschapen,
 Hoe mooghdy soo vast slapen,
 En sijn sonder verstandt,
 Dat ghy niet eens wilt peysen,
 Dat ghy soo haest moet reysen,
 Van hier naer 't ander landt.
 Ghy soud' u wel bereyden,
 Wist ghy dat ghy moest scheidt,
 Van hier in korte tijdt,
 Waerom doe ghy dan sonden,
 Daer ghy tot gheender stonden
 Een ur' versekert zijt?
 Eylaes! Sonder aenmercken;
 Doet ghy nu quade wercken
 V dunckt, het gaet soo wel
 Daer Godt op avonture
 V binnen een half ure
 Sal laeten gaen ter hel.
 Wat sul u dan al baten
 T'Gheldt dat ghy moet verlaeten
 En al u tijdelijck goet?
 Want als 't u minst sal passen,
 Sal u de doot verrassen:
 Aenmerckt dan wat ghy doet.

O sterven bitter sterven!
 Als men hier nae moet derven
 Heer *Jesus* klaer aenschijn
 Och eeuwich sal langh dueren,
 Wee hem die't moet besueren,
 En altijd sijn in pijn.

Dus mensch, weest nu ghedachtich
 Dat ghy voor Godt almachtigh
 Ten oordeel eens sult staen!
 Alwaer ghy van u leven
 Sult rekeninghe gheven:
 Peyst wat ghy hebt ghedaen.

Leeft nu soo met de menschen
 Ghelijck ghy wel soudt wenschen
 Te wesen in doodts noot;
 Want soo elck wert ghevonden
 In sijne laesten stonden;
 Soo blijft hier nae de doot.

Sekert u t'allen daghen,
 Want teghen des doodts slaghen
 En is toch gheenen schilt
 Wilt u van sond' bewaren,
 Peyst waer ghy noch mocht varen,
 Leeft soo ghy sterven wilt.

Leeft, soo dat ghy mocht leven,
 En by Godt sijn verheven
 In s'Hemels hooghen throon.
 Dat gunt ons Godt den Vader,
 Die ons sal alle-gader
 Naer wercken gheven loon.

Van de bootschap der H. Moeder Godts Maria.

Op de wijze: Het wasser een rijck, &c.

HEt was een Maghet suyver en net
 Wt Davids stadt gheboren,
 Het staet gheschreven in de Wet,
 Van Godt was sy verkoren.
 Sy was tot allen stonden
 Suyver van alle sonden:
 Sy is voorwaer // een spiegel klaer
 Veur de Maeghden eerbaer.

Den vijentwintighsten van Meert
 De Maen oudt vijfthien daghen
 Den Enghel quaem met eeren weert
 Tot haer, naer Godts behaghen?
 Doen was verwondert seere
 De edel Maghet teere,
 Als sy daer sagh // het klaer ghewagh
 Godts Enghel veur den dagh

Hy sprack haer aen met groot ootmoet

Aue gratia plena:

Van waer soo komt my desen groet?
 Sprack die Maghet *Maria*.
 Hy sprack met klaer vermonden:
 Ghy hebt gratie ghevonden,
 Weest niet vervaert, noch oock beswaert
 Ghy zijt van Godt bewaert.

Ghy sult ontfanghen eenen Soon
 Die ghy sult *Iesum* noemen:

Hy sal besitten Davids thron,
 Eeuwelijck sonder roemen.
 Sy sprack; wilt dit bedieden,
 Hoe kan't in my gheschieden?
 Gheen man en kent // oft staet gheprent
 In mijn hert ongheschent?

O Maeght en verschriekt u niet,
 Godts kracht sal u bewaren:
 Elizabeth u Nichte siet
 Die is boven haer jaren,
 Sy heeft nu met verlanghen
 Nochtans een Soon ontfanghen,
 Ghy sult certeyn // zijn Maghet reyn
 En Godts Moeder alleyn.

Als sy dees woorden had' gehoort
 Sprack sy met ootmoet seere:
 Laet my geschieden naer u woordt
 Siet de Dienstmaeght des Heere.
 Terstont quam daer seer krachtigh
 Den Sone Godts waerachtigh
 In de fonteyn // suyver en reyn,
 Veur ons alle ghemeyn.

Sluydt-Liedeken Van desen Bleyen-Wegh,

Waarin begrepen wordt den heelen Catechismus.

GOdt heeft u mensch gheschapen
 En de wereltd van niet,
 Omdat ghy soudt gheraecken
 Tot t'Hemelsche joliet.
 V ziel sal altijdt leven,
 Maer 't lichaem eens vergaet:
 Gheloof, Hop', Liefde gheven
 Hulp' teghen alle quaet.

Mindt Godt,

Houdt sijn ghebodt,

Hop't loon, vreest hellen brandt,

Och eeuwigh is soo lanck!

Een God in dry persoonen
 Ghelooft en oock hem vreest,
 Godt Vader, Godt den Sone,
 En Godt den heylighen Gheest
 Even oudt, wijs ende machtich
 Sijn sy, en even goedt:
 Den Soon voor ons waerachtigh
 Heeft uytghestort sijn bloet.

Mindt Godt, &c.

Een Maghet was sijn Moeder,
 Hy stierf aen't Cruys de doot,

De Vaders als behoeder
 Trock hy uyt s'hellen noot.
 Van daer is hy verresen,
 Hy klom tot s'Hemels throon,
 Ten joncksten dagh sal hy wesen
 Rechter en gheven loon.

Mindt Godt, &c.

Ghelooft de Roomsche Kercke,
 Die door belijders bloedt,
 Schriftuer en wonder wercken
 Staet vast en blijft behoedt,
 Hier vloeden uyt de wonden
 Van Christus klaer fonteyn,
 Vergiffenis der sonden:
 Verdiensten in't ghemeyn.

Mindt Godt, &c.

V lichaem sal verrijzen
 En vander doot opstaen,
 En naer des deughts uyt wijzen
 In't eeuwich leven gaen
 Oft sal om sonden daelen
 In't vyer dat altijd brandt,
 Dient dan Godt, soeckt te halen
 Der Heylighen bystant.

Mindt Godt, &c.

Voor al mindt Godt den Heere,
 En sweert niet yderlijck,
 Den sondagh suldy eeren
 Met deughden heylighlijck,
 U ouders sult ghy eeren,
 En slaet oock niemant doot,

V van oncuysheydt keeren,
Steelt niet al zijde bloodt.

Mindt Godt, &c.

En gheeft gheen valsche ghetuyghen,
Soeckt niemands bedde ghenoot,
Wacht u van t'hert te buyghen
Tot vrent goedt kleyn oft groot,
Dus soeckt ghy s'Hemels vrede
Bemindt den Heer u Godt,
Bemindt u naesten mede
Dits den Gheboden slot.

Mindt Godt, &c.

Hout oock't Ghebodt der Kercken,
En werckt des Feest-daeghs niet
Hooft Misse met goedt aenmercken,
Vast als sy't u ghebidt
Eens s'jaers biecht al u sonden
Te Paesschen hoogh-tijdt houdt,
En hoort naer mijn verconden
Elckx Sacraments inhoudt.

Mindt Godt, &c.

t'Doopsel vergheeft d'erf-sonden
t'Vormsel sterckt onsen moedt.
De biechte gheneest ons wonden.
Godts Lichaem de ziel voedt.
Het Heyligh Olij krachtigh
In't uysterste verlicht.
Het Priesterdom hoogh-machtigh
De Staet der Kercken sticht.

Mindt Godt, &c.

Het Houwelijck met kinders
 De Christen Kerck vermeert,
 Om te zijn Godts beminders
 Dus moet het zijn ge-eert:
 Schout de hooft-sonden seven
 Meer als een quaet fenijn:
 De deughden wilt aencleven
 Die haer contrarie zijn.

Mindt Godt, &c.

Vreckhey, en hooveerdije,
 Oncuysheydt, Gulsigh mondt,
 Nijdt, Gramschap, Luyardije
 Hoort nu der deughden vondt:
 Hebt liefde, weest ootmoedigh,
 Sijt maetigh, en eerbaer,
 Neerstigh, mildt, en saechtmoedigh
 T'welck deughden zijn voorwaer.

Mindt Godt, &c.

Maer wilt ghy volmaeckt wesen,
 Arm en ghehoorsaem zijt,
 En suyver, want door desen
 Den rechten wegh u leydt.
 s'Morgens danckt Godt den Heere
 Propoost van deughden maeckt
 En Godt met wercken t' eere,
 Dus bidt en altijd waeckt.

Mindt Godt, &c.

By dagh denckt alle uren
 Godt siet my, de doot naeckt,
 Dit slot sal eeuwigh dueren

Dus u boos leven staect.
 Loof s'avonts Godts weldaden
 Op alle u wercken let,
 Bidt hem om sijn ghenaden
 En maeckt een goedt opset.

Mindt Godt, &c.

Ist dat ghy biecht u sonden
 Bedenckt wel u misdaet,
 Hebt leedt uyt s'herten gronden,
 Neemt voor te schouwen t'quaet,
 Wilt ghy Christum ontfanghen,
 Gaet nuchter wel bereet,
 Ootmoedigh, met verlanghen,
 Sterck met gheloof bekleedt.

Mindt Godt, &c.

Wel aan dan Catholijcken
 Leeft nu naer Godts ghebodt.
 Wilt van de deught niet wijcken
 Door s'wereldt goedt versot.
 Al die daer leeft in sonden,
 Och vreest des hellen brandt
 Christus thoont sijn vijf wonden,
 Drückt die in u verstandt.

Mindt Godt, &c.

Van Alder-heylyghen tot Kersmisse. Het III. Deel.

Liedeken, Vande klachten der Sielen in't Vaghevyer.

Op de wijze: Amarille.

Mijne vrienden, o vrienden,
 Laet dalen u ghesicht
 Op dese mijnen, die my verslinden.
 Ick arme Siel met boosheynt overluden
 Word' in dit vyer ghebruden,
 Om kleyne sonden
 Word'ick in dees vlam verslonden,
 Mijne vrinden, naeste vrienden, liefste vrienden
 Thoont ghenade.
 Thoont dan, o thoont ghenade,
 Thoont dat ghy vrienden zijt,
 Van mijn misdaden wilt my ontluden.
 Waer is den tijdt van mijn jonghe jaren,
 Die my dees pijnen baren?
 Waer zijn de daghen,
 Die ick nu moet beklaghen?
 Mijnde vrinden, naeste vrienden, liefste vrienden
 Thoont ghenade.

Thoont dan ghenade, ghenade,
 Door u ghebeden goedt,
 Wilt niet versmaden een siel met druck gheladen.
 Ick ben u bloet daer ghy uyt zijt gebooren,
 Hoe kondy doch aen-hooren
 Mijn bitter kermen,
 En mijnder niet ontfermen.
 Mijne vrinden, naeste vrienden, liefste vrienden
 Thoont ghenade.

Van S. Dominicus.

Op de wijze: Fortuyn ghy drayet my tegen.

DOminicus verheven
 Staet ons ten toon,
 Die deur sijn heyligh leven,
 En deughden schoon
 Ons dient tot een patroon,
 En een exempel claer
 Die-men behoort te volghen naer:
 Als sijn deught-same Moeder,
 Van hem gingh groot
 Den Heer was haeren behoeder,
 In alle noot.
 Sy versagh wonder bloot,
 Van haer heylighe vreught
 In haeren slaep deur 's gheest ghenucht.
 Eenen hont sach hy waken,
 Veur haer ghesicht
 Met een torse in kaken,
 Brande licht

Hier deur wertsy ghesticht,
 Dat haer vreught over-al
 Sonde verlichten d'aertsche dal.
 Als dit kint met verlanghen,
 Gheboren was,
 T'heeft sijn doopsel ontfanghen,
 Neerstich en ras,
 Men sach op t'selfe pas,
 Een ster dit vast ghelooft
 Blinckende klaer boven sijn hoofd.

Als hy nu was ghecomen,
 Tot sijn verstandt,
 En in sijn cracht ginck vromen,
 Seer goeder hant,
 Godts liefde bleef gheplant,
 In sijn herte bequaem
 Waer deur hy Godt was aen-ghenaem.

Wie soud' den loff verklaren,
 Van desen man
 Die van sijn jonghe jaeren,
 Sijn vleesch verwan,
 De werelt ons tyran,
 Met den duyvel vol nijdt:
 Saligh is hy die wettich strijdt.

Hy was seer goet van gronde,
 Sijn leven lanck
 Wachtende hem van sonden,
 Door s' vleesch bedwanck,
 Godt gaf hy loff en danck,
 In alle teghenspoedt:

Wel moet hy vaeren die wel doet.

Den armen met verkloecken,
 Heeft hy besocht
 Sijn kleeren en sijn boecken,
 Daerom verkocht,
 Hier me soo hy best mocht,
 Heeft hem in noot versien;
 Liefde doet veel deughden gheschien.

Hy gonck stichten en leeren,
 De ketters quaedt
 En tot t'gheloof bekeeren,
 Deur wijsen raedt,
 Hy badt oock metter daet,
 Veur de verdolde meest,
 Al deur de kracht des heylighen Gheest.

Desen heylighen stichter
 Deur sijn vermaan,
 Was der sielen verlichter,
 Sonder belaeen,
 Daer by heeft hy ghedaen,
 Waer dat hy heeft gheweest,
 Veel miraculen soo men leest

Het Roosen-krans-ken weerdich
 Om t' bedden net
 Heeft desen man rechtveerdich,
 Erst in gheset,
 Daer men de Heer met,
 Sijn Moeder me vereert,
 Liefde tot Godt hier deur vemeert.
 Als hy veel goede daden,

Hadde volbracht,
 Deur-gaende 's werelts paden,
 Wijs en bedacht
 Hy heeft in't lest betracht,
 Met sijn lampen bereyt
 D' eeuwige vreught der salicheydt.
 O glorieuse Vader,
 Dominice,
 Bidt veur ons alle-gader,
 Om rust en vre,
 En dat wy sondaers me,
 Van Godt ghenade ontfaen,
 Heylighen vrient wilt ons by-staen.

Liedeken, *Ter eeren van H. Apolonia, Maghet ende martelaresse.*

Op de wijze: Hoe ligh ick hier in dees ellende.

*A*Enhoort al ghy Maegdekens gepresen
 Een wonder ende seltsaem werck,
 Hoe datter een Maghet uyt-ghelesen
 T'Alexandrien in het perck
 Heeft groote tormenten gheleden,
Apolonia stil van seden.
 Heeft, etc.
Apolonia van grati' schoone
 Heeft, siet, van hare jonghe jeught
 Ghetracht seer naer de hemelste kroone

Door hare alderhande deught;
 Want sy heeft haer heel op-ghedraghen
 In Heer *Iesu* wel-behaghen.

Want, etc.

Gheheelijck heeft verfoeyt de af-goden,
 Die maer silver en goudt en zijn,
 Is daer-om van dees boosheyt ghevloten,
 Van dit vuyl duyvelsche fenijn;
 Looft den Godt dryvuldigh alleene
 Der Christenen, en anders gheene.

Looft, etc,

Als de Maghet had 't gheloof beleden
 Voor Decius wreedden tyrant,
 Heeft het oock bevestight met klaer reden,
 Eenen Godt te zijn triumphant:
 Alleen is hy Heere der Heeren,
 Sijnen naem moeten wy vermeeren.

Alleen, etc.

Den tyrant Dicius op-gheblasen
 Als hy haer gheloof heeft verstaen,
 Sijn groote boosheydt aen-ghedaen:
 Gaet haer met pijnen zwaer bestrijden,
 Grouwelijck sonder medelijden.

Gaet, etc.

Door hem haer tanden sijn uyt-geslagen,
 Alder-wreedelijckste torment!
 Om dat hy sijn Goden sou behaghen,
 Stelt voor haer d'af-goden present:
 Oft ghy moet hun diensten verkiesen,

Oft door 't vier u leven verliesen,
Oft, etc.

Apolonia eerbaer ghedreven
Door grati' des heylighen Gheest,
Heeft liever het verganghelijck leven
Te laten door 't vier alder-eest;
Want sy Maget van niemant gedwongen
Heeft vrolijck in het vier ghespronghen.
Want, etc.

Oorlof *Princersse* door uw' bitter pijnen
Ende u verdienstelijck vier,
Doet de pijnen der tanden verdwijnen,
Bidden wy Maghet goedertier;
Op dat wy u hier moghen loven,
En grati' gheven den Heer van boven.
Op, etc.

Liedeken, *Ter eeren van de salighe Begga, Patronersse van de Begghijckens.*

Op de wijze: O ghy boose wereldt.

*B*Egga van edel stamme
Hoogh gheboren zijt,
Vwen Vader *Pepin quamme*
Van de deel Majesteyt,
Eerst van Brabandt
Vruchtbaer landt
Ghemaect Hertogh triumphant.
Eerst, etc.

O edel Princersse,
 Meerder zijt gheacht,
 Ghy zijt *Jesus* minnersse,
 Heel tot sijnen dienste tracht;
 Want ghy uw' jeught
 Met een vreught
 Hebt ghestiert tot alle deught.

Want, etc.

In den ghehouwden state,
 Al zijt ghy ghestelt,
 En hebt u in desen grate
 Met de wereltd niet ghemelt;
 Want *Jesus* soet
 Is u goedt,
 Die u alle vreughden doet.

Want etc.

Ghy dan vierigh beghoste
 In te minnen seer,
 Als-men u van man verlost
 Tot uw' alder-grootste eer,
 In *Jesus* min
 Schoon beghin,
 Stelt gheheelijck uwen sin.

In, etc.

Om hem hebt ghy de reyse
 Van Roomen ghedaen,
Begga tot uwen prijse,
 Om den seggen te ontfaen;
 Want sijt vermeert,
 Oock vereert,

Als ghy met reliquien keert.

Want, etc.

Begga naer het verlichten
Van de Hemels brandt
Gaet seven Kercken stichten,
Om te dienen Godt plaisant,
Als Godes Kindt
Wel bemindt
Hem met alle blijdschap dient.

Als, etc.

Vwe sustere Geertruyt
Wilt heel zijn ghelijck:
Want als een vruchtbare spruyt
Brengh voorts vele deughden rijck,
Oock Maeghden reyn
Om te zijn
In de liefde souvereyn.

Oock, etc.

Oorlof *Princersse* schoon
Met uw' deughden klaer,
Jesus is uwen loone,
Iont ons Begghijnkens eerbaer
Dat w' in't jolijt,
T'allen tijdt
Mochten eeuwigh zijn verblijdt.

Dat, etc.

Van den H. Ignatius Loyola, Sticht-vader van de Societeyt Jesv.

Op de wijze: Ingrat ie veux mourir.

IGNati, van den Heer
 Soo wonderlijck verheven,
 Ghedoocht dat ick u eer,
 En prijs' u heyligh leven,
 Dat ons dient tot een licht,
 Tot allen deughden sticht.

Godts meerder glorie u
 Men sach altijd betrachten,
 Noot die te soecken mu
 Met allen uwe crachten,
 Dit was u eenigh wit,
 Waer gh' op soo waert verhit.

Dit heeft u oock verweckt
 Die Orden op te stellen,
 Die hondert jaer breckt
 De groote macht der hellen,
 De sond' en kettery
 Verwint aen alle zy.

Waer door ghewonnen is
 Die menichte van zielen,
 Die hen in duysternis
 Door ongheloofheydt hielen,
 Oft stonden in Godts baet
 Door alderhande quaet.

Ghy hebt Godts liefdes handt
 [Allommentom ontsteken]

Door lauwheyt t' alle kant
 Allendigh seer besweken,
 En *Jesus* naem hebby
 Verbreyt aen alle zy.

Soo wonder heeft ghebrant
 V hert in't vier der minnen,
 Aen Godt nu heel verpant
 Met alle uwe sinnen,
 Soo seer van u behert
 De winst der zielen wert.

Hoe groot was u ghemoedt,
 Hoe crachtich u betrouwen,
 Dat ghy tot alle-goedt
 In alles hebt behouwen,
 Gheweest nochtans die zijt
 Soo nedricht t'alle-tijdt.

Hoe hooch heb'd' in't ghebedt
 Ghestadich op ghevloghen,
 Van schepsels onbelet,
 Soo dickwils opghetogen,
 Met Godt soo seer ghemeyn,
 Van herten al te reyn.

Lof sy u, grooten Godt
 Hem die hier hebt verheven
 Tot dit gheluckich lot,
 En eeuwich nu doet leven,
 Gheeft ons dat wy eenpaer
 Sijn stappen volghen naer.

Van den H. Franciscus Xauerus Apostel van Indien.

Op de wijze: Olimpe ic meurs pour vous.

LEeft, *Xaue*ri, eeuwelijck,
 Leeft en bloeyt in't hemelsrijck,
 Eeuwich zijt ghebenedijdt
 Van millioenen zielen,
 Voor u comst die hen soo wijdt
 Van Godt in dolingh hielen.

G'hebt de Son hen op doen staen,
 Doen der bruynen nacht vergaen,
 Door u comen is het licht
 Aen d'Indiaense landen,
 Godt, ghecomen in't ghesicht,
 Sijn liefde doet daer branden.

Wonder was u heylich vier,
 Daer ghy wijt en breet me hier
 Ghinght verbreyden *Iesus* naem,
 Het Heydens volck hem leeren:
 Van den Heer-ghemaeckt bequaem
 Om rijcken te bekeeren.

O wat groote moet en pijn
 Van u hier gheleden zijn,
 Sieckten, armoey, hongher, dorst,
 Ten is niet uyt te spreken,
 t' Vier dat brande in u borst
 Wert alijdt meer onsteken.

Hier riept ghy altijd om meer,
t'Is ghenoech, die tot den Heer,
 Riept in troost, dat t'hert de vreught
 Niet meer en kost verdraghen.
 Maer in't cruys ghy seer verheught
 Godt socht meer te behaghen.

Door u dooden zijn verweckt,
 Daer't gheloof van u ghepreckt
 Me bevesight wert gheplant,
 Godt, door u, wonder wercken
 Heeft ghevroght aen alle kant,
 Om het gheloof te stercken.

Nu in Godt, die t'alle tijdt
 Met sijn aenschijn u verblijt,
 Siet ghy u gheluckich saet,
 Ghewonnen hier beneden,
 In Godts liefde vast dat staet,
 Bewaert door u ghebeden.

d' Ooghen oock op ons eens slaet,
 By den Heer ons by doch staet,
 Op dat wy van sond' bevrijt
 Met u Godt sien daer boven,
 En daer eeuwelijck verblijt,
 Sijn goedtheyt met u loven.

Van den Saligen Franciscus Borgia van de Societeyt Iesu.

Op de vvijsse: Margot contoit aupres de nous assisse.

SEer heeft *Franciscus Borgia* ghebloncken
 In volcomen heylicheydt,

In een soo diepe nedricheydt ghesoncken.
 Die Godts gratie ons bereydt.
 Eer sy en lof den Heer der Heeren,
Borgian die seer heeft verciert met alle deught,
 Dus wy hem oock eeren, sijnen lof te gaer vermeereren,
 En met helle stemmen singen met ghemeyne vreught.

Hem heeft de Croon van *Gandien* doen laten
 t'Lichaem van de Keyserin,
 Rot en mismaeckt dat hy sach boven maten,
 Hem de *Jesus* huys gaen in.

Eer sy en lof.

In de Religie heeft hy als den minsten
 Sich ghedraghen t'alletijdt,
 En daer betracht de alderslechste diensten,
 Daer me al te seer verblijdt.

Eer sy en lof.

Tweemaels ghebicht heeft hy sich alle daghen,
 Sijn consciencie ondersocht
 Oock allen uer, op dat hy sou behaghen
 Godt soo seer als hy vermocht.

Eer sy en lof.

Seer stack hy uyt in alderhande deughden,
 Op ghetoghen in't ghebedt,
 Stadich vervult met Goddelijcke vreughden,
 Vast in Godt altijdt gheset.

Eer sy en lof.

Groot is gheweest den iever tot de zielen,
 In sijn hert die heeft ghebrant,
 t'Leven die door sijn neersticheydt behielen,
 Oft bequaemen t' alle kant.

Eer sy en lof.

Tot t' Generaelschap eyndelijck verheven,
 Heeft hy weerdich dat bedient,
 Om sijn ootmoedich stichtelijckste leven,
 Om sijn wijsheydt seer bemint.

Eer sy en lof.

Rijck van verdiensten sit hy nu daer boven
 In een al te groot jolijt,
 Daer Godt met hem Seraphinen loven,

In sijn glorie seer verblijt.
 Eer sy en lof.
 Doet ons, *Francisce*, doet door uwe ghebeden,
 Nae het eeuwich leven staen,
 En met den voet de aertsche goeden treden,
 Die soo licht en snel vergaen.
 Eer sy en lof.

Van den Salighen Aloysius Gonzaga van de Societeyt Iesu.

Op de wijze: Princes idoone,, gheeft my tot loone.

LAet ons beghinnen, met blijde sinnen
 Een vreughdigh liedt tot *Aloysius* eer,
 Soo hoogh gheboren // maer uyt vercoren
 Tot groote heylicheydt van Godt den Heer,
 Van hem die is ghedient, bemint soo seer.
 Soo jonck van jaren // die t'openbaren
 Begost sijn liefde tot een l'outer deught.
 Met alle sinnen // Godt te beminnen,
 Hier aen te hanghen hem met alle vreught,
 In hem alleen te sijn altijd verheught.
 Die doen verachten // heeft hem de prachten,
 Al de wellusten van sijns Vaders hof,
 De aertsche goeden // die ons ghemoeden
 Ten minsten laden met het sonden-stof,
 Beletten heel te leven tot Godts lof.
 Hier om begheven // in sijn jonck leven
 Sich hy tot d'Orden van *Loyola* heeft,
 Om daer te rusten // sich te verlusten
 In Godts beschouwen, die daer licht toe gheeft
 Hem die in nedricheydt en puerheydt leeft.
 Diep hy ghesoncken // Daer heeft ghebloncken
 In alle hooghe deughden boven maet,
 In een verheven // Godtvruchtigh leven

Nae *Iesu Christi* seer volmaeckten raets
 Die hem de haten oock het minste quaet.
 O vriendt des Heeren, u ooghen keeren
 Wilt tot ons onghestadich tranen dal,
 Wilt ons ontfermen // wilt ons beschermen,
 Met u ghebedt behoeden van den val,
 Te brenghen tot t'gheniet van onsen Al.

Van den Salighen Stanislaus Koska van de Societeyt Iesu.

Op de wijse: Je veux bien que chacun schache.

Stanislaus jonck van jaren
 Oyt de werelt is ghevlucht,
 Om soo vroegh aen Godt te baren
 Een wel aenghename vrucht,
 In het huys van *Iesus* leven
 Heeft hy wijselijck ghegaen,
 Daer aen Godt sich heel gegeven,
 Naer volmaeckte deught ghestaen.

Seer was hy met liefd' onsteken
 Tot de suyver Moeder-maeght,
 Die met soete minne-treken
 Hy op t'hoochste heeft behaeght,
 In sijn hert diep haer ghedraghen,
 Met een hooch ghebedt ghedient,
 Om t'ontgaen des vijands laghen
 Die sy door t'ghebet verwint.

Wonder seer was hy ghedreven
 Tot het nutten van den Heer,

Die Godts gheesten hem ghegheven
 Hebben, tot sijn groote eer.
 Waer by oock, ghedaelt van boven,
 Sinte *Barbel* heerlijk stont.
 Laet ons Godt te gaeder loven
 Van dit voordeel hem ghejont.

Staet by nu, Vriendt des Heeren,
 Die ghy klaerlijck eeuwich siet,
 Doet hem t'aenschijn tot ons keeren,
 Om t'ontslaen ons van verdriet,
 Om tot hem by u te comen,
 Nu van alle sonden vry,
 Tot sijn glorie opghenomen,
 t'Allen eeuw volcomen bly.

Een Liedeken van de dancksegghinghe.

Op de wijze: Alsoo 't beghint.

NV laet ons alle-gaer danckbaer zijn,
 Ons Heer ons Godt, ons Vader,
 Die ons van bier, van dranck, van wijn,
 Versaet heeft alle-gader.
 Van Vleesch en ander goede spijs
 Ghecockt, bereyt seer menich-wijs
 Wilt hem u hert aencleven,
 Hy en sal u niet begheven

Den Sone Godts ghebenedijt
 Die willen wy mede loven,
 Die ons van sonden heeft bevrijt,
 Wanneer wy waren verschoven
 Die ons soo minnelijck heeft ontfaen,

En inder noot niet af en sal gaen,
 Bemint hem in dit leven,
 Hy en sal u niet begheven.

Wy dancken oock Godt den heyligen Geest,
 Van sijnder visitatie,
 En hadde hy by ons niet gheweest,
 Ons vreught waer tribulatie,
 Hy is een trooster in't verdriet,
 Want sonder hem en connen wy niet:
 Wilt hem u herte bereyden,
 Hy en sal van u niet scheyden.

Wy willen den weerdt oock danck' seer,
 Die 't al heeft laeten coocken:
 Hy heeft soo wel bewaert sijn eer,
 Want ons en heeft niet ghebroken,
 Wy dancken oock 't gheselschap goet
 En zijt vrolijck met hert en soet:
 Dat ghy hier zijt ghecome,
 Word danckbaerlijck ghenomen.

Wy en willen oock vergheten niet,
 Die van hier zijn ghescheyden,
 Op datse Godt uyt alle verdriet
 Al in zijn rijck wil leyden,
 Want soo wy doen sal ons gheschien,
 Wanneer wy uyt dit leven vlien,
 Aldus soo wilt veur desen
 Eenen Pater noster lesen.

Wy willen ons wat verblijden // nu
 'T is nu eenen dagh van vreughden
 Van swaericheydt ons mijen // nu

Soo moghen wy wat verjeughden:
 Den boogh' mach altijd niet ghespannen staen
 Hierom soo laet nu droefheydt gaen,
 'T is nu gheen tijdt van schreyen,
 Wy willen ons wat vermeyden.

Finis.

Approbatio.

Dit Boecxken wesende seer bequaem voor de Jonckheydt in de Scholen ende Catechismus, ende oock voor alle lief-hebbers van Gheestelijcke Liedekens: mach profijtelyck gedruet worden.

Actum in Antwerp. 6. Marty 1645.

y. Coent S.T.E.
 Can. Antwerp.

Tafel Van desen Blijden-wegh tot Bethleem.

*Noteert dat dit * beteekent de nieuw gevoegde Liedekens.*

* ACh hoe goet is't Godt hier aen te hangen,	96
<i>Adams</i> gheslacht steeckt u trompetten	111
* Aensiet hoe <i>Iesus</i> schreyt,	30
* Aenhoort al ghy Maeghdekens ghepresen,	222
Alleluia den blijden thoon,	115
* <i>Begga</i> van edel stamme,	224
Betert, o sondaer quaet,	66
Chtiste waerachtich Pellicaen,	148
Christen zielen, wilt oprijzen,	207
Christus is ons verresen,	112
* Comt laet ons nu eens den Heere gaen dienen	105
Comt laet ons al tit <i>Iesus</i> gaen,	86
* Comt al te samen naer den stal,	62
* <i>Compt ô Iesu, compt ô Iesu,</i>	59
* Comt sondich mensch, en leert ootmoedicheyt,	47
* Comt verwondert u hier, menschen:	34
* Comt nu, o ziel, vol van verlanghen,	37
Comt en laet ons gaen,	120
Eens ick aensagh des hemels throon,	122
* Comt neder daelen,	129
* Comt ghy hooghen schaer // 's Hemels,	134
Komt al tot my die't Chatholijck gelooft bemint,	153
Comt tot ons heyligh Gheest,	140
Comt heyligh Gheest, O Heer Godt almachtich,	141

Comt Christen zielen inden geest minst en meest,	149
Comt en daelt, o heyligh gheest,	158
* <i>Coridon</i> die hiel de wacht,	32
<i>Coridon</i> wat mach dit wesen:	62
* Couragie edel ziel Couragie u verblijdt,	90
*Couragie ziele wilt u verblijden,	94
De werelt heeft mijn hert ghestolen,	73
*Devote herte wil vreughden rapen,	109

De tortelduyve hoorden ick weenen,	116
Des hoochste moeder weest ghegroet,	176
Dominicus verheven,	219
Dit is een Vat // Een uyt-verkoren Stadt,	134
Een kindeken is ons gheboren in Bethlehem,	18
* Een volle Maen nu schijnt,	51
* En hoe langh sal ick noch wesen,	103
* Groot wonder, nu onder den hemel gheschiet.	40
* Ghy hemelsch geesten vergadert t'samen al,	58
* Ghy herders, weest verheught,	60
Godt Vaders o ghenadigh Heer,	147
Ghegroet soo moet ghy zijn	164
Ghegroet weest Coninghinne,	169
Ghy gheestelijcke maeghden soet,	172
* Gheen tonghen, Maghet klaer,	185
Godt heeft u mensch gheschapen,	213
Hoort toe wat ick u leere,	2
Het viel een hemels douwe,	4
Heden is ons een kindeken geboren Wt verkoren,	13
Het quamen dry Coningen wt verre landen.	21
* Hoe vreemt zijn u ghenaden,	41
* Herderkens hoort hoort dese blijde maer	56
* Herders hy is gheboren,	65
Heer Iesus heeft een hofken daer schoon bloemen	129
Het was een Maghet suyver en net,	211
<i>Iesus</i> o soete Naem verheven,	16
* Isser ymandt in groot lijden wil verblijden,	49
* <i>Iesu</i> , mijn Al, en mijnen Een,	123

* Iesus uwen naeme goet,	162
Ierusalem ghy schoone stadt,	199
<i>Ignati</i> , van den Heer,	227
Laet ons met herten reene,	6
Loff Iesu die tot ons profijt op desen tijt,	11
Laet vaeren, mensch, u quade wercken,	71
* Lofweerdigh, Heyligh eeuwigh Godt,	133
Looft, o Syon, u behoeder,	150
* Loff Iehova Sabaoth,	161
Loff <i>Maria</i> seer reyn schoon,	167
Laet ons met lof-sanghen,	173

Laet ons al t'samen loven,	196
Laet ons beghinnen, met blijde sinnen,	232
Leeft <i>Xaueri</i> , eeuwelijck,	229
* Lestmael op eenen somerschen dagh,	190
Maeght reyn, eerbaer van leven,	77
Maria gingh vervult met smerte,	81
<i>Maria</i> schoon seer excellente persoon,	165
<i>Maria</i> schoon Bruyt, schoon Coninghin,	168
* <i>Maria</i> Maget schoon, ick my heel tot u keer,	180
* <i>Maria</i> schoon weest nu ghegroet,	181
Met gheestelijcke vreught melodieus,	114
Menschen, aenhoort mijn klaghen,	205
Met herpen en trompetten maeckt	10
Met desen nieuwen jaere,	14
Mijne vrienden, o vrienden,	118
* Mijn tongh beghint nu eens te singhen,	98
Nieu geboren, sien ick een kindeken cleene,	14
Nu laet ons allegaer danckbaer zijn,	136
O Saligh heylich Bethlehem,	7
O Blijden lieven nacht, o nacht,	8
* O Herderkens al soetjens en sonder getier	23
* O Herders laet uw bocken en schaepen:	32
* O Grooten Godt en al, voor ons geboren,	6
* O Godt van Israel hoe licht ghy hier,	64
* O Godt hoe hebt ghy die ghemeynt,	64
O Wilt aenmercken ghy wilde herten,	74
O Mensch hoe zydy soo verblindt,	76
* Och! daer en is in desen stal niet met al:	26
* Och mijnen wel beminden,	92

* O weerde Coningin // die in,	100
* O soeten bruydegom,	102
Onsen Meyboom staet in't groene,	222
* O wonderlijcke daet?	128
* O Godt Dryvuldich, een in wesen,	131
* O weerdigh Heyligh Cruys,	132
O Heylich Gheest ghepresen,	145
O Heyligh eeuwich Godt,	146
O Maria Maghet schoone,	163
O hooghe waerde vrouw,	166

Och hoe stondt de droeve Moeder,	84
* Och cleynen Iesus liefste kindt,	50
O Maeght der Maeghden kroone,	175
O <i>Ioseph</i> Davids soon,	179
* O <i>Keyserinne</i> ,, <i>Godts trouw vriendinne</i> ,	182
* O edele creature,	187
* O <i>Anna</i> Moeder wy u eeren,	189
O Schepper siet hoe lustigh ist om wesen	197
O Heer ick mach wel klaghen,	203
O mensch van Godt gheschapen,	209
* 's Nachs als yghelijck was in rusten,	28
* Soon, waerom wilt ghy u dus veysen?	44
* Staet niet Christelijcken mensch,	55
* Siel vol van Liefde, naer den stal u spoeyt	67
Sie mensch, en heft op u ooghen,	78
Schoon boven alle schoone,	83
* Siet na den aengenamen tijt voor-handen,	138
Seght, ghetrouwe knecht des Heeren,	156
Smorghens vroegh in den dagheraet,	200
* Seer heeft <i>Franciscus Borgia</i> ghebloncken,	230
* <i>Stanislaus</i> jonck van jaren,	233
* Te Nazareth was besloten,	24
* Verhaelt // en niet en faelt,	52
V Droevigh claghen, <i>Iesu</i> soet,	80
* Vergheeft o Heer vergheeft mijn sonden,	105
Verheft u gheeste met my, o reyne jeucht,	193
* Wat gaet u weerde <i>Priester</i> aen,	36
* Wat wonder, Heer, men aen u siet,	38
* Wilt u mensch u nu verblijden,	47

* Wy comen u eens groeten Maria maghet reyn,	68
* Wel aen, wel aen O Christe ziel,	88
Waer u liefde alsoo puere,	107
Wilt heyligh Gheest, nu tot ons neder dalen,	143
Wat sal ick gaen beginnen,	170
Weest gegroet <i>Maria</i> vol weerden,	174
Wel aen springht op van vreugden,	177
* Weest ghegroet // met al ootmoet,	184

FINIS.